ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ֆ. 72Րդ ՏԱՐԻ. ԹԻՎ 110 (19976) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 20 ՅՈՒԼԻՍ 1998 10 ԷՋ

RESIDENCE DES OLIVIERS
(ZALKA)

ԲՆԱԿԱՐԱՆ, ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ,
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏ, ՖԱՆԱՐ, ԺՏԵՅՏ ԵՒ ՉԱԼԷՔ
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ

SAYFCO
SAYFCO
ARA YEREVANIAN
ET FILS S.A.R.L.
Հեռ. (04) 407023 - 406997, (03) 300128,
Fax.- 04-408427

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ Է, ՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՅԱՑՈՒԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՊԸՐՐԻ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի անցեալ շաբաթավերջին հատուկ նկատեց, որ հանրապետութեան նոր նախագահի մը ընտրութիւնը կատարւի, որովհետեւ նախագահ Էլիաս Հրաուի մինչեւ հիմա կը մերժէ երկարաձգել կամ նորոգել իր լիազօրութիւնները:

Ատաարի «Նեպիհ Պըրրի» մշակութային հաւաքին մէջ խորհրդարանի նախագահը շաբաթ օր ընդունեց արտերկրի լիբանանցի երիտասարդներու երկրորդ բանակումին մասնակցող տարբեր գաղութներէ եկած պատուիրակութիւնները. ներկայութեամբ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Թալալ Արսլանի, նախարարութեան ընդհանուր տնօրէն Հայսամ Ժուման. խորհրդարանի արտաքին յարաբերութեանց պատասխանատու Պիլալ Շարարայի եւ բանակումի կազմակերպական պատասխանատու Ռալիտ Պարաքաթի:

2

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՄԷՋ

ԱՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱՒԵԼՈՒՄԻ ՀԱՐՑԸ ԼՈՒԾՈՒԵՑԱՒ

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՍԵՆՏԻՔԱՆԵՐԸ՝ ԴԺԳՈՀ

ԱՆԳԱՐԱ, 19 (ՌՈՅԹԵՐ) - Թուրքիոյ կառավարութիւնը Շաբաթ օր յայտարարեց, թէ պետական մարզի աշխատաւորներուն ամսականներու յաւելումին կծով համաձայնութիւն գոյացուցած է, վերջ տալով բանակցութիւններու, որ կրնար տապալել վարչապետ Մեսուտ Եըլմազի կառավարական խախուտ ընկերակցութիւնը:

Փոխ վարչապետ Պիւլէնտ Էճեւիտ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, որ ըստ համաձայնութեան, պետական մարզի աշխատաւորները անմիջապէս 20 առ հարիւրի յաւելում պիտի ստանան, ապա յաւելեալ 10 առ հարիւր մը Հոկտեմբերէն սկսեալ վերջին երեք ամիսներուն համար:

Եըլմազ յայտարարած էր, թէ Դրամական Միջազգային Ֆոնտին տրուած խոստումներուն հաւատարիմ մնալու համար, պետական մարզի աւելի քան 5 միլիոն պաշտօնեաներուն եւ թոշակառուներուն 20 առ հարիւրէն աւելի յաւելում պիտի չյատկացնէ:

7

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԳՐԴ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄԻՆ

Երէկ երեկոյեան Ն. Փալանճեան ճեմարանի «Վասպուրական» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան կազմակերպած հայ համալսարանականներու համագաղութային 3րդ *ֆորում*-համախմբումին պաշտօնական բացումը. ներկայութեամբ Կ. Վարչութեան կարգ մը անդամներու, համախմբումի գործադիր մարմինի եւ ծրագիրին մասնակցող համալսարանականներու:

Կ. Վարչութեան ներկայացուցիչ բնկ. Վարուժ Ալեքսանտրեան կատարեց համախմբումին բացումը եւ մասնակցողներուն ներկայացուց գործադիր մարմինի անդամներն ու անոնց առանձնացած պարտաւորութիւնները:

Ապա դոկտ. Հրանդ Մարգարեան ողջունեց համախմբումը եւ հակիրճ կերպով ներկայացուց Համազգային Կրթական եւ Մշակութային Միութեան հիմնադրութեան տուն տուող պատճառներն ու հետապնդած նպատակները եւ շեշտեց, որ Կ. Վարչութիւնը *ֆորում*ին ընթացքին (2 շաբաթ) համալսարանականներուն պիտի փոխանցէ Համազգայինի մասին անհրաժեշտ տեղեկութիւնները եւ անոր դիմագրաւած ազգային ու մշակութային մտահոգութիւն - տագնապները, այն ակնկալութեամբ, որ համախմբումին մասնակիցները մղուին մտածել անոնց մասին եւ առաջարկներ ներկայացնեն:

Այնուհետեւ խօսք առաւ գործադիր մարմինի անդամներէն բնկ. Սեդա Թնճուկեան. ան անդրադարձաւ *ֆորում*ի կազմակերպման նպատակներուն եւ մասնակցող համալսարանականներէն ապառնած ակնկալութիւններուն. ընդգծելով, որ մեր ակնկալութիւնը ամիւռքահայ համալսարանականներու միջեւ յարաբերութիւն ստեղծելն է եւ մեր մաղթանքը, որ այդ մէկը կը շարունակուի նաեւ ապագային:

Խօսք առաւ նաեւ բնկ. Յակոբ Հաւաթեան եւ կատարեց գործնական անհրաժեշտ ցուցմունքներ:

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ (PLAN MedNet)
ԻՆՔՆԱՁԱՐԺԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐՈՒ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
- *Յարմարագոյն գիներ*
- *Լաւագոյն պայմաններ*
- *Վճարման դիւրութիւններ*

EXPRESS
INSURANCE
COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթըր Տուէեան, 2րդ յարկ

ՍՈՒՐԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՒԱՐՏԵՑ ՓԱՐԻՋ
ԻՐ ԵՒՐՈՊԱՑԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՈՒՐԻԱ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄ Չ'ՈՒԶԵՐ

ՀԱՍՏԱՏԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱԴ

Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատ անցեալ շաբաթավերջին աւարտեց Փարիզ իր եւրոպացի այցելութիւնը եւ վերադարձաւ Դամասկոս:

Նախքան իր մեկնումը Փարիզի մէջ նախագահ Ասատ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը՝ ներկայացնելով Ֆրանսա կատարած իր այցելութեան չարժառիթները, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւններուն սառած վիճակին կծով Սուրիոյ կեցուածքը, չրջանցուցող հարցեր, Եւրոպայէն ակնկալուած դերակատարութիւնը եւ Սուրիա - Ֆրանսա յարաբերութիւններուն վերաբերող հարցեր:

Սուրիոյ նախագահը առաջին հերթին ըսաւ, որ Ֆրանսա, Եւրոպա եւ այլ կողմեր բնդհանրապէս կ'ուզեն, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը յաջողութեամբ պսակուի, սակայն չկայ բաւականաչափ համակարգում՝ խաղաղութեան գործընթացը յաւաջ մղելու: Ան նշեց, որ Ֆրանսայի պատասխանատուներու հետ չէ արծարծած Իսրայէլի դէմ խիստ քայլեր առնելու ընտրանքը:

Նախագահ Ասատ ըսաւ «կան կողմեր, որոնք կ'ուզեն յաւաչխաղացքի մէջ դնել խաղաղութեան գործընթացը եւ այս կծով ճիգ կը թափեն, սակայն կան կողմեր, որոնք համաձայն չեն այդ ճիգերուն: Այլ խօսքով Միացեալ Նահանգներ չեն ուզեր, որ ճնշում բանեցուի Իսրայէլի վրայ»:

Նշելով, որ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու բանակցելու կծով ոչ մէկ դրական նշան ցոյց կուտայ Ասատ ընդգծեց, որ այնքան ատեն որ խաղաղութեան գործընթացը չէ վերակենդանացած «չեմ կրնար ըսել, որ կացութիւնը կրնայ փոխուիլ»: «Ոչ մէկ միայն մեզ,

8

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄՈՐՏԵԽԱՅ - ԱՊՊԱՍ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Քիմիականիւթերով բեռցուած փոխադրակառք մը, որ ենթադրաբար իսփահանարարութեան մը համար պիտի գործածուէր, երէկ Երուսաղէմի կեդրոնը գտնուող բանուկ պողոտայի մը վրայ կրակ առաւ. շարժաւարը պաղեստինցի մըն է. ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ:

Իսրայէլեան ոստիկանութիւնը հաղորդեց, որ փոխադրակառքը յայտնապէս պիտի պայթէր, սակայն մեռասաներորդ պահուն *թեքնիք* սիրալ մը պատճառեց հրդեհը վիրաւորելով վարորդը:

Դէպքին վայրը գտնուող ականատեսներ յայտնեցին, որ փոխադրակառքին նստարաններուն գամերով ծածկուած էին, ընդհանրապէս ականուած ինքնաշարժերէ գամ կ'արձակուի մեծ թիւով վիրաւորելով:

Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, թեեւ զգուշացաւ ուղղակի պաղեստինցիները պատասխանատու նամարելէ, այտուհանդերձ ըսաւ, որ դէպքը ապացոյց մըն է, որ Իսրայէլ արբանեակային հսկողութեան պէտք է ըլլայ իրաղութեան, եւ թէ պաղեստինցիները պէտք է յանձնառու ըլլան անվթեկչութեան դէմ իրենց պայքարին:

Աւելի ուշ ոստիկանութիւնը հաղորդեց, որ փաթալ Ռուամալեէն կը պատկանի Համասի:

ՄՈՐՏԵԽԱՅ - ԱՊՊԱՍ՝ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Փոխադրակառքի դէպքին պատճառած լարուած մթնոլորտի մը մէջ Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իցհակ Մորտեխայ Հանոգպում մը ունեցաւ պաղեստինցի պաշտօնատար Մահմուտ Ապպասի հետ Թել Աւիւի պաղոգկնեբեն մէկուն մէջ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ - ԻՐԱՆ ՄԵՐՁԵՑՈՒՄԻ ՔԱՅԼԵՐ

ԹԵՀՐԱՆ, 19 (ՌՈՅԹԵՐ) - Եւրոպական Միութեան բարձրաստիճան պիւանագէտներ կիրակի օր աւարտեցին Իրանի մէջ իրենց երկօրեայ բանակցութիւնները: Պատասխանատու կխօսուող Այպրրթ Ռոհան, որ Աւստրիոյ արտաքին գործոց փոխ նախարարն է, յայտնեց, որ բանակցութիւնները իսլամական հանրապետութեան հետ յարաբերութեանց աստիճանական բարելաւման սկիզբն են:

Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարրազիի հետ 30 վայրկեան տեւած տեսակցութեան աւարտին, Ռոհան ըսաւ, որ բանակցութիւնները, երկարատեւ բացակայութենէ մը ետք, Իրանի հետ տիալոգի վերադարձի սկիզբն են:

Սակայն, Իրանի ձայնասփիւռի կայանին մէկ թղթակիցը մեկնաբանական - վերլուծական խօսքի մը մէջ ըսաւ, որ Իրանի եւ Ե. Միութեան միջեւ յարաբերութիւնները տակաւին կասկածելի են, որովհետեւ «եւրոպական երկիրները տարբեր կեցուածքներ կ'որդեգրեն, երբ երկկողմանի յարաբերութեանց մասին կը բանակցին եւ երբ Ե. Միութեան ծիրէն ներս կը բանակցին»:

Շաբաթ օր 2 կողմերը չուրջ 7 ժամ տեւողութեամբ բարձրաստիճան հանդիպումներ ունեցած էին: Ե. Միութիւնը Յունուարին ջնջած էր Իրանի հետ յարաբերութեանց հաստատման դէմ դրուած արգելքը:

Ռոհան ըսաւ, որ եւրոպացի դիւանագէտները իրանեան կեցուածքներուն մէջ փոփոխութիւններ նկատած են՝ յարեկարգչական նախագահ Մոհամմէտ

8

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ - ՍՈՒՐԻԱՅ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՆԱՒԵՐ ԽԱՐԻԽ ՆԵՏԵՑԻՆ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ

Սուրիոյ մէջ Բրիտանիոյ դեսպան Պէյթիր Իսթվուտ յայտնեց, որ բրիտանական 2 ռազմանաւեր խարիսխ նետած են Լաթաքիոյ նաւահանգիստը եւ Սուրիա ջերմօրէն ողջունած է անոնց ժամանումը:

8

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

1974Ի ԹՐՔԱԿԱՆ ՆԵՐԽՈՒԺՈՒՄԸ ՆՇՈՂ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 19 (ՌՈՅԹԵՐ) - Թրքական 6 ռազմանաւեր եւ պատերազմական 12 օդանաւեր Շաբաթ օր Հիւսիսային Կիպրոս հասան մասնակցելու համար Թրքական 1974ի ներխուժումին տարեդարձին առիթով նախատեսուած հանդիսութիւններուն:

Թուրքիոյ վարչապետ Մեսուտ Եըլմազ Երկուշաբթի օր (այսօր) Հիւսիսային Կիպրոս պիտի հասնի մասնակցելու համար հանդիսութիւններուն:

Կիպրոսի մէջ յարուցածութիւնը անցեալ ամիս խիստ բարձրացած էր, երբ Թուրքիա եւ Յունաստան ռազմական օդանաւեր դրկած էին իրարու մրցակից գօտիները՝ իւրաքանչիւրը իր կողմէ ուժի առանձին ցուցադրութեամբ:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆԱԳԱՒԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄԷՋ

ՀԱՅԵՒԻՐԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Թեհրանի մէջ անցեալ չարաթավերջին կայացաւ Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ տնտեսական համագործակցութեան յանձնախումբերու նիստին բացման արարողութիւնը, ներկայութեամբ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու: Նիստին բացումը կատարեցին Հայաստանի կառավարութեան աշխատակազմի ղեկավար Շահէն Գարամանուկեան եւ Իրանի տնտեսութեան նախարար Նամազի:

Վերյուծելով յանձնախումբերու կատարած աշխատանքները, անոնք ներկայացուցին ներկայ հարցերը, որոնք պէտք է լուծուին ստեղծուած աշխատանքային հինգ խումբերուն կատարած քննարկումներուն ընթացքին:

Այնուհետեւ Շ. Գարամանուկեան եւ Նամազի ունեցան առանձին հանդիպում մը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԽԱԹԵՄԻ ՀԵՏ

Իրանի նախագահ Մուհամմէտ Խաթեմի Շաբաթ օր ընդունեց Շ. Գարամանուկեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Շ. Գարամանուկեան Իրանի նախագահին յանձնեց Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի նամակը: Քննարկուեցան հայ-իրանեան յարաբերութիւններուն գարգացման հեռանկարները:

ԱՅԼ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Իրանի եւ Հայաստանի փոստ-հեռագրական հարցերու նախարարներ Արկֆի եւ Ա. Վարպետեան ունեցան հանդիպում մը:

Միւս կողմէ, Շ. Գարամանուկեան եւ Հայաստանի ուժանիւթի նախարար Գագիկ Մարտիրոսեան հանդիպում ունեցան Իրանի ուժանիւթի նախարար Պիթարաֆիի եւ արտաքին ներդրումներու կազմակերպութեան նախագահ Նաւապիի հետ:

Պատասխրակութիւնը եւ անոր ընկերակցող հայ գործարարները պիտի ունենան այլ հանդիպումներ:

ԸՍՏ «ՓՐԱՒԴԱ»Ի

«ԷՍ - 300» ՀՐԹԻՌՆԵՐ ԿՐՆԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԻԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Երեւան երկօրեայ պաշտօնական այցելութեան մը ընթացքին Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւ չէ հերքած տեղեկատու պրիւրներու այն տեղեկութիւնները, թէ մօտ ատենն ռուսական «Էս-300» տիպի հրթիռներ կրնան հաստատուիլ Հայաստանի հողամասերուն վրայ, գրած է ռուսական «Փրաւտա» օրաթերթը:

Ռուսիա նման հրթիռներ ծախած է Կիպրոսի, ինչ որ մեծ գայրոյթ պատճառած է Թուրքիոյ:

Թերթը կ'ըսէ, թէ ներկայիս Հայաստան չրջանին մէջ ռուսական բանակին համար միակ վստահելի յաւաչապահ երկիրն է, մանաւանդ Վրաստանի այն պահանջկն ետք, թէ ռուսական սահմանապահ ուժերը պէտք է հեռանան իր հողերէն: Այդ հեռացման պիտի յաջորդէ Վրաստանի մէջ կինուորական խարիսխներու փակումը: Նախագահ Քտուարտ Շեւարտնաձէ կը յուսայ գանձել օԱԱնեան ուժերով փոխարինել: Այս փափաքը կը բաժնէ Ագրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ:

«Փրաւտա» կը գրէ, որ թէեւ Վրաստան եւ Ագրպէյճան տարբեր մտայնութիւններ ունին, սակայն անոնք հետզհետէ աւելի Թուրքիոյ ապրեցութեան ենթակայ կը դառնան:

Անիկա կ'ըսէ, թէ Վրաստանի արտաքին քաղաքականութիւնը հետզհետէ աւելի կը յուցադրէ թրքական չարամիտ մտայնութեան յատուկ կեցուածք: «Միջազգային հարցերու մէջ թրքական անկարոյականութիւնը հանրածանօթ է եւ Ռուսիա այդ մասին գիտէ իր իսկ փորձառութենէն», կը յայտնէ «Փրաւտա»:

Անիկա կը նչէ Թուրքիոյ վաճառուած ռուսական ուղղաթիռներու պարագան: Անգարա խոստացած է գանձել բանակին յանձնել, սակայն անոնք հասած են քիւրտերու եւ ներքին այլ թշնամիներու դէմ պայքարող ժանտարմներու միաւորներու ձեռք: Աւելին. Թուրքիա անտեսած է այս հարցով ռուսական բողոքները:

Մինչ «էս-300» տիպի հրթիռները կիպրոսի յանձնելու ժամանակը աւելի ու աւելի կը մօտենայ, կղզիին վրայ հաւանական բախումներու մասին չրջան բնող տեղեկութիւնները աւելի աւտո կը դառնան: Թուրքիա խոստացած է քանդել գանոնք:

«Արդեօ՞ք ասիկա կը նչանակէ, թէ Հայաստան նաեւ թիրախ կրնայ դառնայ», հարց կու տայ Թերթը:

8

ՎԱՉԳԷՆ ՆԻՒՐԲԷԹԼԵԱՆ
ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ԹԱՂԱՊԵՏ
(ՄՈՒԽԹԱՐ)
Գրասենեակ՝ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ (Մեսրոպեան վարժարան) դիմաց, Պուրճ Համուտ, հեռ. 01-267.264:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏԻ ՖՐԱՆՍԱ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԳՐՈՒԱՏՈՂ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Սուրիոյ Նախագահ Հաֆէզ Ասատի Փարիզ այցելութեան եզրափակումէն ետք, երէկ Պէյրութի մէջ չարուեցան այս այցելութեան պատմական բնոյթն ու անկիւնադարձային նշանակութիւնը հաստատող յայտարարութիւնները։

Պաշտպանութեան Նախարար Մուհսէն Տալլուլ ըսաւ, որ Նախագահներ Ասատի եւ Շիրաքի հանդիպումը «հրսկաններու հանդիպում» մըն էր։ Ան հաստատեց, թէ Նախագահ Ասատ պարձած է չորքին մէջ խաղաղութեան ու պատերազմի հաշիւներուն մէջ հիմնական բեւեռ մը։

Երեսփոխան Ապտէլ Լաթիֆ Զէյն պրուատեց Նախագահ Ասատի այցելութիւնը՝ հաւաստելով, որ Ասատ - Շիրաք խօսակցութեան մեծ մասը Լիբանանի իրավիճակին մասին էր։ Զէյն նաեւ հաստատեց, որ Նախագահ Ասատ ճիգ չի խնայեր օժանդակելու լիբանանեան հողերու իսրայէլեան բռնագրաւումին վերջ տալու համար։

Երեսփոխան Միսպահ Ահտապ ըսաւ, որ Սուրիոյ եւ Ֆրանսայի Նախագահներուն տեսակցութիւնը հիմը պրաւ անոնց միջեւ կործակցութեան հանգրուանի մը, որ պրակտիկապէս պիտի ունենայ խաղաղութեան բանակցութիւններու մէջ լիբանանեան ու սուրիական առանցքներուն վրայ եւ պիտի գօրացնէ Լիբանանի եւ Սուրիոյ դիրքը, նոյնիսկ եթէ բանակցութիւնները չվերսկսին։

Նախկին վարչապետ Ռաշիտ Սոլհ ըսաւ, որ Նախագահ Ասատի Փարիզ այցելութիւնը Լիբանանի եւ Սուրիոյ վերադարձուց այն դերն ու կարեւորութիւնը, որ կարելի կը դարձնէ անոնց հետապնդած նպատակներու իրագործումը։ «Այս այցելութիւնը նաեւ պիտի գօրացնէ Եւրոպայի դերակատարութիւնը, որ նպաստաւոր է Հարաւի եւ կոյանի ապատագրումին», նշեց ան։

Շիիներու Գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ Ապտէլ Ամիր Քապլան ըսաւ, որ Սուրիոյ Նախագահը Ֆրանսա այցելեց՝ աշխարհին ուշադրութեան յանձնելու Միջին Արեւելքի հարցը յուրջի առնելու կարեւորութիւնը, ինչպէս նաեւ հողը իրաւատիրոջ եւ խաղաղութիւնը խաղաղասէրին տալու անհրաժեշտութիւնը։

ՍՓԷՅՐ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿԻ ՏԱԿ Կ'ԱՌՆԷ ԱՆԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՒՈՅԹԸ

Մարոնիներու Մար Նասրալլա Պուէթրոս Սֆէյր պատրիարքը Տիմանի մէջ երէկ հանդիսապետեց պատարագին եւ իր արտասանած քարոզին մէջ ցաւ յայտնեց անգործութեան րնդհանրացման եւ բազմաթիւ գործարաններու մեծ թիւով աշխատաւորներու գործէ արձակման համար։

Սֆէյր յիշեցուց, որ պապական յորդորը կոչ ուղղած էր գործ ապահովելու առաւելագոյն թիւով լիբանանցիներու, որպէսզի անոնց մէկ մասը րնկերութեան մէջ լուսանցքային դեր չունենայ, անոր կենսամակարդակը մտահոգիչ անկումի չունենայ եւ գաղթի չդիմուի։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Հայարփի Յակոբեան եւ գաւակք՝ Կարօ
Տկր եւ տիկին Աւետիս Յակոբեան եւ գաւակունք
Տկր եւ տիկին Վարդան Յակոբեան եւ գաւակունք
Տկր եւ տիկին Վարուժան Քէմանեան եւ գաւակունք
Տիկին Մարի Ֆուճուրեան եւ րնտանիք
Տկր եւ տիկին Նուպար Պապուճեան եւ գաւակք
Տկր եւ տիկին Յակոբ Գրիգորեան եւ գաւակունք
Տկր եւ տիկին Գրիգոր Գրիգորեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, քեռայրին եւ հարազատին

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1918)

մահր, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 18 Յուլիս 1998, յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Կիրակի 19 Յուլիս, կէսօրուան ժամը 12ին, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը։

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ։
- Յաւելեալ տեղեկութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Կիրակի 19 Երկուշաբթի 20 եւ Երեքշաբթի 21 Յուլիսին։

ԲԱՑԱՌԻԿ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«ԿԱՐՊԻՍ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ» ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

ՕԱԽՈՒ, ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, ԿԱՄ ՏԱՍԱՆ
MASTER MALLԻ ՄԷՋ

- Ծովահայեաց ճաշարան մը 15րդ յարկի վրայ, արդիական կառոյցով եւ լման կահաւորուած, պատրաստ գործածելու։
- Առօրեայ գոց ճաշարան մը 400 քառ. մեթր, երրորդ յարկին վրայ, բացօթեայ պարտէզներով եւ խաղավայրերով, մօտաւորապէս 4000 քառ. մեթր տարածութեան վրայ։
- Վաճառատուներ եւ գրասենեակներ չորս յարկերու վրայ։
- Լման կահաւորուած supermarketը 2000 քառ. մեթրի վրայ ցայտաղբիւրով։

Հետաքրքրուողները կրնան հեռաձայնել 01/265863 եւ 01/267628 թիւերուն։

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ Է, ՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ...

Իր խօսքին մէջ Պըրրի ակնարկեց խափանարարութեան եւ ռմբագործութեան վերջերս քաղաքացիական ծանցերուն դիտել տալով, որ պետութեան իրաւասու մարմինները ցոյց տուած են, որ չեն հանդուրժեր երկիրին ապահովութեան ու համբաւին սպառնացողները։ Ան ապա ըսաւ, որ նոյնն է նախանձախնդրութիւնը պէտք է ցուցաբերեն պետական մարմինները արտերկրի լիբանանցիներուն նկատմամբ։ Այս ծիրէն ներս Պըրրի պահանջեց լիբանանեան մեծ գաղութներուն մէջ հիմնել աշակութային կեդրոններ, տեղական ուսումնական ծրագիրները կիրարկող լիբանանեան դպրոցներ, արտերկրի բոլոր լիբանանցիներուն մատչելի թերթեր եւ ձայնասփիւռի ու պատկերասփիւռի կայաններ, արտերկրի լիբանանցիներուն ինքնութեան թուղթ (ոչ քաղաքացիական)։ քաջալերել արտերկրի լիբանանցիներուն ներդրումները եւ ջնջել պանդոկ կաշկանդող վարչական ձեւակերպութիւնները, ինչպէս նաեւ ամրապնդել Լիբանանի ու լիբանանեան գաղութներ հիւրընկալող երկիրներուն միջեւ դիւանագիտական ու տնտեսական կապերը։

Լիբանանի քաղաքական կեանքին անդրադառնալով՝ Պըրրի դիտել տուաւ, որ առաջին ու երկրորդ երեսփոխանական ընտրութիւնները, բայց մանաւանդ քաղաքապետական ու թաղապետական ընտրութիւնները, ցոյց տուին, որ «Լիբանան այլեւս թերած չէ վարչական ու քաղաքական իմաստով»։ Պըրրի նկատել տուաւ, թէ վերջին ընտրութիւնները յատկանշած են բարձր ժողովրդավարական, պարկեշտ եւ հպդարտ մթնոլորտը, կարճ մը շրջանների մէջ 90 առ հարիւրի հասած մասնակցութեան հետ ցոյց տուած են, որ լիբանանցիք վերագտած են իրենց ինքնավստահութիւնն ու վըստահութիւնը իրենց պետութեան խորհրդարանական ժողովրդավար վարչաձեւին նկատմամբ։ «Քաղաքապետական ընտրութիւնները անկասկած պիտի նպաստէին տեղական քարգաւաճումին», ըսաւ Պըրրի՝ հաստատելով տնտեսական եւ ընկերային լուրջ տագնապներու գոյութիւնը։

Խորհրդարանի նախագահը արտերկրացի երիտասարդներուն նկարագրեց գրեց Հարաւի բնակչութեան ամէնօրեայ տառապանքները՝ իսրայէլեան բռնագրաւումին ու անոր գործակալներուն բռնարարքներէն ու կոյր ռմբակոծումներէն։ Ան ըսաւ, որ խորհրդարանի տեղեկատուական բաժանմունքը գըրքոյկներ պիտի տրամադրէ բանակողներուն իսրայէլեան ներխուժումներուն, բռնարարքներուն, լիբանանցի գերիներուն ու դիմադրութեան մասին։

«Վստահ եմ, որ ձեր մեծամասնութիւնը անդրդուելի է լիբանանեան իրականութեան եղբայրական յարաբերութիւնները խեղաթիւրուած ձեւով ներկայացնելու փորձերուն դիմաց», ըսաւ Պըրրի հաստատելով, որ այս երկու երկիրներուն պատմական յարաբերութիւնը հիմնըւած է ոչ միայն պատմութեան, աշխարհագրութեան, լեզուի եւ ազգագրական կապերուն, այլ նաեւ անկախութեան համար ու իսրայէլեան ծաւալապաշտութեան դէմ միացեալ պայքարին վրայ։ «Վստահ եղէք, որ Սուրիոյ հետ Լիբանանի կապերը այսօր աւելի քան հիմնուած են համակարգումին, գործակցութեան եւ փոխադարձ յարգանքի վրայ», ըսաւ ան՝ հաստատելով, որ երկու երկիրները իրարու համար ռազմագիտական, ապահովական եւ տնտեսական անհրաժեշտութիւններ են, իսկ Սուրիա Լիբանանի կ'օժանդակէ հակակշռելու իսրայէլի յարձակողապաշտ տրամադրութիւնները։

Պըրրի իր խօսքը եզրափակեց՝ հաւաստելով, որ լիբանանեան խորհրդարանը պիտի շարունակէ գործել Լիբանանի եւ արտերկրի իր գաղութներու միջեւ կապերու ամրապնդման համար։

Խորհրդարանի նախագահը ապա պատասխանեց ներկաներու հարցումներուն, եւ սուրիական ներկայութեան մասին յիշեցուց, որ Լիբանանի օրինական իշխանութիւնները հնդրած են վայն, կայունացնելու ներքին վիճակը եւ մինչեւ իսրայէլեան ուժերու ամբողջական հեռացում, որմէ ետք պիտի խընդրեն սուրիական ուժերուն քաշուիլը։

Ան նաեւ վերահաստատեց, որ թիւ 425 որոշումը կը պահանջէ Լիբանանէն իսրայէլեան ուժերու առանց նախապայմաններու հեռացում, սակայն Իսրայէլ 1978էն ի վեր անտեսեց որոշումը, ապա Նեթանիահու խուսափողական քաղաքականութեամբ փորձեց նախապայմաններ պարտադրել անոր գործադրութեան։ Պըրրի նաեւ հերքեց, որ իսրայէլեան առաջարկները մերժուած ըլլան սուրիական ձնշումին պատճառով եւ յիշեցուց, որ Իսրայէլի հետ անոր ուժերու հեռացումին կողքին կան բազմաթիւ հարցեր, ինչպէս ջուրի, Շըպաայի 1967ին խլուած շրջաններուն ու Ժըզզինի հարցերը։

Նախագահական ընտրութիւններուն մասին հարցապնդուելով Պըրրի յիշեցուց, որ Լիբանանի սահմանադրութիւնը հանրապետութեան նախագահը կը լիազօրէ վեց տարուան համար միայն, առանց երկարաձգումի, բացի եթէ սահմանադրական փոփոխութիւն մը կատարուի, ինչպէս պատահեցաւ նախագահ Հըրաուիի լիազօրութիւնները երկարաձգման համար։

Պըրրի նաեւ ըսաւ, որ սահմանադրական այս փոփոխութիւնը կրնայ ըլլալ խորհրդարանի առաջարկով, որ կը փոխանցուի կառավարութեան, կը քուէարկուի եւ կը վերադառնայ խորհրդարան քուէարկութեան դրուելու համար եւ այս գործընթացը կ'ըլլայ խորհրդարանի սովորական նստաշրջանին։ Փոփոխութիւնը կրնայ նաեւ կատարուիլ, երբ նախագահը առաջարկէ պայն կառավարութեան, վերջինը քուէարկութեամբ որդեգրէ առաջարկը եւ փոխանցէ պայն խորհրդարանին եւ այս գործընթացը կրնայ ըլլալ խորհրդարանի թէ՛ սովորական, թէ՛ ալ արտակարգ նստաշրջաններուն։

Պըրրի ապա բացատրեց, որ սահմանադրութիւնը կ'ըսէ, թէ նորանախագահը կ'ընտրուի հին նախագահի լիազօրութեանց աւարտէն նուազագոյնը մէկ եւ առաւելագոյնը 2 ամիս առաջ։ «Ուրեմն, քանի որ խորհրդարանի սովորական նստաշրջան չվրնաց, սահմանադրութիւնը կրնայ փոխուիլ միայն հանրապետութեան նախագահին առաջարկով, բայց տեղեկութիւններ ունիմ, որ հանրապետութեան նախագահը մինչեւ հիմա կը մերժէ երկարաձգել կամ նորոգել իր լիազօրութիւնները, հետեւաբար կը կարծեմ, որ պիտի ունենանք նոր նախագահի մը ընտրութիւն»։

Պըրրի դրուատիքով խօսեցաւ արտերկրի լիբանանցիներուն մասին, ցաւ յայտնեց անոնց նկատմամբ պետութեան անբաւարար հոգածութեան համար եւ դատապարտեց անոնց հետ կապերու ամրապնդման աշխատանքը ներքին քաղաքական հաշիւներով ձգձգելու եւ դըժուարացնելու ձիգերը։

ՄԻՍՔԱՒՒԻ ԿԸ ՋԱՏԱԳՈՎԷ ՀԸՐԱՒՈՒԻՆ

Փոխադրամիջոցներու Նախարար Օմար Միսքաուի երէկ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը, որուն ընթացքին ըսաւ, թէ Նախագահ Հաֆէզ Ասատի Ֆրանսա տուած այցելութիւնը կը հաստատէ, որ Սուրիա ռազմավիտական տրամադրանութեամբ կը մօտենայ միջազգային յարաբերութեանց սպագային, պատճառնեան դատին եւ Իսրայէլի առաջարկած խաղաղութեան։ Միսքաուի նաեւ հաւաստեց, որ այս այցելութիւնը ինքնին կ'իրագործէ իր հիմնական նպատակները։

Նախարարը ընդգծեց, թէ Լիբանան եւ Սուրիա մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Արեւելեան միջերկրական - Եւրոպա յարաբերութիւններուն։

Լիբանանի նախագահական ընտրութիւններուն մէջ Ուաշինկթընի դերակատարութեան մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Միսքաուի ըսաւ, որ Ուաշինկթընը Լիբանանի, Իսրայէլի եւ արեւմ երկրի մէջ հետաքրքրութիւններ ունի, սակայն անիկա միակ ապրակը չէ Լիբանանի նախագահական րնտրութիւններուն մէջ։

«Նախագահ Ելիաս Հրաուիի իշխանութեան օրերը յուսաւոր էջ մրն են Լիբանանի պատմութեան մէջ եւ անոր դրական իրագործումները շատ աւելի կարեւոր են, քան այդ օրերու ժխտական երեւոյթները», ըսաւ Միսքաուի՝ հաստատելով որ այս իշխանութիւնը հիմնական դեր ունեցաւ Լիբանանի ապագայի կերտումին մէջ խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատումով եւ Սուրիոյ հետ յստակ յարաբերութեանց հաստատումով։

Միսքաուի պատապարտեց խափանարարութեանց ծրագիրներն ու Ջօր Միշէլ Աունի Փարիզէն կատարած յայտարարութիւնները։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

CLUB CHOOSY RESTAURANT

ԱՐԻՒՆ ՍԵՆԹԸՐ

Հեռ. 257469 - 70
03-278260

1 ՅՈՒԼԻՍԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ժամը 12էն մինչեւ 16
ԱԶԱՏ
ԲԱՑ ՊԻՒՖԷ

Ջովացուցիչով միասին
ՄԻԱՅՆ՝ 10,000 Լ. Ո.
(7 տարեկաններէն վար ձրի)

ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ

Տիար Յարութիւն Հրանդ Տարագճեան ատենիս մօտ ամուսնալուծման դատ բացած է ընդդէմ իր կնոջ՝ Կիլտա Ծնեալ Խաչերեանի, որ Սիտնի (Աւստրալիա) կ'ապրի, սակայն հասցէն անյայտ է։

Ընտանեկան այս հարցին դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ 6 Հոկտեմբեր 1998 թուին, Երեքշաբթի կէսօրուան ժամը 12:30ին, Ագգային առաջնորդարանին մէջ, Զոքաք Էլ Պլաթ։

Հետեւաբար, սոյն ազդարարագիրով կը հրաւիրենք տիկին Կիլտա Խաչերեանը, որ ատեան ներկայանայ, վերոյիշեալ թուականի ներիսին, պաշտպանելու համար իր դատը։

Չներկայանալու պարագային, իր բացակայութիւնը ներկայութեան համազօր պիտի նկատուի եւ արձակուի համապատասխան վճիռ։

ՔԱՀՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԴԱՏԱՄՏԱՆ ԱԳԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԿՐՆԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐ ԸԼԼԱԼ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ԳՈՒՄԱՐ

Փոսթ-հեռագրական հարցերու նախարարութեան արդիւնաւորման ու նորոգութեան բաժնի տնօրէն Ապտէլ Մընէմ Եուսէֆ տուաւ մամլոյ ասուլիս մը, որուն ընթացքին յայտնեց, թէ կարգ մը հեռաձայնային գիծեր կողբուած են վճարումներու ուշացման համար։ Ան յիշեցուց, որ նախարարութիւնը յայտարարած է վճարումներու օրինական պայմանաժամերը, այնուհանդերձ 1997ի չորրորդ մասնամաւճարի վճարման պայմանաժամը 30 Ապրիլէն երկարաձգուած է 15 Մայիսի, ապա 30 Յունիսի, սակայն նորէն չվճարողներ եղան ու ստիպուած անոնց գիծերը կտրուեցան։ «Վճարումի ուշացման տուգանքի գործադրութիւնն ալ (10.000 լ. ո.) այսօր կ'առկախուի մինչեւ Յուլիսի վերջը», ըսաւ ան։

Եուսէֆ հաստատեց, որ երբեմն գումարներու հաշիւին մէջ սխալներ կ'ըլլան, եւ այսպիսի պարագաներուն քաղաքացիները վճարելէ առաջ կրնան հաշուեցոյցերը ցոյց տալ գանգատներ ընդունող յանձնախումբին արբքագրութեան համար։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԻՐԵՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գաղթականներու Կեդրոնական Մնտուկը երէկ հրապարակած հաղորդագրութեամբ մը քննադատեց իր որոշումներուն դէմ Այկյի մէջ կատարուած գործադուլն ու այս առիթով նախարար Աբրամ Շիրմայկի կատարած յայտարարութիւնները։

Անցեալ շաբաթ Այկյ ընկհանուր գործադուլ մը կատարած էր բողոքելու համար մնտուկի այն որոշումին դէմ, որ վերաշինութեան հատուկումներ կու տայ քաղաքի միայն արեւմտեան թաղամասի բնակիչներուն։

Նախարար Շիրմայկ ըսած է, թէ մնտուկը կը փորձէ ինքնագլուխ եւ առանձին տնօրինել գաղթականներու հարցը, իսկ Այկյի բնակիչներուն միջեւ խտրութիւններ կը հետապնդէ միջհամայնքային կիրքերը հրահրելու։

Գաղթականներու Կեդրոնական Մնտուկի հաղորդագրութիւնը մերժեց եւ անհիմն նկատեց այս ամբաստանութիւնը՝ նկատելով, որ արեւմտեան թաղամասին մէջ կան քրիստոնեայ եւ տիւրգի ընտանիքներ։ Հաղորդագրութիւնը նաեւ հաստատեց, թէ մնտուկը այս որոշումը ինքնագլուխ չէ տուած, «այլ կը գործադրէ կառավարութեան քաղաքականութիւնը, որ չունի հատուածական կամ համայնքային նեղմիտ նկատառումներ»։

Հաղորդագրութիւնը նաեւ վերահաստատեց մնտուկին յանձնառութիւնը կատարելու վարչապետին յոյսը ցուցմունքները։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Հանրապետութեան կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւնը 1998-99 թթ. ուսումնական տարում սփիւռքահայ դիմորդներին յատկացրել է 70 ուսանողական եւ 8 *ասպիրանտական* տեղ։ Դիմորդների ընդունելութիւնը կատարուում է մրցութային կարգով՝ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարի կողմից ստեղծուած յանձնաժողովի նիստերում, դիմորդների կողմից ներկայացուած փաստաթղթերի նիման քննարկման միջոցով։

Ստարերկրեայ հայազգի քաղաքացիները, որոնք ցանկանում են սովորել Հայաստանի Հանրապետութիւնում, պէտք է ներկայացնեն հետեւեալ փաստաթղթերը հայերէն լեզուով՝ 2 օրինակից՝։

1. Հարցաթերթիկ.
2. Դիմում՝ հասցէագրուած ՀՀ կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան, որի մէջ պէտք է նշուած լինի ընտրուած մասնագիտութիւնը.
3. Ինքնակենսագրութիւն.
4. Կրթութեան վկայականի պատճէնը, հաստատուած նոտարի կողմից.
5. Բժշկական եզրակացութիւն, որը վկայում է այն մասին, որ անձը գործնականօրէն առողջ է, չունի բժշկական հակացուցումներ Հայաստանի կլիմայական պայմաններում բնակուելու եւ համապատասխան բուհում սովորելու համար եւ կու տայ տեղեկանք AIDSի մասին։
6. Ծննդեան վկայականի պատճէնը՝ հաստատուած նոտարի կողմից.
7. 6 հատ լուսանկար 4×5 սմ. չափի (լուսանկարի հակառակ երեսում գրել ազգանունը եւ անունը)։

Ասպիրանտուրայում սովորելու համար դիմորդները լրացուցիչ ներկայացնում են՝

8. Ռեֆերատ կամ հրատարակուած աշխատանքների պաշտօնապէս հաստատուած ցանկը՝ նշելով հրատարակման թիւը եւ վայրը, եւ 2-3 հրատարակումների պատճէնը.
9. Տեղեկանք լեզուի (հայերէն, ռուսերէն, անգլերէն, ֆրանսերէն) իմացութեան մասին պաշտօնապէս հաստատուած։

Փաստաթղթերը ներկայացնում են ՀՀ կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան արտաքին կապերի վարչութիւն՝ ՀՀ դեսպանութեան միջոցով։ Փաստաթղթերը (4, 5, 6, 8, 2) վաւերացնում են ՀՀ դեսպանութիւնում։ Այն երկրներից, որտեղ չեն գործում ՀՀ դեսպանութիւններ, փաստաթղթերը կարող են ներկայացուել նաեւ անհատական կարգով։ Այդ դէպքում վերոյիշեալ փաստաթղթերը անհրաժեշտ է վաւերացնել տուեալ երկրի արդարադատութեան եւ արտաքին գործերի նախարարութիւնների կողմից։

ՀՀ ուսումնական հաստատութիւններում ուսումնական տարին սկսւում է Սեպտեմբերի 1ին՝ ուսանողների համար եւ Հոկտեմբերի 1ին՝ *ասպիրանտների* համար։

Լիբանանում ՀՀ դեսպանութիւնում փաստաթղթերի ընդունման վերջնական ժամկետն է՝ 1998թ. Յուլիսի 24ը։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀՀ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեան եւ իր անդրկովկասեան Միքայէլ Յարութիւնեան ու Վահան Հերթեանեան ներկայ պաշտպանութեան նախարարին Յունիս 15ի երամանագրով պարգեւատրեցան Ռուսիոյ «Ռազմական համագործակցութեան ամրապնդման համար» շքանշանով:

Պարգեւատրումը անձամբ կատարեց իմ՛ պաշտօնակից այցելութեամբ Հայաստան գտնուող Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկիեւ:

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌԻՆ ԲՈՒԺՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ ԿՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Գարեգին Ա. վեհափառ Նիւ Եորքի մէջ ատրաստած թլթայով բուժման եւ դարմանումի վճռ շարաբներու վրայ ատրածուած առաջին շրջանի շաղարձակումներու ընթացքը՝ նախատես եղած կարգապահութեամբ երկրորդ նիստերուն բուժման համար դարձեալ հիւանդանոց մտաւ:

Վեհափառ այս անգամ ասեղներու եւ ձողիկներու միջոցով շաղարձակումի ենթարկուեցաւ:

Եօթնեւատար օրերու վրայ ատրաժուած այս երկրորդ նիստին ալ՝ նախորդ նիստերուն նման բոլորովին նորմալ ընթացք մը:

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԴԱՐԲՆՈՑԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀՈՒՆՁԸ

Հայաստանի կառավարութեան 1998 Յունուար 16ի որոշումով՝ Հայաստանի նախագահին վստահագրմամբ եւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարի հրամանագրով Յունիսի 20ին Հայաստանի բանակի բարձրագոյն ուսումնարան պարտ նիմնարկ: Յուլիս 11ին պիմնարկը՝ որ նիմնադրուած է չորս տարի առաջ՝ ունեցաւ իր առաջին շրջանաւարտները:

Անոնք էին 300 երիտասարդներ սպայի կոչում ատանալու:

ԱՊՀի երկիրներու մակարդակով՝ Հայաստանի զինուորական նիմնարկը առաջինն է՝ որ ունի ուրոյն մասնագիտական բաժանմունք:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՖՈՐՈՒՄԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՍԵՄԻՆԱՐԻՆ

Հայաստանի երիտասարդութեան ազգային խորհուրդին նախաձեռնութեամբ եւ Եւրոպական երիտասարդական *ֆորում*ին մասնակցութեամբ Յուլիս 16էն 18 երեւանի մէջ տեղի ունենայ սեմինար՝ *«Հայաստանի երիտասարդութեան ազգային խորհուրդ - եւրոպական եւ միջազգային կառոյցներ, գործակցութեան ուղիներ եւ հնարաւորութիւններ»* նիւթով:

Այս առիթով երեւան ժամանիկ *ֆորում*ի ուր նոպինոց պատասխանատուները՝ եւրոպական տարբեր երկիրներէ, ծանօթանալու համար Հայաստանի երիտասարդական կազմակերպութիւններու գործունէութեան, ինչպէս նաեւ՝ ժամանաւորապէս Բելճիքիոյ համար կրթական ու երիտասարդութեան վերաբերեալ հարցերը:

ԱՓԻԽՈՒՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒՄ ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Հրաչեայ Աճեմեանի անուան համալսարանը երեւան հրատարակած է բանասիրական գիտութիւններու դոկտոր փրոֆ. Կարլէն Եալչեճեանի *«Հայ Ափիւռքի պատմութիւն. (համառօտ ակնարկ)»* գիրքը: Հեղինակին երկրորդ գիրքն է՝ ասիկա՝ որ նուիրուած է Ափիւռքի պատմութեան: Առաջին գիրքը լոյս տեսած է 1992ին: Նոր գրատարակութիւնը մասնակի վերամշակուած տարբերակն է:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440
CA STATE PRISON
D4– 240
44750 60TH STR.
WEST PLANCASTER CA 93536

ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԱԶԴ ՀԱՅ ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ
Զովացուած եւ արդի սրահներու մէջ
20 Յուլիսէն մինչեւ 15 Սեպտեմբեր

Ուրախութեամբ կու գանք տեղեկացնելու ձեզի, թէ վարժարանիս տնօրէնութիւնը՝ շահեւէտ նկատելով ամառնային արձակուրդը, ծրագրած է կազմակերպել աշակերտական յատուկ դասընթացքներ նետեւեալ նիւթերուն մէջ.

Ա.- Համակարգիչ — WINDOWS 97 - WORD - INTERNET

Բ.- Լեզուներ ԱՆԳԼԵՐԷՆ - ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ - ԻՏԱԼԵՐԷՆ - ՀԱՅԵՐԷՆ եւ ԱՐԱԲԵՐԷՆ

•Դասաւանդութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի, 20 Յուլիս 1998ին:
•Արձակուրդի ընդունելութիւնները կը շարունակուին մինչեւ Ուրբաթ, 17 Յուլիս 1998, ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3:30էն 8ի միջեւ, քարտուղարութեան մօտ:
•Կառատուները՝ ապահովուած:
•Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար դիմել վարժարանիս քարտուղարութեան գրասենեակ:
•Հասցէ՝ Պուրճ Համուտ, Ակթա պողոտայ:
Հեռաձայն 01-260504 / 01-254938 / 01-254939
E-mail: mesrobca @ dm.net.lb

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵՆԷՆ

Միջազգային կարմիր խաչի պատուիրակները Ապրիլ-Յունիս ամիսներուն այցելութիւններ տուած են Արցախի տագնապին պատճառով բանտարկուածներուն: Նոյն աշխատանքը կը տարուի նաեւ Արցախի մէջ: Պատուիրակները կ'օգնեն անոնց՝ մատակարարելով դեղեր եւ վիրակապ:

Հայաստանի ազգային անվտանգութեան, ներքին գործոց նախարարութեան եւ կարմիր խաչի միջեւ կնքուած պայմանագիրին համաձայն, պատուիրակները այցելած են նաեւ քրէական գործերով բանտարկուածներուն: Հայաստանի մէջ կազմակերպութիւնը իր միջոցով կ'ապահովէ նամակակրական կապ Արցախի տագնապի պատճառով բանտարկուածներուն եւ անոնց ընտանիքներուն միջեւ:

Մտացուած 228 նամակներէն 201ը արդէն յանձնուած են իրենց հասցէատէրերուն:

Գերմանական կարմիր խաչի եւ Հայկական կարմիր խաչի համագործակցութեամբ, Ակրպէյեանի հետ հայկական սահմանամերձ (Հայաստանի հիւսիս - արեւելեան շրջան) 16 գիւղերու եւ մէկ քաղաքի բաժնուած է օգնութիւն: Ապրիլ - Յունիս ամիսներուն 9,600 ընտանիքներ (30,000 անձ) ստացած են պտուղի եւ բանջարեղէնի պահածոյացման համար անհրաժեշտ մթերք: Գերմանական կարմիր խաչը ներդրում կատարած է նոյն շրջանին մէջ գործող 14 մանկապարտէզներու: Տաւուշի շրջանին մէջ 3 մանկապարտէզներ պիտի վերանորոգուին եւ կահաւորուին նոյնպէս Գերմանական կարմիր խաչի նուիրատուութեամբ:

Յունիսին Միջազգային կարմիր խաչի պատուիրակներ Լեռնային Ղարաբաղի 41 գիւղերու բնակչութեան բաժնած են պահածոյացման համար անհրաժեշտ մթերք: 16,380 հոգի ստացած է մթերքի ծրար: Բանջարեղէնի սերմերու բաշխման ծրարին հետ գուգահեռ, կազմակերպութիւնը ընդ բնակչութեան մատակարարեց գիւղատնտեսական մեքենաներու համար անհրաժեշտ պահեստամասեր:

Յունիսի սկիզբը կազմակերպութեան եւ Հայաստանի Ազգային ժողովի պետական իրաւական հարցերու մնայուն յանձնախումբը կազմակերպեցին սեմինար՝ նուիրուած «Միջազգային Մարդասիրական Իրաւունքը (ՄՄԻ) ազգային օրէնսդրութեան մէջ» հարցին: Տեղի ունեցաւ միտքերու փոխանակում: Նաեւ քննարկուեցան կազմակերպութեան իրաւական ծառայութեան յանձնարարականները եւ մեկնարանութիւնները քրէական օրէնսգիրքի նախագիծին վերաբերեալ: Սեմինարին հետեւեցան մեծ թիւով ուսանողներ:

Միջազգային կարմիր խաչը աշխատանք կը տանի Հայաստանի լրագրական եւ միջազգային կապերու բաժանմունքներու ուսումնական ծրագիրներուն մէջ Միջազգային Մարդասիրական իրաւունքներու ընդգրկման ուղղութեամբ: 1998 - 1999 ուսումնական տարեշրջանին Երեւանի Պետական համալսարանի միջազգային յարաբերութիւններու բաժանմունքին մէջ նախատեսուած է 40 դասապահ յատկացնել ՄՄԻն: Առաջին անգամ ըլլալով Երեւանի Պետական համալսարանի իրաւաբանական բաժանմունքէն խմբակ մը մասնակցեցաւ Ս Փեթերսպուրկի մէջ կայացած «St. Մարաւեսկի» Միջազգային Մարդասիրական Իրաւունքի մրցումին:

Լեռնային Ղարաբաղի մէջ եւս ուսանողական մակարդակի վրայ տեղի ունեցան սեմինարներ՝ նուիրուած ՄՄԻ եւ Միջազգային կարմիր խաչի գործունէութեան:

Մտեփանակերտի մէջ տեղի ունեցաւ նաեւ Արցախի բանակին մաս կազմող 60 սպաներու համար կազմակերպուած միօրեայ սեմինար՝ «Միջազգային կարմիր խաչի գործունէութիւնը եւ պատերազմի օրէնքը» նիւթով:

ԱՐՑԱԽԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

Արցախի նախագահ Արկադի Ղուկասեան ընդունեց Հ.Բ.Ը.Մ.ի պատւիրակութիւնը, մէյնեթեան Հայաստանի ներկայացուցչութեան տնօրէն Աշոտ Ղազարեանի գլխաւորութեամբ:

Պատուիրակութեան ներկայացուցիչներուն խնդրանքով Արցախի նախագահը ներկայացուց Արցախի նախագահութեան կարգաւորման գծով բանակցութեանց գործընթացի ներկայ վիճակն ու հեռանկարները եւ անդրադարձաւ այդ ճարցով Արցախի իշխանութիւններուն որդեգրած դիրքորոշումին:

Քննարկուեցան նաեւ Սփիւռքի եւ յատկապէս Հ.Բ.Ը.Մ.ի հետ Արցախի կապերու ամրապնդման վերաբերեալ հարցեր:

ԾՈՒԾԻՒ ՂԱԶԱՆՉԵՑՈՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՑ ՎԵՐԱԲԱՑՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՊԱՐԳԵՒ ԵՊԻՍ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԱԾԸ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Պայծառակերպութեան տօնին օրը, Յուլիս 19ին, կը վերաբացուի Շուշիի Ս. Ամենափրկիչ (Ղազանչեցոց) եկեղեցին:

Այս առիթով Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպս. Մարտիրոսեան ուղերձ մը ուղղեց ժողովուրդին, ուր կ'ըսէ.

«Շուշիի ազատագրումը ինքնապոհպանութեան անկրկնելի օրինակ կը նանդիսանայ: Ի լրումն այս փայլուն ազգային ու ռազմական յաղթանակներ-

րու գեղեցիկ պսակը կը նանդիսանայ Ս. Ամենափրկիչ եկեղեցւոյ զանգերու ղօղանջումը եւ խնկաբոյր Ս. պատարագի վերառաքումը առ բարձրեալն Աստուած, իբրեւ յաւերժ յիշատակ եւ նոգիներու լուսաւորում արցախեան գոյամարտի ընթացքին եւ մանաւանդ Շուշիի ազատագրութեան ժամանակ իրենց կեանքը զոհաբերած հերոսներուն»:

ՆԱԽՕՐԱ ՄԵԼՔՈՒՄԵԱՆ ԵՏ ՔԱՇԵՑ «ԱՋԳ»Ի ԹՂԹԱԿՑՈՑԻՆ ԴԷՄ ԴԱՏԸ

Արցախի արտաքին գործոց նախարար Նաիրա Մելքումեան դիմեց դատախազութեան եւ իրմնդրեց կասեցնել «Ազգ» օրաթերթի թղթակից Վահրամ Ադաճանեանի դէմ իր իսկ ներկայացուցած դատական դիմումը:

Յիշենք, որ Մելքումեան Ադաճանեանի դէմ դատ բացած էր ասնոր «ատելօդ լուրերու կանխամտածուած տարածման նամար»:

Մելքումեան ըսաւ, որ իր նպատակը թղթակիցը նետապնդել չէր, այլ դէմ էր ասնոր նրատարակած լուրին բովանդակութեան եւ բաւարարուած է օրաթերթին ներկայ դիրքորոշումով:

ԱՐՑԱԽ ԿԸ ԳՆԱՀԱՏԷ ԱՋԳԵՐՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔԷՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼԻԿԱՅԻ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒԸ

Ազգերու Իրաւունքներու Միջազգային Լիկան դժուար կացութեան մատնուած է եւ բարոյական ու նիւթական օգնութեան կարիք ունի: Այս նպատակով ալ անիկա դիմեց Արցախի Ազգային լիկային:

«Իր գործունէութեան 18 տարիներուն ընթացքին մեր կազմակերպութիւնը դիւանագիտական աշխատանք տարած է պայքարող ժողովուրդներու դատը պաշտպանելու նամար: Արդեօք մեր գործունէութիւնը որեւէ օգուտ տուած է ձեզի. եթէ պատասխանը դրական է, ապա ձեզի կը դիմենք օգնութեան խնդրանքով», կը գրէ լիկայի գլխաւոր քարտուղար Վեներա Կրաֆի:

Պատասխան նամակին մէջ Արցախի Ազգային լիկայի ղեկավար Փաւել Գէորգեան պատրաստակամութիւն յայտնեց օգնութեան ձեռք երկարել «ազատատենչ ժողովուրդներու նաւատարիմ բարեկամին»:

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱ

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ՝ Հ. Յ. Դ. ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԻՆ «ԴՐՕՇԱԿ»ԻՆ

Ընդհանրապէս հայ մամուլին եւ յատկապէս դաշնակցական մամուլի առաքելութեան սատար կանգնելու առումով գեղեցիկ նախաձեռնութիւն մը իրագործեցին Քալիֆորնիոյ շրջանէն 30 համակիրներ եւ ընկերներ, որոնք Յունիս 23ին, բարեկամական հանդիպումի մը ընթացքին, 23 հազար տոլարի նուիրահաւաք մը կատարեցին ի նպաստ Հ. Յ. Դ. պաշտօնաթերթ «Դրօշակ»ին:

«Դրօշակ»ի բարեկամներու այս հաւաքը առիթ մը եղաւ, որպէսզի ներկաները ծանօթանան հայ մամուլին եւ յատկապէս դաշնակցական մամուլին ու, այդ ծիրին մէջ, «Դրօշակ»ի ուսերուն ծանրացող պատասխանատուութեանց: Հանդիպումին մասնակցելու համար յատկապէս հրաւիրուած «Դրօշակ»ի գլխաւոր խմբագիրը ներկաներուն զեկուցեց Հայաստանի ներքաղաքական մթնոլորտին մէջ կատարուած հիմնական բարեշրջումին մասին, որուն արդիւնքով հայ քաղաքական միտքը այսօր կը դիմագրաւէ Ազգի եւ Հայրենիքի ինքնահաստատման դժուար ուղին հարթելու եւ հունաւորելու երկունքին մեծ մարտահրաւէրը: Այդ առումով շեշտը դրուեցաւ հայ մտաւորականութեան ստեղծագործ աշխատանքը արգելակող նիւթական դժուարութեանց վրայ, որոնց յաղթահարման համար հայ մամուլը հրատապ կարիքը ունի հայ մտքի կենսունակութիւնը քաջալերող օժանդակութեանց:

Ստեղծուած ջերմ մթնոլորտէն խանդավառ հաւաքոյթին մասնակցող «Դրօշակ»ի բարեկամները տեղւոյն վրայ 23 հազար տոլարի նուիրատուութիւն կատարեցին եւ տարին անգամ մը նոյն նպատակով իրարու քով գալու պատրաստակամութիւն յայտնեցին: Ներկաները նաեւ փափաք յայտնեցին, որ այս հաւաքը նախընթաց մը ըլլայ եւ օրինակ ծառայէ այլ գաղութներու մէջ նմանօրինակ նախաձեռնութեանց իրականացումին:

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ՝ 80 ՏԱՐԵԿԱՆ

Յուլիս 12ին Արամ Խաչատրեանի անուան համերգասրահին մէջ նշուեցաւ Հայ Աւետարանչական ընկերակցութեան 80ամեակը: Խօսք առին կրթական եւ գիտութեան նախարար Լ. Մկրտչեան, Ներսես արք. Պոզապալեան, ՀԱԸի Հայաստանի ներկայացուցիչ վեր. Ռընէ Լեւոնեան:

Հիւրերու շարքին էր նաեւ Հայաստանի մէջ Մ. Նահանգներու դեսպան Փիլըր Թոմսըն:

Հայաստանի մէջ ՀԱԸ կը գործէ 1988 Դեկտեմբերի երկրաշարժէն ետք: Մասնաճիւղեր-ունի նաեւ Արցախի մէջ:

ՀԱԸ 80ամեակին առիթով «Հայաստանի Հանրապետութիւնը» յօդուածով մը անդրադարձած է ընկերակցութեան պատմութեան եւ հայաստանեան գործունէութեան. կը ներկայացնենք յօդուածին երկրորդ բաժինը:

«1991թ. Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական ընկերակցութիւնն իր կեդրոնատեղին է հիմնել Հայաստանում՝ գրասենեակ ստեղծելով Երեւանում: Գիւմրիի, Վանաձորի, Ստեփանաւանի, Ղարաբաղի մասնաճիւղերով: 1994 թուականից Հայ Աւետարանչական ընկերակցութեան, ինչպէս նաեւ Հայ Աւետարանական համաշխարհային խորհրդի Հայաստանի ներկայացուցիչն է վերապատասխանատուի Ռրնէ Լեւոնեանը: Ան այսպէս է բացատրում ԱՀԱՀ նպատակը. ա.- Ամրապնդել Հայաստանի եւ Սփիւռքի Հայ Աւետարանական եկեղեցիների կապերը: բ.- 70 տարուայ անաստուածութիւնից յետոյ օգնել 150 տարուայ պատմութիւն ունեցող Հայ Աւետարանական եկեղեցու վերապարթմանը, եկեղեցական կեանքի աշխուժացմանը, առաջնորդների պատրաստմանը, քարոզել քրիստոնէական դաստիարակութեան աշխատանքների առաջընթացը: գ.- Համակարգել Սփիւռքի, հիմնականում ԱՀԱՀ եւ Ֆրանսայի «Ցոյս Հայաստանի համար» կազմակերպութիւնների Հայաստանում իրականացուող բարեսիրական ծրագրերը: Ջարգացնել Հայաստանեաց աւետարանական եկեղեցու, ՀԱՀ կապերը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի, եւ ընդհանրապէս Հայ աւետարանական եկեղեցու թեմերի հետ: Այս երեք հիմնական ուղղութիւնները կը նպաստեն տեղական իշխանութիւնների եւ միջազգային կազմակերպութիւնների հետ համատեղ գործակցութեամբ:

«Հայաստանում իր կարճատեւ գոյութեան ընթացքում Հայ Աւետարանչական ընկերակցութիւնն արդէն հասել է իր անմնացորդ գործակցութիւնը բերել հայրենիքի բազում հոգսերին: ՀԱՀ խնամակալութեան տակ են վերցուած երկրաշարժից տուժած, ապատամարտիկների, փախստականների, սոցիալապէս անապահով ընտանիքների չուրջ 2.000 երեխաներ, որոնք, Ղարաբաղում՝ 5 եւ աւելի երեխաներ ունեցող 100 ընտանիքներ: Ամէն տարի նոյնքան թուով երեխաներ կապ ուրուում են Հայաստանում եւ Ղարաբաղում ընկերութեան կազմակերպած ամառային ճամբարներում: 1988ին երկրաշարժից յետոյ ՀԱՀ մշակոյթ շարժական բուժարան է առաքել Հայաստան եւ Ղարաբաղ, իսկ չուտով երեւանեան գրասենեակին կից կը սկսի գործել նաեւ բժշկական կեդրոն: Ընկերակցութիւնը մանկական կաթ է տրամադրում Գորիսի, Ղարաբաղի, Երեւանի, Գիւմրիի, Վանաձորի հիւանդանոցների մինչեւ մէկ տարեկան երեխաներին: «Ամէնօրեայ տաք ճաշ աշակերտներին» ծրագրին են կցուած Սպիտակի թիւ 2 եւ Գիւմրիի «Պայտոն» դպրոցները: ՀԱՀ օգնում է Հայաստանի տասնեակ մանկապարտէզների, դպրոցներն ապահովում սննդով եւ գրենական պիտոյքներով, հովանաւորում նոր դասագրքերի տպագրութեանը, հաղորդակից լինում մանկատների հոգսերին՝ չուրջ 5.000 երեխաների համար իրականացնելով Ամանորի եւ Մ. Մննդի ամէնամեայ հանդէսներ, կազմակերպում անգլերէնի եւ ֆրանսերէնի դասընթացներ: ՀԱՀ օժանդակում է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ծրագրերին: Հայաստանի տարբեր վայրերում կազմակերպւում են Մ. Գրոց մանկական կիրակնօրեայ եւ հոգեւոր առաջնորդների պատրաստման դասընթացներ, հոգեւոր գրականութեան տպագրութեան եւ բաշխման աշխատանքներ-

9

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԴԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Հ. Յ. Դ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՅՐԴ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՈՐՈ՞Ւ ՀԱՄԱՐ Է ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Դաշնակցութեան համար իր բարձր ու բարձրագոյն ժողովները գրեթէ միշտ էլ ունեցել են խիստ կարեւոր նշանակութիւն եւ աւելին՝ շատ յաճախ յաւակնել են գնահատելու որպէս պատմական նշանակութեան կուսակցական միջոցառումներ: Սպասելիքը մեծ է եղել, քանի որ դաշնակցական ժողովը գումարուել է ըստ կազմակերպական չրջանների եւ բոլոր ընկերների՝ ներքեւից վերեւ, հաւաքական քննարկումների հիման վրայ ժողով բերուած առաջարկների, որոնք էլ երկար հունչգրուելով ժողովներում, պիտի դառնան համակուսակցական որոշումներ ապագայի համար: Այլ խօսքով, դաշնակցական ժողովները չեն ընթանում ըստ նախօրօք կազմուած ուղեգծերի եւ հետեւաբար ծառայում են իրենց նախնական դերին, այն է՝ ունենում են որեւէ մարմնից ու գործօնից անկախ ինքնուրոյն ընթացք եւ ինքնուրոյն վճիռներ ու ծրագրումներ:

Այսպէս եղել է միշտ, այսպէս կը լինի այսուհետ էլ՝ քանի գործում է Հ. Յ. Դ. կանոնագիրը:

Այս օրերին Երեւանում տեղի ունեցող Հ. Յ. Դ. Հայաստանի կազմակերպութեան Գ. Գերագոյն ժողովը նոյնպէս ունի կարեւոր ուղեղային նշանակութիւն: Այս հանդամանքը պայմանաւորուած է նախեւառաջ վերջին չրջանում Հայաստանում տեղի ունեցած քաղաքական լուրջ փոփոխութիւններով: Փոփոխութիւն աւելի վերարերում է ոչ միայն իշխանական վերին օղակին, այլեւ, ընդհանրապէս իշխանութիւն-ընդդիմութիւն պատկերին, ներքաղաքական փոխյարաբերութիւնների բնոյթին եւ այլն: Փոփոխութիւնների հիմքեր են դրում Արցախի ազգային խնդիրների հետապնդման, ինչպէս նաեւ Սփիւռքի հետ փոխյարաբերութիւնների խնդիրներում: Անցնող հաչուետուին յատկանշական են փոփոխութիւնները Հ. Յ. Դ. Հայաստանի կազմակերպութեան համար: Մանր ժամանակներում եւ ներքաղաքական ճնշող մթնոլորտում տեղի ունեցաւ առաջին ժողովը: Կուսակցութիւնը գտնում էր կասեցուած վիճակում, չարունակում էին հայածանքներն ու դատավարութիւնները, չարունակում էր ներքին լարուած հակամարտութիւնը: Աւելորդ է ներկայացնել, թէ ինչպիսի որոշակի իրագործութիւններ են տեղի ունեցել, եւ իրողութիւնները ինչպիսի արմատական փոփոխութիւններ են կրել այս ընթացքում:

Ահա այս իրականութեան պայմաններում էլ տեղի է ունենում Հ. Յ. Դ. հերթական ժողովը՝ ոչ միայն գնահատականներ տալու անցածին, այլեւ՝ բանաձեւելու իր վաղուայ անելիքները եւ երկրի մեծ ու փոքր հիմնահարցերի վերաբերեալ իր դիրքորոշումները:

Եթէ կուսակցութեան գործունէութեան նախորդ չրջանը կրում էր Արցախեան պայքարի չունչն ու թեւատրանքը, ապա գործունէութեան նոր չրջանը Դաշնակցութեան համար ունենալու է իր առանձնայատուկ բարդութիւնները՝ կապուած ներքաղաքական նոր պայմանների եւ դրանց չրջանակում Դաշնակցութեան դերակատարութեան յստակեցման հետ:

Դաշնակցութիւնը միշտ իրեն պատասխանատու է զգացել հայ ժողովրդի ճակատագրի եւ նրա չահերի պաշտպանութեան հարցերում, իսկ այսօր, երբ նրա աւջեւ բացւում է հասարակական-քաղաքական կեանքում լիարժէքօրէն դրսեւորուելու հնարաւորութիւն, առաւել եւս մեծանում է այդ պատասխանատուութեան չափը: Ինչ ճանապարհով պիտի գնայ Հ. Յ. Դ.ն, ի նչ պիսի պատասխանատուութիւններ ստանձնի, ինչ դիրքորոշումներ որդեգրի կեանքի ամենատարբեր բնագաւառներում դրսեւորուող այս կամ այն երեւոյթին կատարմամբ, այլ խօսքով ասած, որպիսին է լինելու Դաշնակցութեան գործունէութեան եւ գործելակերպի տրամադրանութիւնը այսուհետ:

Այս հարցերի մտահոգութեամբ Հայաստանի դաշնակցական կազմակերպութիւնը մտել է իր բարձրագոյն «ատեան» եւ այս հարցերի պատասխանների թրծթռապանակով պիտի դուրս գայ այնտեղից:

Եւ սա կարեւորւում է այնքանով, որքանով որ դաշնակցական ժողովից ակնկալւում ոչ միայն դաշնակցականներին է, այլ նաեւ ժողովրդին, վերջին հաչուով, ում համար էլ ապրում, գործում եւ որոշումներ է կայացնում Հ. Յ. Դ.ն:

«ԵՐԿԻՐ»

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԵՒ ՊԵԼՃԻՔԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐԸ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻ ՄԱՍԻՆ

ՂԱՐԱԲԱՂԸ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ԱՆԲԱԺԱՆ ՄԱՍՆ Է

ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Ֆրանսական «Մարիաժ» շաբաթաթերթը վերջերս հրատարակած է շատ կարեւ հարցազրոյց մը Արցախի նախագահ Արկադի Ղուկասեանի հետ: Հարցազրոյցին նեղինակն է ծագումով հայ լրագրող Անի Դաստակեան, որ նախապէս Հայաստանի եւ Ղարաբաղի իրադրութեան հետ կապուած կարգ մը յօդուածներ գրած է ֆրանսական «Լիբերասիոն» օրաթերթին մէջ: Երեք հարցերէն առաջինով Անի Դաստակեան նախագահին կ'ուղղի իմանալ ԵԱՀԿի շրջագիծին մէջ տարուող բանակցութիւններու տեսանկիւնէն Լեռնային Ղարաբաղի պատճառները: Արցախի ազգային յանձնախումբի նախագահ կ'պատ. նախագահ Ա. Ղուկասեան, պէտք է նկատի առնել պատերազմին արդիւնքն ու Ղարաբաղի փաստացի անկախութիւնը: Միեղեան Ազրպէյճան կը յամառի, որ Ղարաբաղ մաս կը կազմէ Ազրպէյճանին եւ իր բարեկամ կը կոչէ Ազրպէյճանին ու իր կողմէ Ղարաբաղին իրաւասութիւն չունի որեւէ բանակցութեան կրնալ մասնակցիլ: Միեղեան Ազրպէյճան կը յամառի, որ Ղարաբաղ մաս կը կազմէ Ազրպէյճանին ու իր կողմէ Ղարաբաղին իրաւասութիւն չունի որեւէ բանակցութեան կրնալ մասնակցիլ: Ասկէ անկարելի է բնդունիլ, որովհետեւ այդպէսով Արցախ պարտադրած կ'ըլլայ:

Անդրադառնալով պատերազմի վերսկսելու հնարաւորութեան՝ Ղարաբաղի նախագահը կը հաստատէ, թէ ներկայիս ռազմական հաւասարակշռութիւն է Արցախի եւ Ազրպէյճանի միջեւ, բայց եթէ Ղարաբաղի նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, որ նախապէս Հայաստանի եւ Ղարաբաղի իրադրութեան հետ կապուած կարգ մը յօդուածներ գրած է ֆրանսական «Լիբերասիոն» օրաթերթին մէջ: Երեք հարցերէն առաջինով Անի Դաստակեան նախագահին կ'ուղղի իմանալ ԵԱՀԿի շրջագիծին մէջ տարուող բանակցութիւններու տեսանկիւնէն Լեռնային Ղարաբաղի պատճառները: Արցախի ազգային յանձնախումբի նախագահ Ա. Ղուկասեան, որ նախապէս էլ նկատի առնել պատերազմին արդիւնքն ու Ղարաբաղի փաստացի անկախութիւնը: Միեղեան Ազրպէյճան կը յամառի, որ Ղարաբաղ մաս կը կազմէ Ազրպէյճանին ու իր կողմէ Ղարաբաղին իրաւասութիւն չունի որեւէ բանակցութեան կրնալ մասնակցիլ: Ասկէ անկարելի է բնդունիլ, որովհետեւ այդպէսով Արցախ պարտադրած կ'ըլլայ:

Անդրադառնալով պատերազմի վերսկսելու հնարաւորութեան՝ Ղարաբաղի նախագահը կը հաստատէ, թէ ներկայիս ռազմական հաւասարակշռութիւն է Արցախի եւ Ազրպէյճանի միջեւ, բայց եթէ Ղարաբաղի նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, որ նախապէս Հայաստանի եւ Ղարաբաղի իրադրութեան հետ կապուած կարգ մը յօդուածներ գրած է ֆրանսական «Լիբերասիոն» օրաթերթին մէջ: Երեք հարցերէն առաջինով Անի Դաստակեան նախագահին կ'ուղղի իմանալ ԵԱՀԿի շրջագիծին մէջ տարուող բանակցութիւններու տեսանկիւնէն Լեռնային Ղարաբաղի պատճառները: Արցախի ազգային յանձնախումբի նախագահ Ա. Ղուկասեան, որ նախապէս էլ նկատի առնել պատերազմին արդիւնքն ու Ղարաբաղի փաստացի անկախութիւնը: Միեղեան Ազրպէյճան կը յամառի, որ Ղարաբաղ մաս կը կազմէ Ազրպէյճանին ու իր կողմէ Ղարաբաղին իրաւասութիւն չունի որեւէ բանակցութեան կրնալ մասնակցիլ: Ասկէ անկարելի է բնդունիլ, որովհետեւ այդպէսով Արցախ պարտադրած կ'ըլլայ:

Անդրադառնալով պատերազմի վերսկսելու հնարաւորութեան՝ Ղարաբաղի նախագահը կը հաստատէ, թէ ներկայիս ռազմական հաւասարակշռութիւն է Արցախի եւ Ազրպէյճանի միջեւ, բայց եթէ Ղարաբաղի նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, որ նախապէս

այսօր հայեր կ'ապրին, ապա Արեւմտեան Հայաստանի մէջ հայեր այլեւս գոյութիւն չունին: Եւ երբ այսօր կարելի է լուծում մը գտնել Ղարաբաղի հարցին, ապա հայ-թրքական խնդիրին լուծումը տակաւ բարդ է: Ամենայնդէպս, կը նշէ Արցախի նախագահը, Ղարաբաղի անկախութեան ճանաչումը կրնայ օգնել Հայաստանին, Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի միջեւ յարաբերութիւններու բնականոնացման:

Հայկական Յեղափոխութեան եւ Ղարաբաղի միջեւ կապին կ'անդրադառնայ նաեւ Պրիճիթ Լը Մուար» օրաթերթը: Ղարաբաղը նոր ներդրումներու իմիջիսի դրեթէ տասը տարի է, 1913ի Յեղափոխութեամբ պրոշմուած ազգային պատմութեան փոխվրէժի տեսակ մըն է կը գրէ «Լը Մուար»ի թղթակիցը Սահմանակերտէն ուղարկած իր յօդուածին մէջ, որ կը կրէ. «Ղարաբաղ. ոչ խաղաղութիւն. ոչ պատերազմ» խորագիրը: Յօդուածին մէջ կը ներկայացուի Ղարաբաղի այսօրուան իրադրութիւնը, ուր հակառակ բոլոր պրոպագանդիստներու, ժողովուրդը եւ ոչ ալ դիկտատորները կը մասնեն Ազրպէյճանի կազմին մէջ վերադառնալու մասին: Երբեմն անկախ ապրելու այդ վճռակամութեան խորհրդանիշ՝ թղթակիցը օրինակ կը բերէ Թաշտարակի (Լաչին) մէջ կատարուող ներդիցին: Թաշտարակը, ինչպէս Քարվաճառը, Հին Գաղանը եւ ամայրութեան ենթարկուած ուրիշ շատ մը գիւղեր, պատերազմի ընթացքին ամբողջովին աւերակներու վերածուեցան: Ներկայիս Թաշտարակը կրկին կը կանգնի, եւ տասնեակ մը տուներ այդ շրջաններ պաշտպանելու համար, կ'ուսեցնի թղթակիցը: Ղարաբաղի դիկտատորութեան նեղ ուենցած իր հանդիպումներին «Լը Մուար»ի թղթակիցը կը նկատէ, որ տակաւ է Ազրպէյճանի կողմէ պատերազմի վերսկսման հնարաւորութիւնը, որ կրնայ բորբոքիլ Ազրպէյճանի նախագահական ընտրութիւններէն (Հոկտեմբեր, 1998) եմ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. ՆԵՐԿԱՅ ՎԻՃԱԿ ԵՒ ՀԵՌԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

1988 Փետրուարէն գրեթէ տասը տարի եմ (1997 Հոկտեմբեր) նկատելի է, որ նախկին Խ. Միութեան ամէնէն փոքրիկ հանրապետութիւնը, Հայաստան, անցեալ տասը տարիներու ընթացքին տեսած մեծ արհաւիրքներ՝ ցեղասպանութիւն, տեղահանութիւն, շրջափակում, պատերազմ, երկրաշարժ, տնտեսական մայրայում, սով, ցուրտ ձմեռներ եւ այլն:

Սակայն հոգեբանական պատմութիւն ունեցող ժողովուրդը գոյատեւեց եւ պահպանեց իր ինքնութիւնը: Այս երեւոյթը կրնայ մեզ կազմել տալու մտածական հեղափոխական գիրքեր, այսպէս՝ Հայ ժողովուրդը ինչպէս կրցաւ գոյատեւել եւ պահպանել ինքզինք՝ միաժամանակ չարունակելով անընդհատ ստեղծագործել:

Վստահաբար կարելի է ենթադրել, որ հայ ժողովուրդը բնականօրէն ունի իր յատկանիշ *ինչիչ*, որուն շնորհիւ տակաւ յարատեւել կ'տնտեսական խոչ վրայ՝ ամէն անգամ որ խոչ բարձրանայ:

Անցած տասը տարիներուն Հայաստան ձեռքբերած համայնավար կոչուող արժէքները տասնապատիկ համակարգեցին: Տասնապատիկ՝ որովհետեւ այդ համակարգը իր էութեամբ այնպիսի համակարգ էր, որ կ'բնդունէր միայն նիւթական արժէքները իրրեւ սկիզբ:

Միեղեան հայրենիքը ճանաչ նոր սկիզբի գերակայութեամբ բնականօրէն ժառանգած ժողովուրդ է: Ես յետոյ Հայաստանի մէջ չկան նիւթական եւ բնական մեծ պաշարներ, որոնցմով առեղծուէր նիւթական «բարիքներ»:

Հայաստանի ներքաղաքական կեանքին մէջ պրամատիզմի հանգամանք կողմեր յաջողութիւն չեն կրնար ունենալ: Իրրեւ փաստ կարելի է նշել, որ ամենէ չունեցող հայրենակցութիւն կայուն չեներան: Անմիջապէս որ Հայաստանի քաղաքական եւ ամենահասկանալի կեանքը մտնել իր առողջ ընթացքին մէջ, եւ ի չիր պառնայ ստուերային ամենատիպեր, ամենէ կը կորսնցնեն ընկերային չեներան հանդիսացող իրենց յատկանիշը:

Իշխանութեան փոփոխութեամբ հայ ժողովուրդին ընտրութեան մէջ ներգնեան ամենէ կ'ամրապնդուի այն իմիներգիտակցութիւնը, որ ինքն է երկրին հարցերուն պետութեան առջեւ եւ ամենահասկանալը, իսկ պետութիւնը՝ (ներքաղաքական-տարբաքանական-ներքաղաքական) ապագային-պետական իմիներգիտութիւնը պահպանելու եւ զարգացնելու միջոց է:

Այդպէսով՝ վերջին տասնամեակին յաղթահարելով բազմարիւ դժուարութիւններ՝ Հայաստան ներգնեան կը պատկայ հասարակական – քաղաքական կայուն միաւոր: Հայաստանի իմիներգիտութեան դէմ ուղղուած արեւ ապատնեայիւ ուեղիով պիտի խթանէր հայրենիքի իմիներգիտական այս գործընթացը:

Հայաստան այս գծով ամենահետաքրքիր է եւ ամենայնիւ: Պետական բաղաքականութեամբ՝ իշխանութիւն – ժողովուրդ կապերու ամրապնդումով է, որ Հայաստան ներգնեան կը պատկայ առաջ՝ եւ արագընթաց ուժով:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԵՐՈՒ ԴԷՄ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

ԱՐՑԱԽ ԿԸ ՄԻԱՆԱՅ ՄԱԿԵՐԵՒՈՅԹԻ ՁԵՒԱՓՈԽՈՒՄՆԵՐԸ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՂ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻՆ

Հայաստանի երկրաշարժային պաշտպանութեան ազգային ծառայութեան ղեկավար Սերգէյ Բալասանեանի ընկերակցութեամբ. Յուլիս 14ին գործով Արցախ այցելեց ՆԱՋԱի գիտնականներէն Ռոպըրթ Ռելինճըր: Արցախի մէջ պիտի հաստատուի մակերեւոյթի ձեւափոխումները ուսումնասիրող համակարգ՝ արբանեակային կապով: Ասիկա՝ նշ նշանակութիւն կ'ունենայ նորաստեղծ հանրապետութեան համար:

Նախ երկու խօսք ծրագիրին մասին:

Գոյութիւն ունի դիտարկումներու համաշխարհային ցանց, որ կարելիութիւն կու տայ ամերիկեան արբանեակներու միջոցով չափել երկրագունդի մակերեւոյթի ձեւափոխումները, որ կ'օգնէ երկրաշարժերուն նախապատրաստուելու:

Այս չափումները կը կատարուին ամերիկացի յայտնի գիտնական Ռոպըրթ Ռելինճըրի ղեկավարութեամբ:

Ան Մ. Նահանգներու Մասաչուսէցի համալսարանի գլխաւոր գիտնականներէն է՝ ՆԱՋԱի լաւագոյն փորձագէտներէն մէկը: Դոկտ. Ռելինճըր այս ծրագիրը ոչ միայն կը ղեկավարէ Հայաստանի մէջ, այլեւ՝ Կովկասի եւ Միջերկրականի շրջանին մէջ: Ծրագիրին կը մասնակցին 18 երկիրներ: Այս ամբողջ համակարգը կը կոչուի GPS (*Կլոպըլ Փոզիշընն Սիսթըմ*): Անիկա կարելիութիւն կը ստեղծէ առաւելագոյն ճշգրտութեամբ. այսինքն մէկ քիլոմեթր տարածութեան վրայ մէկ միլիմեթր ճշգրտութեամբ չափել մակերեւոյթի ձեւափոխումները:

Այս ծրագիրին Արցախի մասնակցութեամբ Արցախ մուտք գործած կ'ըլլայ նորագոյն արհեստագիտութիւն: Հայ գիտնականները կարելիութիւն կ'ունենան ճշգրիտ տուեալներու հիման վրայ տեղեկութիւններ ունենալ երկրաշարժի վտանգի մասին: Անկախ այս ամէնէն, Հայաստանի եւ Արցախի երիտասարդ գիտնականներուն գիտական բարձր կրթութիւն ստանալու հնարաւորութիւն կը ստեղծուի:

Իսկ քաղաքական գետնի վրայ Արցախի նորաստեղծ հանրապետութիւնը այս ծրագիրին մասնակցութեամբ միջազգային ասպարէզ դուրս գալու ելք մը եւս կ'ունենայ: Այս ծրագիրը մարդասիրական օգնութեան նման չէ: Փաստօրէն համաշխարհային շատ մեծ գիտական կիրառական ծրագիր մը մուտք կը գործէ Արցախ:

Կովկասի մէջ այս ծրագիրին առնչուող 10 կեդրոն կայ, որոնցմէ վեցը՝ Հայաստանի մէջ: Արցախի մէջ կը հաստատուի երկու կեդրոն. մէկը՝ Շուշի, միւսը՝ Մարտակերտ:

Այս ծրագիրին մասին ի՞նչ կ'ըսէ ինք՝ գիտնական Ռ. Ռելինճըր: «Մենք Հայաստանի հետ կ'աշխատինք 1991էն ի վեր: Այս նախագիծը միասին կ'իրագործենք՝ Հայաստանի Երկրաշարժային Պաշտպանութեան Ազգային ծառայութիւնը եւ Մասաչուսէցի համալսարանը: Այս ծրագիրը կարելիութիւն կը ստեղծէ ուսումնասիրելու ամբողջ Կովկասը, մասնաւորապէս Հայաստանի ու Արցախի մակերեւոյթի ձեւափոխման գործընթացը»:

Իսկ ինչ կը վերաբերի իր առաջին այցելութեան ընթացքին ստացած ջերմութեան, գիտնականը կ'աւելցնէ. «Առաջին անգամ կը գտնուիմ Արցախ եւ պարզապէս հիացած եմ այս երկիրով»:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ՎԵՐԵԼՔԻ ՄԷՋ

(ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՆԻՍՏԻՆ ՏՐՈՒԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ)

Հայաստանի կառավարութեան վերջին հերթական նիստին վարչապետ Արմէն Դարբինեան ներկայացուց այս տարուան առաջին կիսամեակի հիմնական տնտեսական ցուցանիշները, որոնք կը թուին յուսադրող: Ընթացիկ տարուան առաջին վեց ամիսներուն սդամը կազմած է 0.9 առ հարիւր, իսկ մինչեւ Յունիս ունեցած նախնական տուեալներով՝ տնտեսական ածը՝ 6.2 առ հարիւր: Արդիւնքները վերջնականապէս ճշդել եւ քննուած ցուցանիշը կրնայ մօտենալ 7 առ հարիւրի սահմանին: Նկատի առնելով տնտեսութեան գարգացման ներկայ դրական բնթացքը՝ կրնախատեսուի, որ մինչեւ տարուան վերջը տնտեսութեան ածին ցուցանիշը աւելի բարձր ըլլայ:

Սակայն ինչ միջոցներով կարելի է տնտեսական ած ապահովել: Ատիկա կարելի է ենթակառուցուածքի բարեփոխումներով, արդիւնաբերութեան գարգացմամբ եւ նաեւ սեփականաշնորհման ճիշդ քաղաքականութեամբ:

Հայաստանի մէջ տակաւին չեն ճշդուած եղեկտրականութեան, ուսպման եւ ըմպելի ջուրի գիները: Կառավարութիւնը գիներու քաղաքականութիւն մը ճշդելու վրայ է, եւ կը նախատեսէ, որ մինչեւ Մեպտեմբեր յայտարարուի յառաջիկայ առնուազն երեք տարիներու համար ճշդուած յստակ գիներու քաղաքականութիւն, որպէսզի ոչ միայն ժողովուրդը եւ ոչ ալ համապատասխան մարմինները անակնկալի գան:

Կառավարութեան աշխատանքի օրակարգին վրայ է նաեւ ճամբաներու վերանորոգումը եւ նորերու կառուցումը: Վերջերս յաճախ կը պատահին փոխադրամիջոցներու արկածներ: Այդ պարագան նկատի ունենալով՝ կառավարութիւնը կը ծրագրէ յատուկ ուշադրութիւն դարձնել փոխադրամիջոցներու անվտանգութեան կանոններուն պահպանման կապուած հարցերուն: Այդ գծով, վարչապետին յանձնարարութեամբ երթեւեկի, Ներքին գործոց նախարարութեան եւ ապգային անվտանգութեան նախարարութիւններու կողմէ ձեռք կ'առնուին համապատասխան միջոցառումներ: Կառավարութիւնը որոշած է նաեւ մինչեւ տարեվերջ փոխել ինքնաշարժներու, որոպիաններու եւ այլ փոխադրամիջոցներու հին նմուշի համարանիշները:

Կառավարութիւնը արդէն հաստատած է բնական կապն եւ ջերմային ուժանիւթն օգտուելու կանոնները:

Կառավարութեան որոշմամբ, մարզային եղեկտրականութեան ցանցերու միաւորմամբ ստեղծուեցան երեք մեծ ընկերութիւններ՝ հարաւային, հիւսիսային եւ կեդրոնական եղեկտրական ցանցերու պետական փակ բաժնետիրական ընկերութիւններ:

Կառավարութեան ուշադրութեան առարկայ են նաեւ քաղաքաշինութեան հարցերը: Այդ գծով արդէն ստորագրուած են չարք մը փաստաթուղթեր:

Մեկ այլ որոշումով, ինչ որ հետաքրքրական է, կառավարութիւնը հաստատեց «Ազգային ժողովին ընտրութիւններուն հինգ եւ աւելի տոկոս ձայն հաւաքած կուսակցութիւններուն նիւթական օժանդակութիւն ցոյց տալու» նախագիծը:

ԼԵՄԻ 25ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ Է ԹՂԹԱՊԱՆԱԿ

ՄԱԿ՝ 4000 Լ.Ո.

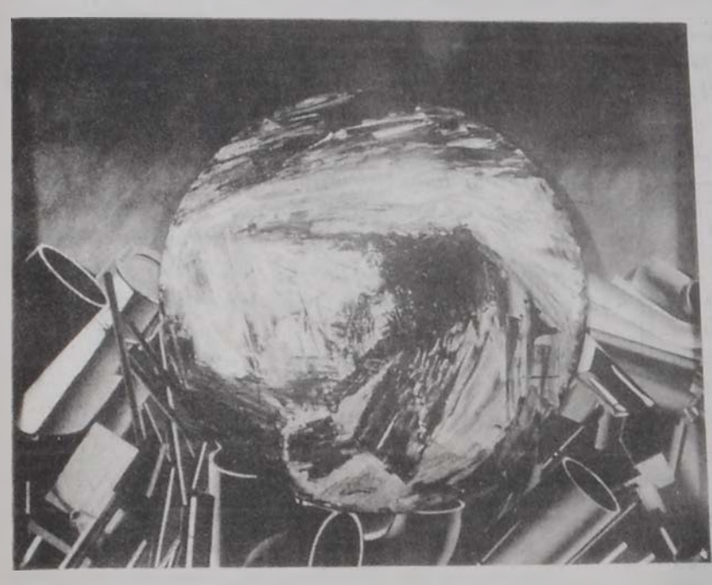
Կը վաճառուին հետեւեալ գրատուներու մէջ.- Համապգային, Մովսէս, Նարեկացի, Ուրֆալեան, CARAVELLE (Զալքա), Համապգային (քաղաք) եւ Սապա (Այնճար):

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՄԵՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՌԱՖԱՅԷԼԻ ԲԻՒՐԵՂՆԵՐՆ ՈՒ ԹԻԷՐԻՒ ԲՆԱՇԽԱՐՀԸ

Նախաւցեալ շաբաթ «*Ֆորում Տը Պէյրութ*»ի մէջ կայացած եւ ոսկերչական արուեստին նուիրուած մի-ջազգային ցուցահանդէսին մասնակցեցաւ ֆրանսա-հայ արուեստագէտ Ժան Վանտոմ (Թունտարեան): Անոր տաղաւարին մէջ, ցուցադրուած էին նաեւ իր զաւակներուն՝ Ռաֆայէլի եւ Թիէրիի գեղանկարչա-կան ստեղծագործութիւնները:

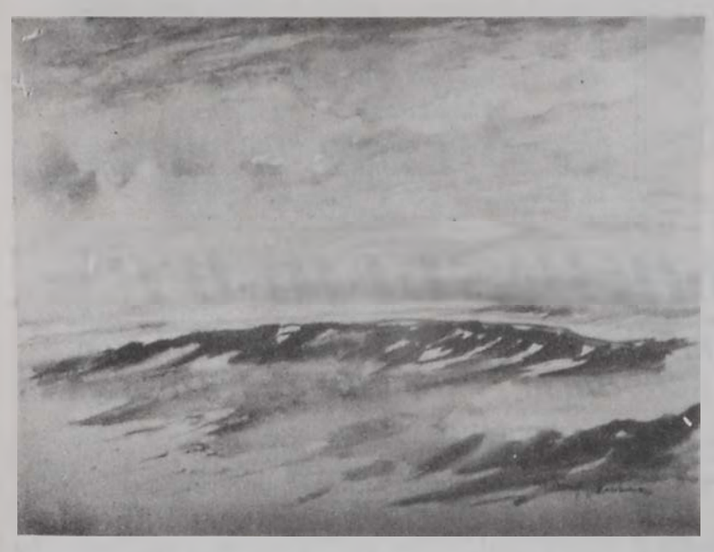
Նմուշ մը Ռաֆայէլ Վանտոմի գեղանկարներէն

Ռաֆայէլ Վանտոմ, իր հօրը նման, քանդակագործ, գեղանկարիչ եւ ոսկերիչ է միաժամանակ: Ան ծնած է 1958ին: Նախնական կրթութենէն ետք կը հետեւի նաեւ յարդարային արուեստի եւ բիւրեղագիտութեան դա-սընթացքներու: 1975ին կը մասնակցի Փարիզի մէջ կայացած «*Փոթօ - մեթրօ*»ի ցուցահանդէսին, որմէ ետք կը շարունակէ ցուցադրուիլ տարբեր ցուցասրահ-ներու եւ գաւազան երկիրներու մէջ:

Բիւրեղագիտութիւնը, որ կը պայմանաւորէ նաեւ անոր ոճը, իր կինքը դրած է Ռաֆայէլի գեղանկարչա-կան արուեստին վրայ: Այս օժտուած կերպարուեստա-գէտը թէեւ շեշտը կը դնէ գիծին վրայ, սակայն չանի-տեսեր գոյնի արտայայտչականութիւնը: Անոր օգտա-գործած միագոյն ներքերանգները յաճախ իրենց մէջ կը կրեն լոյսի խտիպը, որոնք երբեմն նոյնիսկ թանկա-գին բիւրեղներու տպաւորութիւն կը ձգեն ակնդիրին վրայ:

Ռաֆայէլի ստեղծագործական տեսադաշտը չափա-զանց լայնդարձակ է, անոնք մէկ կողմէ բիւրեղներու մէջ կը տեսնէ այլեզերական տարածութիւններ, իսկ միւս կող-մէ՝ միգամածութիւնները կը վերածէ բիւրեղներու:

Թիէրի Վանտոմ եւս քանդակագործ, գեղանկարիչ եւ ոսկերիչ է միաժամանակ: Ան ծնած է 1964ին: Ըն-

Նմուշ մը Թիէրի Վանտոմի գեղանկարներէն

թացիկ կրթութեան դուգահեռ, կը մեծնայ հօրը շուն-չին տակ: 1982ին կու տայ իր առաջին ոսկերչական ստեղծագործութիւններուն ցուցահանդէսը, Փարիզի «*Մաիթր Փոմփիտու*»ի մէջ: Այնուհետեւ 1987ին յատ-կանշական ցուցահանդէս մը կը կազմակերպէ Փարի-զի Պատմութեան թանգարանին մէջ, «Քարը եւ մար-դը» ընդհանուր խորագրին տակ: Անոր շօշափած թե-ման բնութիւնն է, ուր մեծ տեղ կը գրաւէ ծովը: Թիէրի իր ստեղծագործութիւններուն համար չի փնտռեր գե-ղեցիկ անկիւններ եւ կամ՝ գողտրիկ տեսարաններ, այլ թափ տալով իր երեւակայութեան՝ կը պատկերէ ալիքի բնութիւնը իր էութեան մէջ: Անոր ստեղծագոր-ծութիւնները բնութեան ծնունդ բանաստեղծութիւն-ներ են, որոնք բնաբականութեան զուգահեռ կը դրսե-ւորեն նաեւ բնութեան ներքին ուժականութիւնն ու տարերային խռովումները:

Ռաֆայէլ եւ Թիէրի եղբայրները, շարունակելով նաեւ դերձ իրենց հօր ստեղծած աւանդները, կը ձգտին հշդել իրենց ստեղծագործական ուղին՝ բանալու հա-մար նոր ակօսներ արուեստի մէջ:

ՄՈՎՍԷՍ ՕՀԱՆԵԱՆ

ԲԱՅՈՒՄ ԲԱՅՈՒՄ
ՄՕՏ ՔԵՍԱՊ ՄՕՏ
Ճաշարանին
«Ուսումնասիրաց շէնք»
– Համադամ ապահդեր եւ ճաշեր
– Քեսապեան գեղատեսիլ բնութիւն
– Հայկական նուագախումբ
ՕՐ ՕՐ
ԷՆ ԷՆ

ԺԱԼԱԼ ԽՈՒՐԻԻ ՀԵՏ

Պէյրութի Ֆրանսական մշակութային կեդրոնին կազմակերպած յուլիսեան լուսանկարչական ցուցահանդէսներու ընդհանուր ծիրին մէջ անդրադարձած էինք նաեւ բեմադրիչ եւ արուեստաբան Ժալալ Խուրիի լուսանկարչական առա-ջին անհատական ցուցահանդէսին: Այս առիթով իրեն հետ ունեցանք առհասա-րակ իր արուեստին վերաբերող զրոյց մը, զոր կու տանք ստորեւ.

Դագիր Ալ Լէյլ

ՀԱՐՑՈՒՄ.– Ձեր լուսանկարչական անհատա-կան ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ երկու շա-բաթ առաջ՝ «*Լմմակոս*» ցուցասրահին մէջ: Կու-զէինք գիտնալ թէ դուք որքանով բեմադրիչ եւ արուեստաբան կ՚միաժամանակ՝ ինչը կը մղէ ձեզ զբաղիլ նաեւ լուսանկարչական ար-հեստով:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Երեսունհինգ տարիէ ի վեր կը լուսանկարեմ, սակայն առաջին անգամն է, որ կը ցուցադրեմ գործերս: Նախ երեխա-ներ կը նկարէի եւ ապա սկսայ նկարել թատ-րոնը իբրեւ վաւերագրական լուսանկարչու-թիւն: Պատերազմի ընթացքին նկարեցի նաեւ լրագրական բնոյթի լուսանկարներ: Իսկ չորս տարիէ ի վեր թատրոնը կը նկարեմ իբրեւ միջոց ինքզինքս դրսեւորելու: Այս բնոյթի լու-սանկարներն են, զորս ուզեցի ցուցադրել իբ-րեւ մէկ ամբողջութիւն: Լիբանանի յայտնի լուսանկարչական ամուսնաւորիթով Մանուէլ Կիրակոսեան խնդրեց ինձմէ, որ իր քով ցու-ցադրեմ գործերս, որովհետեւ կ՚ուզէր, որ լու-սանկարիչը ըլլայ նաեւ յայտնի արուեստա-գէտ մը:

Հ.– Ձեզի՞ լուսանկար կը ցուցադրէ:

Պ.- Յիսունհինգ հատ:

Հ.– Կարգ մը պարագաներու ձեր գործերը հասած են սահմռկազդեցիկ մակարդակի, օրի-նակ՝ «*Մամմի*»ն եւ կամ «*Դագիր Ալ Լէյլ*»ը:

Պ.- Ճիշդ է: Ես եւս կարգ մը լուսանկարներ կը համարեմ ստեղծագործութիւն:

Հ.– Օրինակներ կու տա՞ք:

Պ.- «Լորրիս ոֆ Արեպիա», «Ժըպրան», «Մաչ Նոզար», «Տոն Քիշոթ», «Տուռնիս» եւ այլն: Սակայն ամէնէն շատ կը սիրեմ «Պերն Յոգ-լեանի պիմանիկորը»:

Հ.– Ի՞նչպէս կը հասնիք այս մակարդակին:

Պ.- Արագութեան ճամբով: Նիւթս թատ-րոնն է, արագօրէն կ՚անցնին պահերն ու տե-սարանները: Հարկաւոր է, որսորդի նման բռնել ամենակենսունակ ու ամենաապրատայայ-տիչ պահը, ու... «կրակել»: Ես միջոց եւ ժամա-նակ չունիմ դան մը փոխելու: Պէտք է որ լու-սանկարիչը բլլայ նաեւ յայտնի արուեստա-գէտ մը:

Հ.– Ձեր ընտրած տեսարանները ինչպէ՞ս կ՚ընտրէք:

Պ.- Ինչ որ ինծի կը գրաւէ, ինչ որ կու տայ-րեմ:

Հ.– Ձեր բեմադրած վերջին թատերախա՞ղը...

Պ.- «Երգի Ալլա նա Պէյրութ», որ իմ հեղինակութեամբ գրուած եւ բեմադրուած է:

Հ.– Ինչի՞ մասին կը խօսի:

Պ.- Լիբանանեան թատրոնի պատմութիւնն է: Սակայն թատ-րոնն այլ կողմ կ՚անցնի եւ կը ներ-կայացուին Պէյրութի անցեալի կե-պեցիկ ու փայլուն օրերը թատրոնի միջոցով:

Թատրոնը Պէյրութի մէջ սկսաւ 1848ին, Մարուն Նաքքաշով, որ ա-ռաջին բեմադրիչն է Միջին Արե-ւելքի մէջ: Յետոյ եկան Օմար Զդաննի, Ասիւ Տրպոս եւ ուրիշ-ներ: Այս ներկայացման մէջ տրուած է Լիբա-նանի թատերական կեանքը, սակայն միեւ-նոյն ատեն անիկա Լիբանանի քաղաքական եւ ընկերային կեանքը կը պատկերէ:

Հ.– Ձեր նոր ծրագի՞րը...

Պ.- Այն, ինչ որ դուրսէն կը բերուի Լիբա-նան, այդ մէկը թէեւ ազգային թատերական մշակոյթ չէ, սակայն լիբանանեան թատրոնը պէտք ունի անոր: Ես կը կարծեմ, թէ արեւմտե-ան թատրոնը մահամերձ է: Սոֆոկլէսն եւ Եւրիպիտէսն եւրոպական թատրոնը հասաւ մինչեւ Շէյքսփիր եւ Պրեխթ: Անկէ ետքսկսաւ վայրկեանը: Այս պատճառով ես հիմա աւելի հետաքրքրուած եմ ծայրագոյն արեւելեան թատրոնով, եւ մանաւանդ Նօ թատրոնով: Հին յունական թատերական «հանդիսութիւն-ները» հանդէս եկան ժողովրդավարութեան հետ միա-սին: Այսօր, երբ արեւմտեան թատրոնը մա-համերձ վիճակի մէջ է, ինչպէս որ ըսինք, մենք մեր աչքերը կը սեւեռենք դէպի Մայրագոյն Արեւելք: Ես կ՚ատնեմ անոնց մօտեցումը կեան-քին, անոնց իմաստասիրութիւնն ու գաղա-փարական հայեցակէտները: Այս տեսանկիւնէն դիտելով կեանքը՝ ես սկսած եմ գրել նոր թա-տերախաղ մը:

Հ.– Ձեր գրելիք բեմադրախաղին անուանը որո-շա՞ծ է:

Պ.- Տակաւին չեմ որոշած. սակայն պէտք է որ բլլայ երկու տարբեր հայեցակէտներ հան-դէպ իրականութեան:

Հ.– Թերեւս իրականութեան փնտռտուքն է որ կ՚ուզէք ընել:

Պ.- Այո, սակայն պարզ ընդօրինակութիւն մրն է իմ ըրածս, այլ արկածախնդրութիւն մը, որուն արդիւնքը տակաւին անյայտ է ին-ձի: Այս մէկը չատ իւրայատուկ արկածախնդ-րութիւն մրն է ինծի համար:

Հ.– Ձեր կարծիքով հայերը ներգաղթած են լիբանանեան թատրոնին:

Պ.- Անկասկած:

Հ.– Ի՞նչպէս:

Պ.- Օրինակ՝ Պերճ Ֆագէեան: Իր մէկ առաջ լիբանանեան թատրոնը գպացական եւ հոգե-բանական էր: Ան ֆիզիքական շարժուձեւ ներ-մուծեց: Պերճ աշխատեցաւ նաեւ Ռահպանի-ներուն հետ եւ նպաստեց անոնց ներկայա-ցումներուն: Ես կը յարգեմ նաեւ Ծորճ Սարկիսեան: Դուրսէն Հայաստանէն կու գան նաեւ խումբեր: Բարձր կը գնահատեմ ի մաս-նաւորի Մհեր Մկրտչեանը: Պէտք է յիշեմ նաեւ Գրիգոր Սահմանեանը, որ ֆրանսերէնով, անգ-լերէնով եւ արաբերէնով հանդէս եկած է իր-րեւ դերասան: Այսօր հրապարակի վրայ է Ժի-րայր Աւետիսեանը եւս. սակայն ամէնէն շատ լիբանանեան թատրոնին նպաստած է Պերճ Ֆագէեանը: Օրինակ, իր վերջին բեմադրու-թիւնը՝ «Ժըպրան»ը կարեւոր ներդրում մրն է մեր թատերական կեանքին մէջ:

ՉՐՈՅԻՐ ՎԱՐԴԵՑ Մ. Հ.

«NO» ՃԱՓՈՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ճափոնական No կամ Noh թատրոնը ստեղծուած է Ժե. դարուն, Քուանամիի եւ անոր որդի Սէամիի կողմէ: Այսօր NoՕ մեծ տարածում ունի աշխարհի մէջ, որուն ար-ձագանգները հասած են մինչեւ Հայաստան եւ Լիբանան: Վերի սիւնակներով տրուած հարցազրոյցին մէջ Ժալալ Խուրի կը խօսի No թատրոնի մասին: Ստորեւ տրուած ակ-նարկը քաղուած է հայրենի մամուլէն, որ իր հերթին թարգմանաբար արտացոլում մրնն է «No - the classical Japan theatre» գիրքէն.

No թատրոնի գլխաւոր կղուրային ակրզ-բունումն է, որով սերտ կապ է հաստատում *արա-մազի* բնագրի եւ նրա կատարման միջեւ: Թա-մազրութեան *բնմփա-ոիրմ*ին, նրա յուզական յարատեւ ասպիսնաւորական ուժեղացման եւ զար-ծադրութեան հետաքրքրական զարգացման օրէնքին է, որն անմիջականօրէն առնչուելով երաժշտու-թեան հետ, որոշում է խօսքաստածութեան, բե-մական շարժման բնոյթը:

No *փիեսներ*ը ներկայացուում են գեանից մի փոր բարձր բեմահարթակի վրայ, որի երկու կողմում հաստատ է հանդիսատեսը. մի կողմից պատշգամներ են, որտեղ կանգնում է առաջ երգչից բաղկացած խումբը, իսկ հանում՝ մէկ ուրիշ, ունայի փոքր բեմահարթակ, որն զրաղե-ցնում են չորս երաժիշտ եւ բեմի երկու բանա-ւոր: Վերատասնիներ երբեմն են անում երկար ու բեմ ասխատակամածի երկայնքով, որն իջնում է բեմահարթակի ձախ կողմից:

Պահը պատահական է: Գործողութեան վայրը ներ-կայացուում է զուտ պայմանական շրջանակով, որի սահմերն ակնարկում է շինութեան տոկա-յութիւնը: Գործերը հիմնականում ներկայացր-ւում են երկու դերասան, բեմ որոշակի տեսա-րաններում երբեմն կարող են հանդէս գալ նաեւ խաղընկերների հետ. երկրորդ դերասանը (WAKI) փոքր նախերգով սկսում է գործողու-թիւնը՝ ներկայացնող բառերին տեսակը բա-ցատրելու համար, այնուհետեւ յայտնւում է առաջին դերասանը (SHITE)՝ յարդարուած (դի-մակը հագին եւ պատշաճ արդուզարդով), եր-գում է իր երգը, որից յետոյ երկխօսութեան մէջ է մտնում երկրորդ դերասանի հետ ի յայտ բե-րելով առաջին դերասանի՝ հերոսի կամ Աստու-ծոյ իրական կերպարը:

Թատրերգի մնացած մասն իր մէջ բովանդա-կում է վերին ասպիճանի բանաձեւուած՝ առօ-րեայ շարժումից բաղկացած պար, որին նախորդող միջնախաղի ընթացքում իր առո-րեական զգեստով հանդէս եկող դերասանը ար-ձակ խօսքով վերարտադրում է թատերգի բո-վանդակութիւնը:

NoՕ երեկոյեան ներկայացումները բաղկա-ցած են նինգ թատերգից որոնք իրարից բա-ժանում են երբ կարճ գուշակական միջնա-խաղերով (KYOGEN): Վերջինները որպէս կա-նոն խաղացուում են առօրեական զրնաւոների եւ յաճախ ծաղրերգում են ևնց No թատերգից բեմականն ու կերպարները: Ընդհանրապէս առա-ւօտեան ժամը 10ից կամ կէսերկուայ ժամը 1ից-ամբողջ ներկայացումը տեւում է 7 ժամ:

No թատրոնի հանդիսատեսը, ասդանից, իսկ ան-ի լայն իմաստով ասդանդի ցուցադրումը ներ-կայացման մէջ: Այսօր հակազդական նեղնիճակու-թիւն ցոյզերով այս արուեստը՝ NoՕ, իր սկզբնա-կան ձեւերում հասանելի եղել է փոքր-ինչ ասելիս, հանդիսատեսի կամ *ամրոպարիի* կամ կրկնապատիկ նեղնե-րի ցուցադրում, բայց ժամանակի ընթաց-քում կատարելագործուել ու հասել է ազնուա-կանական, գրեթէ ծիսական արուեստի մակար-դակի: Դրա մեծ ու բովանդակութեան հետաքր-քրութիւնը՝ մեր իսկ ժամանակներին բնորոշ *արամատիկ* ձեւերից, յաճախ դրդում է դուշակներին յայտարարելու, որ NoՕ չի կարող երկար գոյատեւել, որ ասելի երեսասարդ սե-րունդը՝ վարժուած շարժապատկերի եւ հեռուս-տատեսութեան արագ ռիթմին, չի կարող այ-սու հանդուրժել NoՕ ծայրայեղ դանդաղաշար-ժութիւնը: Բախտագուշակների ծայրը միշտ ասելի նեղնիճակատ է, ինչու՞ համար, բայց յաճախ սխալուում են:

Հակառակ 1953ին արուած այս բոլոր կան-խատեսութիւններին, երբ ես առաջին անգամ եղայ NoՕ ներկայացումներ, տեսայ, որ NoՕ այ-սօր ծաղկում է, ինչպէս երբեւէ, եւ նրա հանդի-սատես սրտաբուր երեսասարդութիւն է. երե-սասարդներ, որ անբաւարար գիտեն իրենց հա-նճարի համար արուած զուարճութիւններից, մղում են դէպի NoՕ:

NoՕ յաճախ է համեմատուել յունական *արա-մազի* հետ: Երկուսի մէջ էլ առկայ պիմակների, երգչախմբի, երգի, վեհաշուք պարերի ու բարձ-րաման բանաստեղծութեան կիրարկումը որոշ նիմքեր է տալիս համեմատութեան համար: Բայց կան նաեւ կարեւոր տարբերութիւններ: *Արա-մազի*, որ նախատեսուած էր յունական *ամֆի-թատրոն*ի գրադիցնող բազմամարդ հանդիսա-տեսի համար, չէր կարող չառարերուել նախո-ւական պալատի ազնուական փոքր խմբի հա-մար նախատեսուածից: Եւ առաջ կարեւորն է, որ *արամազի* բմբռնումը:

Յոյները՝ Արիստոտէլի բառերով ասած, գրա-ւում էին, որ թատրոնը պիտի ունենայ սկիզբ, միջին մաս եւ վերջ: Մինչդեռ NoՕ թատրոնը միջին մաս եւ վերջ: Մինչդեռ NoՕ թատրոնը հակառակ է ամբողջութեամբ վերջ ունենալու, բեմ բազմանում է երաժշտական տարրեր կշռոյթներ ունեցող հատուածների: Յունական *արամազի* յա-ճախ հերքափակում է այնինչ նախազգուշացումով, որ մենք պէտք չէ մարդուն երջանիկ կոչենք, մինչ դեռ նա մեռած չէ, եթէ ճոյնիսկ թատերեր-կի սկզբում բուաչ, բ.թ. հերոսը շատ մեծ թախտ ունէր: Մինչդեռ NoՕ հերոսը սովորաբար, մե-ռած է թատրոնը սկսուելուց առաջ: Եւ թատրո-նի վերջը՝ նախազգուշացման փոխարէն, կար-ծես խոստում է, այն առնչութիւններից ազատա-գրուելու խոստում, որ նա կրում էր իր յաւեր-ժական առաջին իսկ պահից: Յոյները թատրոնը կառուցում էին այնպիսի կերպարներով, որոնք մեզանից առնչութիւն ունեն եւ կանգնած են դէմ յանդիմման շատ առարափելի խնդիրների առաջ. նոյն մեզ հանդիսատեսներից տարբեր մէկը: Եւ այսուամենայնիւ, նրանք նոյնչափ մեզ նման են մեզ: NoՕ կերպարները առնչութիւն չեն. նոյն զգե-ցիկ առուերներ, մեծ զգացմունքների տիպեր ար-տայայտիչ մարմնաւորումներ: Այսպիսով, չնայած արտաքին նմանութիւններին, յունական եւ No *արամա*ները լրիովին տարբեր են: Նրանք ա-ռանձնայատուկ են նոյնիսկ ասելի մեծ խնդիրների մասին. նրանք ունեն ու բովանդակութեան հետաքր-քրութիւններ՝ մեր իսկ ժամանակներին բնորոշ *արամատիկ* ձեւերից, յաճախ դրդում է գուշակներին յայտարարելու, որ NoՕ չի կարող երկար գոյատեւել, որ ասելի երեսասարդ սե-րունդը՝ վարժուած շարժապատկերի եւ հեռուս-տատեսութեան արագ ռիթմին, չի կարող այ-սու հանդուրժել NoՕ ծայրայեղ դանդաղաշար-ժութիւնը: Բախտագուշակների ծայրը միշտ ասելի նեղնիճակատ է, ինչու՞ համար, բայց յաճախ սխալուում են:

Հակառակ 1953ին արուած այս բոլոր կան-խատեսութիւններին, երբ ես առաջին անգամ եղայ NoՕ ներկայացումներ, տեսայ, որ NoՕ այ-սօր ծաղկում է, ինչպէս երբեւէ, եւ նրա հանդի-սատես սրտաբուր երեսասարդութիւն է. երե-սասարդներ, որ անբաւարար գիտեն իրենց հա-նճարի համար արուած զուարճութիւններից, մղում են դէպի NoՕ:

NoՕ յաճախ է համեմատուել յունական *արա-մազի* հետ: Երկուսի մէջ էլ առկայ պիմակների, երգչախմբի, երգի, վեհաշուք պարերի ու բարձ-րաման բանաստեղծութեան կիրարկումը որոշ նիմքեր է տալիս համեմատութեան համար: Բայց կան նաեւ կարեւոր տարբերութիւններ: *Արա-մազի*, որ նախատեսուած էր յունական *ամֆի-թատրոն*ի գրադիցնող բազմամարդ հանդիսա-տեսի համար, չէր կարող չառարերուել նախո-ւական պալատի ազնուական փոքր խմբի հա-մար նախատեսուածից: Եւ առաջ կարեւորն է, որ *արամազի* բմբռնումը:

Յոյները՝ Արիստոտէլի բառերով ասած, գրա-ւում էին, որ թատրոնը պիտի ունենայ սկիզբ, միջին մաս եւ վերջ: Մինչդեռ NoՕ թատրոնը հակառակ է ամբողջութեամբ վերջ ունենալու, բեմ բազմանում է երաժշտական տարբեր կշռոյթներ ունեցող հատուածների: Յունական *արամազի* յա-ճախ հերքափակում է այնինչ նախազգուշացումով, որ մենք պէտք չէ մարդուն երջանիկ կոչենք, մինչ դեռ նա մեռած չէ, եթէ ճոյնիսկ թատերեր-կի սկզբում բուաչ, բ.թ. հերոսը շատ մեծ թախտ ունէր: Մինչդեռ NoՕ հերոսը սովորաբար, մե-ռած է թատրոնը սկսուելուց առաջ: Եւ թատրո-

9

ՃՈՆ ՌԱՍԲԼ ԹԷՅԼԸՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՆՑԵԱԼԻ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

ՍԽԱԼ ՄԱՐԴ ՄԸ՝ ԻՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

«ՆԻՔՈԼԱՅ ԵԻ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐԱ» ԳԻՐՔԻՆ ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ, ՅԱՐԻՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՏՃԱՌ ԴԱՐՁԱԾ Է ԱՆՈՐ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԵԻ ԵՐԿՐԻՆ ԿՈՐԾԱՆՈՒՄԻՆ

Նիքոլայ Բ. յարը պարկեշտ մարդ մրն էր, բայց՝ անկարող ցար մը», կ՚ըսէ Ռապերթ Մասի: Աւելի քան 300 տարի Ռուսիոյ վրայ իշխած Ռոմանովներու ընտանիքին վերջին ներկայացուցիչն էր ան, որ սակայն գուրկ էր Մեծն Պետրոսի եւ Մեծն Կատարինէի իշխելու հպար կարողութենէն: Նիքոլայ Բ. քաղաքավար եւ մեղմ խօսելաձեւով մարդ մրն էր, նուիրեալ ամուսնի եւ հայր, ջերմեռանդ հաւատացեալ եւ կրքոտ հայրենասէր: Սակայն քաղաքական ճգնաժամերէ ստեղծուած կացութիւններու պարագային այս յատկանիշներուն ոչ մէկ կարեւորութիւն ունէին: Այս ցարը կը գտնուէր քաղաքական այնպիսի համակարգի մը գագաթին, որ արդէն իր ժամանակէն աւելի գոյատեւած էր: Դադափարները չատ արմատական փոփոխութիւններ կը կրէին եւ դէպքերը չատ արագ կը թաւալէին: Նիքոլայ Բ. եւ անոր սիրելի անձնաւորութիւնները պարգապէս քչուած էին Ռուսիոյ վրայով սուրացող փոթորիկին հետ:

ԴԺԿԱՄ ՑԱՐԸ

Նիքոլայ Բ. թիկնեղ մարդ մրն էր: Ամէնէն աւելի ուշագրաւ կին անոր մուխ կապոյտ աչքերը եւ ագնիւ վերաբերմունքը: Իր ժամանակներու եւրոպացի այլ իշխաններու պէս վայելուչ կերպով ձի կը քշէր եւ շնորհալի կերպով կը պարէր: Թենիս կը խաղար եւ անոր հարուածները հիանալի կին: Կը խօսէր Ֆրանսերէն եւ գերմաներէն, իսկ անգլերէնի հնչիւնը այնքան յաւէր, որ Լոնտոնի մէջ անգլիացի պաճուճանքներու հետ կը բաղդատուէր:

Սակայն ամէն բանէ առաջ Նիքոլայ Բ. ռուս էր: Իր գրասեղանին ետեւ կը նստէր ռուսական գեղջկական պարզ չալվարով եւ չապիկով: Կը նախընտրէր ռուսական աւանդական ճաշերը: Անգլերէն կը խօսէր իր գերմանացի կնոջ՝ Ալեքսանդրային հետ, որ Բրիտանիոյ Վիքթորիա թագուհիին նախասիրած թոռն էր: Սակայն իր գաւակներուն, նախարարներուն եւ բոլորին հետ ռուսերէն կը խօսէր, թէեւ արքունիքի պաշտօնական լեզուն ֆրանսերէնն էր:

Երբեք չէր թաքցներ իր հակակրանքը իշխանութեան աւտրեալ գործերուն հանդէպ: Հանդիպումներն ու թղթածրարներու դէկերը կրճանճրացնէին եւ սուրճ քաղել: Ջափագանց կարգաւորուած ժամանակացոյցի մր կը հետեւէր եւ հիւանդագին աստիճանի կոկիկ էր: Կը հպարտանար, որ եթէ մուխին մէջ իր գրասենեակը երթար, կրնար առանց սխալելու գտնել որեւէ իր կամ թղթածրար:

Երբ տակաւին գահաժառանգ իշխան էր եւ անվարժ իշխելու, հայրը՝ Ալեքսանդր Գ. յանկարծամահ եղած էր: 26 տարեկան Նիքոլայը մէկ օրէն միւսը դարձած էր կայսր եւ յուսահատ հակազդեցութիւն մը ունեցած էր իր մէկ ազգականին բսելով՝ «Պատրաստ չեմ ցար ըլլալու: Երբեք չեմ ուզած ցար ըլլալ: Դաղափար չունիմ, թէ ինչպէս կ՚իշխեն կամ ներխաժարարներու հետ կը խօսին: Ազգականներ անոր աչքերուն մէջ արցունք տեսած էր:

Նիքոլայ Բ. յարու պատճառ ունէր: Աշխարհի հոգատարածքներուն մէկ վեցերորդը իր բացարձակ իշխանութեան տակ էր: Կայսերական Ռուսիան խորհրդարան չունէր, իսկ կառավարութեան մաս կազմող նախարարները կը նշանակուէին կամ կը փոխարկուէին ցարին կամքով: Ընտրութիւններ եւ քուէարկութիւններ չէին կատարուեր: Երկրին քաղաքականութիւնն ու օրէնքները ծնունդ կ՚առնէին ցարին հրամանագիրներէն: Ռուսիոյ մէջ միայն մէկ ուժ Աստուծոյ ուժը ցարէն յարձր էր: Նիքոլայ Բ. այս կառոյցը ընդունած էր համեստութեամբ եւ վճռականութեամբ: Կարգադրած համոզուած եմ, որ Ռուսիոյ ներկայիս ճամբուն մէջ է: Ան է, որ պիտի ներկայացնէ այս դիրքին», բսած է ցարը: Այս փիլիսոփայութիւնը իտէալ կրնար ըլլալ վարդապետի մը համար: Սակայն փոխանակ ուղղորդելու 20րդ դարէն յառաջացող հսկայական կայսրութեան մը բացարձակ իշխանաւորին համար: Անիկա անդամալուծող ճակատագրապաշտութիւն մը սերմանեց իր մէջ: Նիքոլայ Բ. իր ամրողջ իշխանութեան տեւողութեան իւրաքանչիւր ադէտ բացատրեց «Աստուծոյ կամքով», փոխանակ անկարողութեամբ, յիմարութեամբ, աւազակութեամբ կամ փտածութեամբ:

ԿԱՅՍԵՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԿԵՐԸ

Ռուսական կայսրութիւնը 20րդ դարու սկիզբը տակաւին մեծ մասամբ գիւղական հաւաքականութենէ կազմուած էր: 130 միլիոն բնակչութեան աւելի քան չորս հինգերորդը գրուած էր ընդարձակ գիւղատարածքներու մէջ: Հսկայական տարածութիւնները կը դժուարացնէին ճամբաներու, կամուրջներու, դպրոցներու եւ հիւանդանոցներու հաստատումը հեռաւոր գիւղերու մէջ: Այսուհանդերձ 19րդ դարու վերջաւորութեան կառավարութիւնը սկսած էր երկաթուղիներ կառուցել, իսկ եւրոպացիք անհատական ներդրումներ կը կատարէին ռուսական կայսերական բաժնետոմսեր գնելով: Դրամատիրական տնտեսութիւն մը կը ծաղկէր: Գիւղացիներ հողերու կը տիրանային, Ռուսիա դարձած էր աշխարհի հացահատիկի գլխաւոր արտադրող: 1899ին ցարին «տիեզերական խաղաղութեան» կոչը առաջնորդած էր Լա Հէյի առաջին խաղաղութեան խորհրդաժողովին եւ Արդարութեան միջազգային ատեանին կազմութեան: Նախայեղափոխական շրջանի ռուսական արուեստին հմայքը կարելի է ամփոփել քանի մը անուններով: Չեխով, Մթանիսլաւսքի, Քանտինսքի, Ջայքովսքի, Մթրաւինսքի եւ այլն:

Սակայն խոստմնալից ապագայի մր հեռանկարին գուգակցեցան անարդարութիւներ, խառնակութիւններ եւ տակնուվրայութիւններ. Արագ ճարտարարուեստականացումը պատճառ դարձաւ գիւղացիներու քաղաք հոսքին, ուր չարաչահութիւններ եւ տաժանելի պայմաններ կանոնք մշեցին կինուելու: Միաժամանակ արեւմտակատնացած վերնախաւին եւ ուուս կանգուածներուն, գիւղացիներուն եւ քաղաքացիներուն միջեւ վիհը խորացաւ: Պահանջուեցաւ աւելի արդիական եւ ապատական վարչաձեւ մը: Ձափոնի դէմ պատերազմ մը կորսնցնելէ ետք, 1905ին ապստամբութիւն մը ծագեցաւ: Ճնշումի տակ, Նիքոլայ Բ. դժկամօրէն յօժարեցաւ խորհրդարան մը հիմնել, բազկացած՝ մտաւորականներէ եւ միջին խաւի ներկայացուցիչներէ (բայց ոչ՝ աշխատաւորներէ եւ գիւղացիներէ): Ռուսական խորհրդարանը կրնար վիճիլ, բայց ցարն էր, որ տակաւին կ՚իշխէր:

ՑԱՐԻՆ ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԻՋԵՒ ԳՈՐԾԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ԲԱՒԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆԱՒԵՐ ՍԿՍԱԾ ԷՐ ԴԱՒԱՆԱԼ Ա. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ: ՍԱԿԱՅՆ ՆԻՔՈԼԱՅ Բ. ՏՐԱՄԱԴԻՐ ՉԷՐ ՅԱՐԵԼԵԱՅ ԿԻՋՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ: ԱՆ ԿՐ ՀԱՒԱՏԱՐ, ՈՐ ՄԻԱՅՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԿՐՆԱՐ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ԲԱԿՄԱՑԵՂ ԵՒ ՀԵՏԱՊՀԱՍ ՐՆԴԱՐԱՁԱԿՈՒՈՂ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ:

ՏԱՊԱԼՈՒՄԸ

Ա. Աշխարհամարտին Նիքոլայ Բ. անձամբ ստանձնած էր ռուսական բանակին հրամանատարութիւնը՝ պատերազմ մղելով Լեհաստանի եւ Ռուսիոյ սահմանագիծին վրայ: Այս ժամանակամիջոցին Ռասփութինն անունով կեղծ վարդապետ մր եւ բուժակ մր, որ իր «ուժով» յաջողած էր մեղմել գահաժառանգ Ալեքսի իշխանին անբուժելի հիւանդութիւնը, չահած էր Ալեքսանտրայի վստահութիւնը: Ցարուհին Ռասփութինի կր դիմէր նաեւ քաղաքական ներքին հարցերու մասին խորհուրդներու համար: Մկսուկսկս տարուան ժամանակամիջոցի մր մէջ Ռասփութին յաջողեցաւ կառավարական բանալի պաշտօններէ նախարարներ հեռացնել եւ իր համակիրներով փոխարինել կանոնք: Զինուորական պարտութիւններու, հսկայական կորուստներու եւ սնունդի անրաւարարութեան ճնշումին տակ ի վերջոյ ամրողջ կառոյցը կործանեցաւ: Ռասփութինի սպանութեան յաջորդ եգին Նիքոլայ Բ. ի տապալումը եւ համայնավարական յեղափոխութիւնը: 1917ին ցարական ընտանիքը աքսորուեցաւ Սիպերիա, ուր տարի մր ետք ե կատերինպուրկի մէջ սպաննուեցաւ վայրագօրէն, իմամիուչներու տարափով:

Նիքոլայ Բ-ի, Ալեքսանտրայի եւ անոնց գաւակներուն՝ Մարիայի, Թաթիանայի, Օլկայի, Անաստթագիայի եւ Ալեքսիի մարմինները հրկիզուեցան եւ թաղուեցան անյայտ անտառի մր մէջ: Անոնց թաղման վայրը յայտնուեցաւ 70 տարուան լռութենէ ետք, Խորհրդային Միութեան քայքայումի օրերուն: Գիտական ծիսական քննութիւններ փաստեցին ցարին, ցարուհիին եւ անոնց չորս աղջիկներուն ինքնութիւնը: Անաստթագիայի եւ Ալեքսիի աճիւնները ցարդ չեն յայտնաբերուած: Կ՚ենթադրուի, թէ անոնք մոխրացած են:

ԱՆՀԱՆԳԻՍՏ ՎԱԽՃԱՆ

Նիքոլայ Բ.ի եւ անոր ընտանիքին աճիւնները իրենց անյայտ գերեզմանէն դուրս բերուեցան 1991ին: Սակայն անոնց պատշաճ թաղումը բաւական կնճռոտ հարցի վերածուեցաւ: Պատճառը այն էր, որ անոնց վայրագ սպանութիւնը կը նշէր Ռուսիոյ եւ հետագային Խորհրդային Միութեան մէջ ծաւալած սարսափի քաղաքականութեան սկիզբը: Ռոմանով ընտանիքին աճիւններուն հպիլը կը նշանակէր մատը դնել դարուս ջղային դրութեան կեդրոնին վրայ: Հետեւաբար խառն հակազդեցութիւնները բնական էին: Անոնք ի վերջոյ պաշտօնապէս թաղուեցան անցեալ Ուրբաթ:

«ԳԵՐԱԶԱՆՑ» ՅԵՂԻՆ ԳՈՅԱՏԵՒՈՒՄԸ

ԿՈՉԱԿՆԵՐԸ ԴԱՐԵ�ր ՇԱՐՈՒՆԱԿ ՊԱՇՏՊԱՆԱԾ ԵՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՐՄՈՒԹԵԱՄԲ ԾԱՌԱՅԱԾ ԵՆ ԻՐԵՆՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ: ԱՅՍՕՐ ԱՆԱՆՔ ԿԸ ՉԳԻՏԷ ՅԱՆԶԱԿԻԼ ԻՐԵՐԵՒ ԱՒԱՆՁԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ

Ռուսիոյ պետութիւնը կոզակները կը համարէ իրադարձ ապրող ժողովուրդ մը: Սակայն պատմագէտներ ունին հետեւեալ կէտը ընդհանրապէս ուրանալու համար, թէ անոնք պատմական երեւոյթ մրն են կամ ընկերային դասակարգ մը:

Կոզակները իրենց արմատները կը տանին միջնադարեան Խորհրդային Միութեան վերջին տարիներուն: Անոր արագ բնակչութիւն մէջ իր դերը ունեցաւ այն իրողութիւնը, որ Սահալինի իշխանութեան ժամանակաշրջանին անոնք զանգուածային գաղթ չէին ենթարկուած, ինչպէս՝ այլ փոքրամասնութիւններ: Անոնք անտեր կորուստներ տուած էին ռուսական ցեղափոխութեան տարիներուն, տառապած էին 1920ական տարիներու սովի շրջանին եւ 1930ական տարիներու մաքրագործումի արշաւներուն ժամանակ: Ինչպէս նաեւ՝ Հիթլերի դէմ պատերազմի բնութագիրն: Ռամանիա տարածուած էին գլխաւորապէս Խորհրդային Միութեան այլ շրջաններ, սակայն բաւարար թիւ մը մնացած էր պահպանելու համար իրենց ինքնութեան գծաւոր գլխագործութիւնը մը, որ բնութենապէս առնական բնոյթ ունեցած է. բնակչական գլխաւոր ուժը ունենալով:

Խորհրդային Միութեան բարեկարգումի տարիներուն կոզակները իրենց ծայրը բարձրացուցին՝ բողոքելով միջավայրի եւ կենսապայման ուժին դէմ: Անկէ ուշ անոնք ուզեցին իրենց խօսքը ունենալ շրջանային կառավարութեան մէջ: 1990ին առեղծուեցաւ «Կոզակներու միութիւնը», որ շուտով հակահամայնավարական գլխագումներ սկսաւ կրնակել: Երկու տարիետ Պորիս Եելցին կոզակները դասեց Խորհրդային Միութեան ենչուած ժողովուրդներուն շարքին եւ ներգրաւեց անոնց նուիրեալ ծառայութիւնները՝ առանձնաշնորհումներ խոստանալով, ինչպէս՝ ռուսական բանակին մէջ միայն կոզակներէ կազմուած ցած գօրամասեր:

Կիսապաշտօնական առնչութիւններ համաձայն, շուրջ 4.5 միլիոն կոզակներ կ՚ապրին Ռուսիոյ սահմաններուն: Անոնք արդէն ունին իրենց պաշտօնաթերթը, դպրոցները եւ միութիւնները: Նշանակած կամ բնարուած կոզակներ արդէն իրենց գլխաւորութիւնը ունին շրջանային կառավարութեան մէջ: Համեմատաբար վատահելի առնչութիւններ եւ ապահովութեան պատասխանատուներ կը համարուին: Թէեւ ռուսական բանակը տակաւին ամբողջութեամբ կոզակներէ բաղկացած գօրամասեր չէ հաստատած, սակայն անոնք իրենց ձախսերով մասնակցած են գանազան կռիւներու՝ Մոլտաւիոյ, Պոսնիոյ, Արխազիոյ եւ այլ վայրերու մէջ: «Կը ծառայինք այս ժողովուրդներուն», կ՚ըսէ բացատրէ կոզակ դեկավար մը:

«Ծառայութիւնը» մեծ տեղ ունի կոզակներուն կոչումին եւ ճանաչում գանելու ձգտումին մէջ: Այսօրուան կոզակները ճախանձով կը վերյիշեն իրենց 19րդ դարու նախահայրերը, որոնք կրնային իրենք վիրենք ճոխորեն «Հայրենիքին, ցարին եւ ուղղափառութեան»: Այսուհանդերձ կոզակնե-

ՉԻԱՒՈՐ ԿՈՉԱԿՆԵՐ Ս. ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿԻ ՄԷՋ

Մօտիկ ապագային ձիերու վրայ ճստած զինուած կոզակներ պիտի սկսին շրջագայիլ Ս. Փեթերսպուրկի փողոցներուն մէջ. եթէ տեղւոյն ոստիկանապետին ծրագիրները իրականանան: Առայժմ ան կը մտածէ փորձառական շրջան մը կիրարկել քաղաքին խճողումէ զերծ արուարձաններէն մէկուն մէջ:

Ս. Փեթերսպուրկի քաղաքապետութիւնը պիտի ապահովէ կոզակներուն զէնքերը. սակայն անոնք իրենց հետ պէտք է բերեն իրենց ձիերը: Եթէ կոզակներուն ներկայութիւնը արդիւնաւէտ ըլլայ, քաղաքին իշխանութիւնները զանոնք պիտի հաստատեն նաեւ այլ արուարձաններու մէջ:

Դարեր շարունակ կոզակները հռչակ վայելած են; իրենց ձիավարութեամբ եւ ցարին հանդէպ հաւատարմութեամբ:

Ռուսիոյ ցարերը տասնամեակներ շարունակ կոզակներէ բաղկացած զօրամասեր ուղարկած են ճգմելու համար տարբեր փոքրամասնութիւններու, ներառեալ՝ հրեաներու, թաթարներու եւ չեչեններու ապըստամբութիւնները, ինչ որ կոզակներուն վրայ հասատատած գիւղերու՝ *արմենիացի* եւ ուղղափառ հաւատացեալներու մէջ:

Ռուսիոյ պատերազմական նախարարութիւնը մր *ատամանին* մր (ձիաւորներու հայր) դեկավարութեամբ: Անոնց արարքները ամէն տարի կոզակներու իրամանչիր համայնիլ բնութագրած է իր *ատամանը*, ինչ որ կրնձանակէ թէ կարգ մր ռուս բարերարներ զուրկ չեն ժողովրդավարական բնութագիրէն»:

ԵՐԿՓԵՂԱՆԱՒԱԾ ՈՂԲ

«Կոզակ» բառը փոխառնուած է թաթարներէն, որոնք այս անունով կը կոչէին ռուս պատերազմիկները: Անկիւա կը նշանակէր «ազատ», հատատակատներէն դուրս իմաստով: Բառը առաջին անգամ յիշատակուած է 1444ին:

Ակզբր կոզակները արդ նեռատրութիւն մր պահած են ռուսական պետութենէն, որովհետեւ ռուսական օրէնքը կր կարգադրէր զիրադրութեան ազատութիւնը: 15րդ դարուն դէպի Ռուսիոյ հարաւային շրջաններ գաղթած կոզակները մեծ մասամբ ապօրինի արարք մր գործած էին իրենց տեղափոխութեամբ: Այսուհանդերձ անոնց կրօնը՝ ուղղափառ երիատուներ պաճուճանքներ կը կապէր Ռուսիոյ:

Կոզակները բազմաշրջիկ խումբերով իրենց ձիերը կը հշխին իսկամ պարկերներու եւ պատատական մարմիններու կողքին: Ռուսիոյ պետութիւնը նպատատար կր նկատէր անոնց գոյութիւնը: Ի վերջոյ, անոնք կ՚ընդարձակէին ռուսական տեսանելիները եւ կր մարդագործէին նոր գրաւուած տարածքները:

Իրերայաջորդ ցարեր փորձած են կոզակները իրենց հակակշիռին տակ առնել, ինչ որ պանուի մղած է ապատամբութեան: Նափոլէոնի արշաւանքներուն ժամանակ պետութիւնը արդիւնաւորած էր իրեն ենթարկել կոզակները եւ պանուի վարժցնել նատակեաց կեանքի՝ ռուսական տանձանագլխներու վրայ հատատատած գիւղերու՝ *արմենիացիներու* մէջ: Այնուհետեւ անոնք կանոնաւոր կերպով զօրամասերէ ստեղծուած էին ռուսական բանակին մէջ:

9

Պատրաստեց Լ. ԿԻԼԻՃԵԱՆ - ԱՐԱՊԵԱՆ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՁԵՄՓԻՐՆԶԼԻԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆ Ֆ. Ք. ԵՐԵՒԱՆ ՊԻՏԻ ՄՐՑԻ Ժ. Ք. ՀԵԼՍԻՆՔԻԻ ԴԷՄ

«Ձեմփիրնզ Լիկ»ի զտումի մրցումները պիտի սկըսին այս Շաբաթ-կիրակի: Ա. հանգրուանի մրցումներուն Հայաստանի ախոյեանը՝ Ֆ. Ք. Երեւան պիտի մրցի Ֆինլանտայի Ժ. Ք. Հելսինքիի դէմ:

1995ին հիմնուած՝ Ֆ.Ք. Երեւան այժմ կը գրաւէ Հայաստանի ախոյեանութեան չորրորդ դիրքը: Քանի մը մարզիկներ (յատկապէս ափրիկեցի) գնած եւ ապա սուղ գինով ծախած՝ Ֆ. Ք. Երեւան այժմ փոխուած կազմ մը ունի եւ կրնայ արագ հրաժեշտ մը տալ այս բաժակին: Երբի մրցումը տեղի պիտի ունենայ Հելսինքիի մէջ, ապա շաբաթ մը ետք Երեւանի մէջ:

Նշենք, թէ յաղթական կազմը պիտի մրցի Փրանսացի Ֆ. Ք. Մէսիի դէմ:

Կարեւորագոյն մրցումներն են.-

Ժ.Ք. Հելսինքի (Ֆինլանտա) - Ֆ. Ք. Երեւան (Հայաստան)

Տինամօ Թիֆլիս (Վրաստան) - Վլազնիա (Ալպանիա)

Սքոնթօ Ոիկա (Լիթուանիա) - Տինամօ Մինսք (Պիելոռուսիա)

Լ. Ք. Ս. Լոճ (Լեհաստան) - Կաուտիա (Ազրպէյճան)

Սոլիտեր Պելկրատ (Նուկ.) - Վեսթմաննեկա (Իսլանտա)

Զիմփրու Քիշինեւ (Մոլտովիա) - Ուլփէշթ Պուտափեշթ (Հունգ.)

Քրաքոմօ (Մակեդոնիա) - Ֆ. Ք. Պրիւժ (Պելճ.)

Կրեսնովծրզ Յիւրիի (Զուից.) - Ժէոնեւս Տ'Է2 (Լիւքս.)

Ֆ. Ք. Լա Վալէթ (Մալթա) - Աճաքրոսիս (Կիպրոս)

Սթեուա Պուքրէշ (Ռումէ.) - Ֆլորա Թալիի (Էսթոնիա)

Տինամօ Քիեւ (Ուքրաինա) - Պերի Թաուն (Կալէս)

Սելթիք (Սկովտիա) - Սէյնթ Փաթրիք (Իրլանտա)

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ի ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Այս Շաբաթ-կիրակի օր նաեւ տեղի պիտի ունենան Եու.Է. էֆ.Ա.ի բաժակի Ա. հանգրուանի մրցումները:

Հայաստանը ներկայացնող կազմը՝ Շիրակ Կիւմրի պիտի մրցի Շուէտի Մալմոյիի դէմ, որ դժուար մրցակից մըն է:

Կարեւորագոյն մրցումներն են.-

Ադճէշ Փիրեշրի (Ռումէ.) - Տինամօ Պաքու (Ազրպէյճան)

Պելշինա (Պելճոռուսիա) - Սոֆիայի բանակայիններ (Պուլկ.)

Օմանիա Նիքոսիա (Կիպրոս) - Լինֆիլա (Իրլանտա)

Ինիեր Պրաֆիսլաւա (Սլովաքիա) - Ս. Ք. Թիրանա (Ալպանիա)

Քոլխեթի (Վրաստան) - Կարմիր Ատոդ Պելկրատ (Նուկ.)

Շիրակ Կիւմրի (Հայաստան) - Մալմօ (Շուէտ)

Ժերմինալ Էքերեն (Պելճ.) - Սարաեւօ (Պոսնիա)

Շելտըրն (Իրլանտա) - Կլասկօ Ռեյնճըրզ (Սկովտիա)

Թիրասփոլ (Մոլտովա) - Անտըրլեխթ (Պելճ.)

ՖՈԿՑ ՄՆԱՑ ՄԱՐԶԻՉԻ ՊԱՀՏՕՆԻՆ ՎՐԱՅ

Գերմանիոյ ագգային խումբին մարգիչը՝ Պերթի Ֆոկց մնաց իր պաշտօնին վրայ, Գերմանիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնին Շաբաթ օրուան մէկ որոշումով:

«Ֆետերասիոնը կը վստահի Ֆոկցին, որ վերակազմէ Գերմանիոյ ագգային խումբը», ըսաւ ֆետերասիոնի բանբեր մը:

Անցեալ Ուրբաթ օր ֆետերասիոնի նախագահ էկհտիւս Պրաուն եւ այլ հինգ պատասխանատուներ երկար հանդիպում մը ունեցած էին Ֆոկցի հետ Շթութկարթի մէջ:

31 տարեկան Ֆոկց քննադատուած էր, կերմանական կազմին 3-0 արդիւնքով Ծանր պարտութենէն ետք, Խրուսթիոյ դէմ:

Ֆոկցի ուսերուն մեծ յանցանք կը բեռցուէր, սակայն իսկական պատճառը, երիտասարդ աստղերու պակասն էր: Բացի Պիրհոֆէն, խումբէն ներս չկային իւրայատուկ կարողութիւններու տէր մարգիկներ, իսկ Քիննման, Քոլըր, Մաթհէուս եւ ընկերներ բաւական յոգնած կը թուէին րլայ:

Ֆոկց պիտի փորձէ վէմրնգի (որ Խրուսթիոյ դէմ մրցումին, կարմիր քարտ ստացած էր), Համանի, Ճերեմիզի եւ այլ նորեկներու հետ գօրաւոր ագգային խումբ մը կազմել:

2002Ի ՄՈՆՏԻԱԼԸ ՄԷԿ ԱՄԻՍԷՆ ՊԱԿԱՍ ՊԻՏԻ ՏԵՒԷ

Մոնտիալ 98ի փորձառութենէն եաք. ՖԻՖԱԻ այժմէն իսկ որոշեց. որ 2002ի Մոնտիալը չտեւէ ևոյնքան երկար: Անշուշտ դեռ երկար ժամանակ կայ պատրաստութիւններ տեսնելու. սակայն ցարդ յստակ չէ. թէ աւարտական մրցաշարքին մասնակցող խումբերուն թիւն ալ պիտի պակսի:

Նոյնիսկ եթէ մասնակցող կազմերուն թիւը մնայ ևոյնը՝ այսինքն 32 խումբ. մրցաշարքը կրնայ տեւել մէկ ամիսէն պակաս: ՖԻՖԱԻի ևախագահ Զեփ Պլէթըր յայտնեց. թէ յատկապէս Ա. հանգրուանի մրցումներուն կարելի է օրական չորս մրցում կատարել եւ այսպէս շուտով աւարտել այս հանգրուանը:

Բնականաբար այսպիսի դասաւորումի մը պարագային. Պլէթըր կրնայ դժուարութեան առջեւ գտնուիլ ծանուցումի ընկերութիւններուն եւ պատկերասփիւռի կայաններուն հետ. որովհետեւ բազմաթիւ մրցումներ միեւնոյն ժամանակ տեղի պիտի ունենան:

Մոնտիալին տեւողութեան մասին հարցազրոյց մը ունենալով՝ ՖԻՖԱԻի ևախագահ Պլէթըր ըսաւ. «Իւրաքանչիւր է շարունակ 33 օր բոլոր աշխարհը մեր վրայ կեդրոնացնել: Չորսեւհինգ օր գեղչելով շատ աւելի շահաւոր կրնանք դուրս գալ»:

ՀԵՇՏԵԼԱՐՇԱՒ. ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՇՐՋԱՎԱՋՔ

• ՏԼՊԻԷՆ ՀԱԳԱՒ ԴԵՂԻՆ ՇԱՊԻԿԸ
• *ՖԵՒԹԻՆԱ* ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԵՑԱՒ ՇՐՋԱՎԱՋՔԷՆ

Ֆրանսայի հեծելարշաւի չրջավագքը շարաթավերջին ապրեցաւ դժնդակ պահեր, երբ քանի մը օրվ ի վեր գոյութիւն ունեցող արգիլեալ դեղերու գայթակղութեան մէջ ինկան քանի մը հեծեալներ: Ասոնց մէջ առնուազն երեքը՝ Ռիչար Վիրլինք, Ալեքս Յիւրը եւ Լորան Տիւֆօ կր նկատուէին այս տարուան գլխաւոր թեկնածուներն՝ կերմանական Ուլրիխի կողքին: Տարօրինակ այն կր, սակայն, որ Ֆեսթինայի հեծեալներ մրցումէն առաջ ենթարկուած էին յատուկ քննութիւններու, որոնց արդիւնքը դրական կր: Այսուհանդերձ անոնք կախակայուեցան չրջավագքէն, որովհետեւ խումբին տնօրէնը՝ Պրիւնօ Ռուսկ, որ հարցազննութեան կ'ենթարկուէր ոստիկանութեան կողմէ, յայտնած է թէ իր խումբին իսկոյն ստացած են խթանիչ դեղեր, սակայն չի գիտեր, թէ արդեօք անոնք գործածած են կամ ոչ...

Շարաթ օր, հակառակ չրջավագքին դիմագիծն ու հուչակը աղաւաղող այս ահաւոր երեւոյթին աւելի ճիշդ՝ իրողութեան, Երդ հանդրուանը, որ 58 քմ. երկարութեամբ ժամագոյցի դէմ մրցում մրն կր Միրինհաչէն Քուրկի միջեւ, աւարտեցաւ նախորդ եղանակի տիտղոսակիր երմանացի Ան Ուլրիխի յաղթանակով: Երդ եւ Յրդ հանդիսացան յաջորդարար ամերիկացիներ Թայլըր Հեմիլթըն եւ Պոպի Ժուլիչ: 24 տարեկան Ուլրիխ նաեւ հպաւ դեղին չպիկը, սակայն երկկ ան պարձեալ կորսնցուց գայն կիջելով Ֆրանսացի Տրպիէնի: Այսուհանդերձ Ան Ուլրիխ կր մնայ տիտղոսին գլխաւոր թեկնածուն, մանաւանդ, որ անոր թիւ 1 մրցակիցը՝ Ֆրանսացի Ռիչար Վիրլինք գոհ գնաց Ֆեսթինայի մկկ գեղձարարութեան եւ խմբակիցներուն հետ կախակայուեցաւ չրջավագքէն:

Ուլրիխ դեղին չպիկը ստացաւ նախապահ Ժակ Շիրաքէն, որ կր գտնուէր մրցումին վայրը՝ Քուրկ, իր Ծննդավայրը: Քուրկ հուչակաւոր կ նաեւ իրրեւ Ֆրանսայի համապամ ու հանրածանօթ խոհանոցին յատագոյն չրջաններէն մկկը:

Երկկ Յրդ հանդրուանը եղաւ Ֆրանսացիներուն օրը, որոնք կկթ քանի մր ժամուան համար մուգան յետ Ֆեսթինայի գայթակղութեան իրենց ապրած յուսախարութիւնն ու ամօթը: Ժաքի Տիւրան չահեցաւ մրցումը, մինչ Լօրան Տրպիէն պահրնկկ իրաւ կերմանացի Եան Ուլրիխէ եւ հպաւ դեղին չապիկը: Պրիվ-Մոնթոպան 190,5 քմ. երկարութեամբ մրցումին, Տիւրան իրապէս ունեցաւ բացառիկ երոյթ մր եւ ամրողջ 4 ժամ եւ 40 վայրկեան դիմեց յարձակողական քչերաոճին, սակայն փելոթոնէն փախուստ տալու եւ առանձնանալու անոր քանի մր փորձերը ձախողեցան, երբ անոր անմիջական մրցակիցները, որոնց չարքին դեղին չապիկաւոր Տրպիէն միչտ հայածեցին գինք եւ չգոեցին որ ան առանձնանայ: Ի վերջոյ, Տիւրան ժամանման գիծ հասաւ դարձեալ խմբակիցներուն հետ, սակայն ափրիլեթով կերագանցեց կանոնք եւ չահեցաւ մրցումը: Իտալացիներ Անտրէա Թաֆի եւ Ֆապիս Սաքի յաջորդարար հանդիսացան երկրորդ եւ երրորդ:

Այսօրուան Յրդ հանդրուանի մրցումը ունի 210 քմ. երկարութիւն՝ Մոնթոպանէն Փս, որ պիտի րլլայ տափարակ ճամբաներու վարպետներուն վերջին առիթը՝ կարելի եղած չափով ընդհանուր դասաւորման մէջ ժամանակ չահելու, որովհետեւ վաղը կր սկսի Փրէնեան [illegible] հանդրուաններ եւ ընականարար գահավիժներուն վարպետները առաջին իսկ օրէն կրնան օգտուիլ առիթէն՝ իրենց դիրքը ամրապնդելու պասաւորման մէջ:

Ստորեւ՝ Յրդ հանդրուանի դասաւորումը (Պրիվ-Մոնթոպան, 190,5 քմ.)

1.- Ժաքի Տիւրան (Ֆրանսա) Քազինօ 4 ժամ 40' 55"

2.- Անտրեա Թաֆի (Իտալիա) Մափեյ 4 ժամ 40' 55"

3.- Ֆապիս Սաքի (Իտալիա) Փոլթի 4 ժամ 40' 55"

4.- Էտի Մացոլենի (Իտալիա) Սաէքօ 4 ժամ 40' 55"

5.- Լօրան Տրպիէն (Ֆրանսա) Քոֆիտիս 4 ժամ 40' 55"

6.- Ժոնա Լաուքա (Ֆինլանտա) Լոթթօ 4 ժամ 40' 55"

7.- Ֆիլիփ Կոմոն (Ֆրանսա) Քոֆիտիս 1' 34" ուշ

8.- Էրիք Ցապըլ (Գերմանիա) Թեյեքում 7' 45" ուշ

9.- Սերգէյ Իվանով (Ռուսիա) Թի.Վի. էմ. 7' 45" ուշ

10.- Եան Սվորատա (Չեխիա) Մափեյ 7' 45" ուշ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՍԱԿԱՐՈՒՄ

1 - Լօրան Տրպիէն (Ֆրանսա) Քոֆիտիս 36 ժամ 9' 56"

2.- Անտրեա Թաֆի (Իտալիա) Մափեյ 14" ուշ

3.- Ժաքի Տիւրան (Ֆրանսա) Քազինօ 43" ուշ

4.- Ժոնա Լաուքա (Ֆինլանտա) Լոթթօ 2' 54" ուշ

5.- Եան Ուլրիխ (Գերմանիա) Թեյեքում 3' 21" ուշ

6.- Պօ Համպըրկըր (Դանիա) Քազինօ 4' 39" ուշ

7.- Պոպի Ժուլիչ (Մ. Ն.) Եու.Էս. Փոսթըլ 4' 39" ուշ

8.- Լօրան Ժալապէր (Ֆրանսա) Օնսե 4' 45" ուշ

9.- Թայլըր Հեմիլթըն (Մ. Ն.) Եու. Էս. Փոսթըլ 4' 51" ուշ

10 - Վիաչեսլաւ Էքիմով (Ռուսիա) Եու. Էս. Փոսթըլ 5' 07" ուշ

ԹԵՆԻՍ. ՏԷՅՎԻՍ ԲԱԺԱԿ

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ՇՈՒԷՏ ՀԱՍԱՆ ՔԱՌՈՐԴ ԱԻԱՐՏԱԿԱՆԻ

Սպանիա եւ Շուէտ հասան թենիսի Տէյվիս բաժակի քառորդ աւարտականին:

Սպանիա 4-1 արդիւնքով յաղթեց Զուիցերիոյ կազմին: Առաջին օրուան մրցումներուն Քարլոս Մոյա եւ Ալեքս Քոռեխթա յաղթեցին Իվօ Հէօպերկրնի (6-1, 6-2 եւ 6-1) եւ Մարք Ռոսէի (6-1, 6-2 եւ 6-2): Ապա Խուլիէն Ալոնսօ - Խաւիէ Սանչէս - Վիքարիօ գոյգը պարտուեցան Լորենսօ Մանթա - Մարք Ռոսլ. գոյգէն: Վճռական մրցումին Մոյա 7-5, 6-1 եւ 7-5 արդիւնքով յաղթեց Մարք Ռոսէիի: Ապա Սպանիա չորրորդ յաղթանակը սրձանագրեց, երբ Քոռեխթա պարտութեան մատնեց Ժորժ Պասլը 6-0 եւ 7-5 արդիւնքով:

Շուէտ, Համպուրկի մէջ 3-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Գերմանիան: Վճռական յաղթանակը արձանագրեց Եոնաս Պիորքման, որ բուռն պայքարէ ետք, 6-3, 4-6, 6-2, 5-7 եւ 6-4 արդիւնքով յաղթեց Նիքոլաս Քիֆըրին:

Վերջապէս, Միացեալ Նահանգներու կազմը եւս հասաւ քառորդ աւարտականին, 4-1 արդիւնքով, տապալելէ ետք պելճիքական կազմը: Ամերիկացի հերոսները եղան Ճիմ Քուրիր եւ Անտրէ Ագասի:

ԱՄՍԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱԻԵԼՈՒՄԻ...

Անոր կառավարական ընկերակցութեան մէկ անդամը չեչտած կր, թէ յաւելումը 40 աւ հարիւր պկտ կ րլլայ՝ նկատի ունենալով Թուրքիոյ տարեկան աւելի քան 90 աւ հարիւրի սղաճը:

Էճեւիտ ըսաւ, թէ յաւելումը վատ անդրադարձ պիտի չունենայ սղաճի տարեկան համեմատութիւնները մինչեւ տարեվերջ 50 աւ հարիւրի իջեցնելու կառավարութեան ձիգերուն վրայ:

Ըստ Դ. Մ. Ֆոնտին հետ կնքուած համաձայնութեան, Ֆոնտը 18 ամիս թրքական տնտեսութեան պկտ կ հսկկ:

Էճեւիտ դիտել տուաւ, որ կառավարութիւնը կանգուն պահելու աւելի մեծ առաջնահերթութիւն կ չեչտելով, որ «հարցին Դ. Մ. Ֆոնտին դիտանկիւնէն չենք նայիր»:

Շարաթավերջին թրքական մամուլը քննադատեց կառավարական ընկերակցութիւնը ամսականներու բարձրացման նախկին հարցով միասնականութեան պակասին համար:

Միւս կողմէ, կիրակի օր երկիրին մեծագոյն սենթիմէնթը՝ Իսթանպուլ Պուրսա, ցոյցերու պիտի դիմէ 20 աւ հարիւրի յաւելումի կառավարութեան որոշումին դէմ:

Անոր անդամներէն մէկը խստիւ քննադատեց բանակցիրը՝ կայն արուեստական նկատելով: «Պետական մարգի աշխատաւորի մր ամսականը 327 տոլար կր, երբ այս կառավարութիւնը կազմուեցաւ, մինչդեռ այսօր անիկա 257 տոլարի իջաւ», ըսաւ ան:

Անցեալ շարաթ, պրեթկ ամէն օր, սենթիմէնթները Անգարայի կեդրոնը իրդոքի ցոյցեր կազմակերպած էին ամսականներու յաւելման հարցով:

ԱՅՍՕՐ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ՁՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Այսօր Պէյրութի Քաղաքապետարանի պաշտին վրայ կր սկսին արարական ախոյեանութեան 4րդ խմբակի գտումի մրցումները, մասնակցութեամբ Ցորդանանի, Սուրիոյ, Պաղեստինի եւ Հիւրընկալ Լիբանանի: Այսօր ժամը 18:00ին Սուրիա պիտի մրցի Ցորդանանի դէմ, իսկ ժամը 20:30ին Լիբանան պիտի րնդունի Պաղեստինը: Մրցումները պիտի չարունակուին Հինգչարթի եւ կիրակի, օրական 2 մրցումով: Խմբակին առաջին երկու դիրքերը գրաւող կազմերը կր ստանան աւարտականներու իրենց տոմսը: Բոլոր մրցումները տեղի կ'ունենան Պէյրութի Քաղաքապետարանի պաշտին վրայ:

Մուտքի սակերն են 5, 15 եւ 35 հազար լ.ո.:

Ստորեւ՝ մրցումներուն յայտագիրը.

Այսօր՝ Սուրիա - Ցորդանան ժամը 18:00ին

Այսօր՝ Լիբանան - Պաղեստին ժամը 20:30ին

Հինգշաբթի՝ (23 Յուլիս 98) Սուրիա - Պաղեստին ժամը 18:00ին

Հինգշաբթի՝ (23 Յուլիս 98) Լիբանան - Ցորդանան ժամը 20:30ին

Կիրակի (26 Յուլիս 98)՝ Ցորդանան - Պաղեստին ժամը 18:00ին

Կիրակի (26 Յուլիս 98)՝ Լիբանան - Սուրիա ժամը 20:30ին

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԱՐԶԱՊՈՐՏ ԹԱԼԻԻՆ

ՊԸՆ ՍՈՒԼԱՅԷՄ ՇԱՀԵՑԱԻ ՄՐՑՈՒՄԸ

Շաբաթ գիշեր աւարտեցաւ Լիբանանի *Մարզպորտի* 22րդ *ռայիմն*, որուն ազգանշանը տրուած էր Ուրբաթ առաւօտ: Մոցի Արաբական Էմիրութիւններու քաղաքացի եւ Միջին Արեւելքի ախոյեան Մոհամէտ Պրն Սուլայեմ արժանացաւ տիտղոսին եւ գերազանցեց շատ մը այլ մեծեր, ինչպէս լիբանանցի Ժան-Փիեռ Նըսրալլան, նորվեկիացի Փիթըր Սոլպըրկն ու գերմանացի Արմին Շվարցը:

Սուլայեմ եւ անոր ընկերակիցը՝ իրլանտացի Մորկըն իրենց *Տորա Էսքորթով* ունեցան շատ լաւ մրցում մը, սակայն նաեւ անոնք եղան բախտաւոր: Նորվեկիացի Սոլպըրկ, որուն ինքնաշարժը խանգարումներ ունեցաւ եւ բաւական ժամանակ կորսնցուց, դիւրաւ կրնար գրաւել պարագլուխի դիրքը, սակայն անոր խանգարումը պատճառ դարձաւ որ ան հանդիսանայ երկրորդ եւ տիտղոսը վիճակուեցաւ Միջին Արեւելքի ախոյեանին, որ ոչ միայն շահեցաւ մրցումը, այլեւ գրաւեց Միջին Արեւելքի ախոյեանութեան պարագլուխի դիրքը: Սուլայեմ եղաւ առաջին վարորդը, որ 3րդ անգամ կը շահի այս մրցումը: Ան 1987ին եւ 1991ին տիրացած էր տիտղոսին:

ՄՈՏՈՔՐՈՍ

ԹԱՅՍԸՆ ԱՐՏՕՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԽՆԴՐԷ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ *ՌԻՆԿ*

Կուփամարտի ծանր կչիռի աչխարհի ախոյեան Մայք Թայսըն Նիւ Ձրզկի նահանգի կուփամարտի ֆեսթիւասինին յդած մկկ նամակով արտօնութիւն կր խնդրկ ունկի վերադառնալու: Թայսընի արգիլուած կր ունկի րարձրանալ Նեվատայի ֆեսթիւասինին կողմկ, երբ ան անցեալ տարի յետ վկճի մր յարձակած կր մրցակից Իվանտրր Հոլիֆիլտի վրայ եւ... խածնելով փրցուցած կր անոր մկկ ականջը:

Նիւ Ձրզկի Մարմինր 29 Յուլիսին պիտի տեսակցի Թայսընի հետ եւ ապա պիտի տայ որոչում մր: Ան եթկ մերժկ Թայսընի խնդրանքը, ապա անուանի կուփամարտիկը երկրորդ անգամ խնդրագիր կրնայ ներկայացնել միայն տարի մր ետք, Մ. Նահանգներու կուիս Տստրի կան ունադիրին տրմամբ:

A Middle East Premiere

RAVENNA FESTIVAL

In collaboration with RAI

The roads of friendship

"Ravenna - Beirut"

ORCHESTRA FILARMONICA E CORO FILARMONICO DEL TEATRO ALLA SCALA DI MILANO

conductor:

RICCARDO MUTI

soprano:

BARBARA FRITTOLI

Sunday July 26 Forum de Beyrouth

Tickets at:

40 000L.L., 60 000L.L., 100 000L.L., 150 000L.L.

Available at:

Forum de Beyrouth (Medawar Tel:01-444704)

Mozart Chahine (Achrafieh Tel:01-322226)

Boueri Press (Kaslik 09-210660)

Dunes (Verdun Tel:01-587345)

PIRELLI

FORUM

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ *[illegible] ՎԻՏ (Փլաձէթ Ջուք եւ Ապրաժ.)*.- Երբ Միացեալ Նահանգներու ախոյեանին գաւակ ու իր թիկնապահը ստիպուին բարեկամներ կ՚ըլլան... իրարանցում մը կը ստեղծուի Սպիտակ Տան մէջ:

◆ *ՓՐԱՅՄԸՐԻ ՔԱԼԸՐՋ (Քրիուէյ, Լա Միթէ. Սաժէս.)*.- Անգամ մը եւս Միացեալ Նահանգներու նախագահին մասին պատրաստուած ժապաւէն մը: Դերակատարութիւն Մոն Թրավոլթայի եւ Էմա Թոմսընի:

◆ *ՈՒԱՆ ՏԸ ՏԱԿ (Միթէ)*.- Միացեալ Նահանգներու նախագահը վերընտրուելու համար գործի կը լծէ իր քարոզչական մեքենան: Իր դէմ եղող մեղադրանքները մոռցընելու համար ան պատերազմ կը յայտարարէ անծանօթ երկրի մը դէմ: Յաջող բեմադրութիւն՝ Պերի Լեվինսընի եւ դերասանութիւն՝ Ռոպըրթ Տը Նիրոյի եւ Տասթին Հոֆմանի:

◆ *ՓԻՔՋԸՐ ՓԸՐՖԵՔԹ (Ասփիր Տիւն)*.- Նիւ Եորքի մէջ երիտասարդ պարմանուհի մը անախորժ անակնկալներու առջեւ կը գտնուի. երբ իր մօտիկ ընկերը կը փորձէ գինք խաբել: Հետա- քրքրական ժապաւէն մը:

◆ *ՏԸ ՄԸՆ ԻՆ ՏԸ ԱՅՐԸՆ ՄԱՍԸ (Քոնքորտ)*.- Ալեքսանտր Տիւմայի *Թրուա Մասքրթէր*-ը անգամ մը եւս պատրաստուած Հոլիվուտի մէջ: Դէպքը կը պատահի 1660ին:

◆ *ԹԱՅԹԵՆԻԶ (Էլիթ. Ասփիր / Մոտեքօ. Էսփաս եւ Սարուպա)*.- Օէյնս Քամերոնի գերպատրաստութիւնը. որ շահեցաւ 10 *օսքար*: Դերասաններէն աւելի չորս ու հնգամեայ գբօսանաւը իրենց վրայ կը կեդրոնացնէ հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

◆ *ՄԱՐՎԻՆ ԶՈՒՄ (Փլաձէթ / Ջուք)*.- Միրային բնոյթ ունեցող ժապաւէն. դերակատարութեամբ Մէրիլ Սթրիփի. Ռոպըրթ Տը Նիրոյի եւ Տասըն Քիթընի:

◆ *ՏԻ ԷՕ (Էսփաս եւ Սէնթ Էլիս)*.- Էնթընի Հոփքինզ եւ Ալէք Պալտուին արկածախնդրութեան մը ընթացքին Ալասքայի մէջ: Բեմադրութեամբ Լի Թոմսահորիի:

◆ *ԷՐ ՊԱՏ (Փլաձէթ / Ապրաժ. Քոնքորտ)*.- Միացեալ Նահանգներու մէկ կորսուած գիւղաքաղաքին մէջ. 12 տարեկան պատանի մը իր ընկերներէն աւելի կապուած է Պատի ին հետ. որ իրենց տան հաւատարիմ շունն է:

◆ *ԿՐԻՅԹԼԷՔՍԹԵՔԹՅՈՆԶ (Ասփիր / Մոտեքօ եւ Էսփաս)*.- Երիտասարդ տղայ մը տարիներ ետք կը դառնայ հոչակաւոր լուսանկարիչ մը: Հետաքրքրական ալգորիտմներ իր ծննդավայր Ձլորիտայէն. ան Նիւ Եորքի մէջ կը հանդիպի իր սիրահարին... տարբեր պայմաններու տակ:

◆ *ՏԸ ՓՈՍՓՈՐԵՆ (Ամպասատ. Ֆրիուէյ. Էսփաս. Ասփիր/ Սոֆիլ. Էլիթ)*.- 21րդ դարաշրջանն է: Երրորդ հազարամեակի պատերազմը աւերներ գործած է: Քեւին Քոսթները կը փորձէ ապերիկացի ժողովուրդին վարկը բարձր պահել: Այս տարուայ ամէնէն ձախող ժապաւէններէն է:

◆ *ՌՈՊԻՆՍԸՆ ՔՐՈՒԶՕ (Փլաձէթ/Ապրաժ. Քոնքորտ)*.- Բազմաթիւ անգամ պատրաստուած է այս ճիւթը: Այս անգամ Քրուզոյի դերը ստանձնած է Փիրս Պրոսնան:

◆ *ՏԻՓ ԻՄՓԱՔԹ (Փլաձէթ/Ջուք. Քոնքորտ. Միթէ. Սաժէս եւ Ֆրիուէյ)*.- Գիտաերեւակայական յաչող պատրաստութիւն մը՝ մանաւանդ երբ դեր ստանձնողներ են՝ Հապըրթ Տիուվալ եւ Մորկըն Ֆրիմէն: Կիսաստղ (քոմեթ) մը կը յառաջացնայ դէպի Աշխարհ: Անուազանգային վիճակ է...

◆ *ԿՐԻՍԻ (Փլաձէթ/Ապրաժ. Քասլիք եւ Սաժէս)*.- Քանանասեակն ըլլալով. այս երաժշտախառն ժապաւէնը անգամ մը եւս կը ցուցադրուի: Դերասանութեամբ Մոն Թրավոլթայի եւ Օլիվիա Նիւթըն-Ճոնի:

ԵԱՐԹԱՊԱՏԿԵՐԻ
ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

Քոնքորտ.- 738439	Քոլիգէ.- 342962
Փլաձէթ / Ապրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաձէթ/ Քասլիք.- 912503/4	Վաճառոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Սէնթ Էլի - 406706
Էլիթ - 840286	Ասփիր / Տիւն.- 792123/4
Ասփիր / Մոտեքօ.- 616706/7	Ասփիր / Հոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	Սաժէս - 336075

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30 - Արաբերէն յուրեր
8:00 - Ֆրանս Շի յուրեր
8:30.- Հոպպի Շօ
9:00 - Սուպրիէ
11:00 - Սկիպաթի Մարուա
12:00 - Եա Լէյլ
14:30 - Արաբերէն յուրեր
15:00.- Եգիպտական ժապաւէն
17:00 - Կենդանի գծանկար՝ Քեւիթրն Ջեյ
17:30 - Ռուտ Հոմ
18:00.- Թել Մի Ուայ
18:30.- Լիւկ Արֆ Տր Հիտրն Սիթի
19:00.- Տր Պոյտ Էնտ Տր Պիւութիֆուլ
19:30.- Արաբերէն յուրեր
20:00 - Արլ Հուպ Արլ Տայէի
20:30 - Արօ Նաւալ
21:30 - Արամ Ուա Նաս
23:30 - Քօթ Արմ Ռանտոլֆ

10:00.- Տիսքավըր Սակապին
10:30 - Նահարքում Սայիտ
13:30.- Սի. Էն. Էն.ի յուրեր
14:00 - Ֆրանս Շի յուրեր
14:40 - Վիտէօ Քլիփս
15:00 - Արաբերէն յուրեր
15:15 - Մարիա
16:25 - Նաուրաս
17:25 - Հեփի Պրրթէյ
17:30.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ Չումփս
19:50.- Եաուն Եաուս
20:00 - Արաբերէն յուրեր
20:30 - Արամիւ Ինֆլուրնս
22:30 - Թել Սփոր
23:30.- Ըմբշամարտ
00:30.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն Վերա [illegible]

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:30 - Թոյլ Մաթէն
9:00 - Արթօ Ֆլէշ
9:15 - Քլիփս
9:30.- Վաւերագրական
10:30 - Տիվերթրսման
12:15 - Ուա Թեննա
13:15 - Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր
13:45 - Արթօ Ֆլէշ
14:00.- Ֆրանս Շի յուրեր
14:30 - Թուչ Կանիէ
15:00.- Քլիփս
15:15 - Արթօ Ֆլէշ
15:30 - Արդանի Արդանի
16:00.- Կենդանի գծանկար
17:30 - Մինի Սթիւտիօ
18:25.- Էմ. Թի. Վի. Սփորց
18:30 - Ուա Թեննա
19:15.- Քրլ Մէյէ Արլէ
20:00.- Արաբերէն Լուրեր
20:30.- Նիւ Եորք Արնտրրքաւրր
21:30.- Սենտս Արֆ Թալմ
23:30.- Էմ. Թի. Վի. Սփորց
23:35.- 52Միւր Լա Իւն

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ

7:00 - Արամ Արլ Սաղան
13:00 - Արաբերէն յուրեր
13:15 - Խալաթի Մաֆիա Ուալ Տէյր
14:00.- Քասանտրա
15:00 - Ֆլէշ Ինֆօ
15:15.- Իսթապլ Արնթար
16:20.- Կենդանի գծանկար
17:30.- Ֆրանսերէն յուրեր
18:10 - Ֆութպոլ
20:00 - Արաբերէն յուրեր
20:30 - Ֆութպոլ
22:30.- Էյրն
23:00.- Կոլտրն Կրրլկ
23:30 - Ամերիկեան երկար ժապաւէն Մամթինկ
Էքսթրաօ:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

15:30.- Ձիւ Լերրր
17:00 - Կենդանի գծանկար «Ուսթպ Արնիս»
18:00 - Արլ Խաթ Էլ Արպեատ
19:00.- Եգիպտական երկար յայտագիր «Պատաուիա»
21:00 - Արաբերէն Լուրեր
21:30.- Ֆլէշ Պէք
22:00 - Տր Քէյփ
23:00.- Վաւերագրական

Վերոյիշեալ յայտագիրներ ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՍՈՒՐԻԱ Կ՚ԱՇԽԱՏԻ...

Ֆրանսայի պիւանագիտութեան պետը ըսաւ, որ Սուրիոյ նախագահը 28 տարիէ ի վեր իշխանութեան վրայ կը պտնուի եւ ան գօրակցութեան կարիքը չունի: «Արեւմուտքի բոլոր դեկավարները նախագահ Ասատի հետ ունեցան քաղաքական եւ դիւանագիտական խօսակցութիւններ. երբ Շիմոն Փերէս ուզեց լուծել Սուրիոյ հետ իր հարցերը, կապի մէջ մտաւ նախագահ Ասատի հետ», նշեց Վետրին՝ աւելցնելով. «Երբ կ՚ուզես օգտակար ըլլալ, անհրաժեշտ է, որ կապի մէջ մտնես չրջանին բոլոր դեկավարներուն հետ առանց բացառութեան»:

(ՌՈՅԹԵՐՉ)

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՆԱՒԵՐ...

Բրիտանացի դեսպանը նաեւ յայտնեց, որ Սուրիոյ ծովուժի հրամանատար ծովակալ Ալի Նասէր եւ Լաթաքիոյ կառավարիչ Նասուֆ Ֆարէս ընդունած են բրիտանական ռազմանաւերուն հրամանատարները: Խօսակցութիւններուն առանցքը հանդիսացած են այցելութեան առանձնայատկութիւնը եւ խորհրդանշական կարեւորութիւնը, նկատի ունենալով, որ անիկա կը կատարուի 48 տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով:

Բրիտանական ռազմանաւերը Լաթաքիոյ ծովափը ժամանեցին անցեալ Ուրբաթ օր եւ հոն պիտի մնան մինչեւ Երեքշաբթի (վաղը):

Բրիտանիա Սուրիոյ հետ իր դիւանագիտական յարաբերութիւնները վերսկսաւ 1990ին: Անոնք վատթարացած էին 1986ին, երբ Բրիտանիա Սուրիան ամբաստանած էր Լոնտոնէն թռիչք առած իսրայէլեան օդանաւ մը ռմբահարելու յանցանքով: Սուրիա մերժած էր ամբաստանութիւնը:

(ՌՈՅԹԵՐՉ)

«ԷՍ - 300» ՀՐԹԻՌՆԵՐ...

ԹՈՒՐՔԻԱՍԱՅԷԼՅԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԹԻՐԱԽԸ՝ ՀԱՅԵՐԸ

Յունական Փանթելոն համալսարանին արտաքին հարցերու հիմնարկին յայս ընծայած «Քուամոս» պարբերաթերթին համաձայն, թրքական եւ իսրայէլեան պաշտպանական արդիւնաբերութեանց միջեւ գործակցութիւն, որ ըստ կարգ մը աղբիւրներու, 1950ական թուականներուն սկրսած է, սկզբնական շրջանին հայերը թիրախ ունէր:

Աւելի ուշ միայն Քրիստոնեայ Աշխատաւորական կուսակցութիւնը եւ քրտական չարժումը ընդհանրապէս թիրախ դարձած են: «Քուամոս»ի համաձայն, Իսրայէլի եւ Թուրքիոյ միջեւ սերտ կապերը այնքան բարեյաւուած են, որ իսրայէլեան յատուկ օդանաւեր կարելիութիւն ունին Թուրքիոյ համար Հարաւային Կիպրոսի վերեւ թռիչք կատարելու:

ՏՊԱՐԱՆ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՎԱՀԷ ՍԷԹԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԸ ՀԱՃՈՅՔՈՎ ԿԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆԷ ԹԷ՝

* Բծախնդիր աշխատանքով
* Սերտուած եւ մատչելի գիներով

Պատրաստ է ստանձնելու Ձեր տպագրական բոլոր տեսակի աշխատանքները:
Հաստատած է նաեւ **creation**-ի բաժանմունք՝ յանձն առնելով մշակութային թէ վաճառականական բոլոր տեսակի գործերու պատրաստութիւնը

Տպարանի գրասենեակները բաց են Երկուշաբթիէն Ուրբաթ առաւօտեան ժամը 8:00 --- 1:30
կէսօրէ ետք ժամը 2:30 --- 6:00

Shaghzoyan Cultural Center Tel: (01) 241263/4
Fax: (01) 260329

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ...

Խաթեմի Մայիս 1997ին նախագահ ընտրուեցաւ ի վեր:

Իրանեան տեղեկատու ադրիւրներ եւ օտար դիւանագէտներ ըսին, թէ Բրիտանիոյ, Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ, ներկայացուցիչներուն հետ բանակցութիւններուն ընթացքին արծարծուած են բազմաթիւ նիւթեր, ներառեալ տնտեսական գործակցութեան եւ ապահովութեան վերաբերող հարցեր:

Արծարծուած է նաեւ եւրոպական մտահոգութիւններու հարցը՝ ինչ կը վերաբերի Իրանի մարդկային իրաւանց մարգին եւ այն տեղեկութիւններուն, թէ Թեհրան հալածական քաղաքականութեան կ՚ենթարկէ Իրան ուժին կը հերքէ այս ամբաստանութիւնները:

Իրանի արտաքին գործոց փոխ նախարարը Մորթեզա Սարմատի ըսաւ, որ խօսուած է նաեւ բրիտանացի գրագէտ Սալման Ռուշտիի գէմ տրուած մահավճիռի հարցին մասին:

Ե. Միութիւնը կը թուի փորձել ամէն գնով Իրանի հետ յարաբերութիւնները բարելաւել, յատկապէս տրնտեսական ծիրին մէջ, Թեհրանի եւ Ուաշինկթընի միջեւ հալածական որեւէ մերձեցումէ առաջ:

Թեհրանի մէջ եւրոպացի դիւանագէտներ եւ գործարարներ ունին այն մտավախութիւնը, թէ Իրանի եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ յարաբերութեանց որեւէ բարելաւումէ Ե. Միութեան առեւտրական կարելիութեանց ի վնաս պիտի բլլայ:

ՄՈՒՏՔԻ ԱՐՏՈՆԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԴԻՄԱՑ

Միւս կողմէ, մամլոյ տեղեկագիրներու համաձայն, Իրան մօտ աւելնն Թեհրանի «Մեհրապատ» օդակայանին մէջ 72 ժամուան մուտքի արտօնագիրներ պիտի հայթայթէ տեղական ընկերութիւններու հրաւէրով ժամանած օտար գործարարներու:

Այս քայլին նպատակը օտարներու հետ աւելտուր քաջալերել է: Ներկայիս անոր դէմ խոչընդոտ կը հանդիսանան մուտքի արտօնագիր ապահովելու երկարատեւ եւ դժուարին գործողութիւնները:

MEGA KITCHENS

MEGA TRADING S.A.R.L.
HARBOYAN TRADE CENTER-BOURJ HAMMOUD BEIRUT-LEBANON
P.O.BOX: 80523 TEL / FAX: 01-264590 CEL.03-680716

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ
ARMENIAN AIRLINESի
SALES AGENT,
ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ՚ԱՊԱՀՈՎԷ
ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեամբ
• օդանաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն
ԱՐԱ ԹՐԱՎԸԼ,
Պուրճ Համուտ, Նամակատան շէնք,
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

New From جديد من
Mediterranean Holidays
AND FOR THE FIRST TIME IN LEBANON
DIRECT CHARTER FLIGHT TO
اليونان CRETE HERAKLION GREECE
BY M.E.A. FROM 14th JULY 98
PRICE U.S.$ 325
Also Very Good Prices For: SPAIN, PARIS, CYPRUS, EGYPT
INFORMATION & RESERVATION Mediterranean Holidays
Autostrade Jal-el Dib, Red Shoe Bldg. 8th Flour Tel: 03/273221 - 03/353092
Antelias: 04/417679 - Zahle: 08/803635 - Tripoli: 06/601720

3

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԱԿԱՆ...

«ՀԱՀ համագործակցում է Երեւանի Պետական ճարտարապետական համալսարանի, ինչպես նաեւ «Քինիեան յիշատակային հիմնադրամի», «Հայաստանի Աստուածաչնչային ընկերութեան», միջազգային կազմակերպութիւնների, հայրենի եկեղեցական ու պետական իշխանութիւնների հետ:

«1997ին Ապրիլի 21ին բացուել է Հայաստանի Աւետարանական Աստուածարանական ճեմարանը՝ առաջին 17 երկսեռ ուսանողներով: Եկեղեցական առաջնորդներ պատրաստող Հայաստանում աւետարանական բարձրագոյն միայն այս հաստատութեան քառամեայ ծրագրի շրջանաւարտներին կը շնորհուի Պսակաւոր Արուեստի վկայական:

«Հայ Աւետարանչական ընկերակցութիւնը 1997ի Յունուարից Հայաստանում հրատարակում է «Հայաստանեայց Աւետարանականեկեղեցին» հոգեւոր եռամսեայ հանդէսը»:

5

ՈՉ ՃԱՓՈՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿԱՆ ...

Ամէն տարի հերիւրաւոր մարդիկ են հանգիստի կամ ճանապարհորդութեան նպատակով այցելում Ճապոնիա: Սակայն ոչ բոլորն են ճանապարհորդում: Ոմանք գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական դասական Tsuchingumoն պատերազմական արուեստը, որը հերիւրաւոր տարիներ ճապոնական պատերազմիկների մարմնամարզական մարզումների մաս է կազմել: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն Zen կոչուող միստիկական դաւանանքը, որը ճապոնական մշակոյթի անբաժանելի մասն է կազմում: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական ճարտարապետութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական գրականութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական գրականութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական գրականութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով:

Ճապոնական գրականութիւնը ունի երկար պատմութիւն: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը սկսուել է 8րդ դարում: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը բաժանուել է մի քանի շրջանների: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը սկսուել է Նարա շրջանից: Նարա շրջանը տեւել է 710-794 թթ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ:

6

«ԳԵՐԱԶՄԱՅ» ՑԵՂԻՆ ...

Ամէն տարի հերիւրաւոր մարդիկ են հանգիստի կամ ճանապարհորդութեան նպատակով այցելում Ճապոնիա: Սակայն ոչ բոլորն են ճանապարհորդում: Ոմանք գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական դասական Tsuchingumoն պատերազմական արուեստը, որը հերիւրաւոր տարիներ ճապոնական պատերազմիկների մարմնամարզական մարզումների մաս է կազմել: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն Zen կոչուող միստիկական դաւանանքը, որը ճապոնական մշակոյթի անբաժանելի մասն է կազմում: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական ճարտարապետութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական գրականութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով: Ոմանք էլ գալիս են, որպէսզի ուսումնասիրեն ճապոնական գրականութիւնը, որը հազարաւոր տարիներ շարունակ զարգացել է ինքնուրոյն ոճով:

Ճապոնական գրականութիւնը ունի երկար պատմութիւն: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը սկսուել է 8րդ դարում: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը բաժանուել է մի քանի շրջանների: Ճապոնական գրականութեան պատմութիւնը սկսուել է Նարա շրջանից: Նարա շրջանը տեւել է 710-794 թթ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ: Նարա շրջանում ճապոնական գրականութիւնը զարգացել է չինական գրականութեան ազդեցութեան տակ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տան պահի չքաւորների ապրուստ կոպեկները 1993ին իւրաքանչիւր ընտանիքի պահանջել էին: Նախապէս անուանի իմիջեվարտրեան պահանջած էին 1918ին՝ կատարելով համապատասխան ուժ: Պարտաւոր եմ ամէն գաղթեցիի եւ համակրելիներս ուժ տանելու, մրուած՝ 25 տարի եմ ընդիմութեան կողմն եւ պատերազմի ատրաքի յանձնուելուն Ուսախոյ համապատասխան պետութեան:

Յարգ կոպեկները չեն յաջողած միանալ մի դիմադրութեան առաջ իւր որ կը դժուարացնի անուանի իմիջեվարտրեան երագին իրագործումը: Տարբեր հաստատութիւններ պիտուտող *առաջարկներ* տակաւ չեն փախցնեն իրենց մրցակիցները ամբաստանելու իրբեւ *մաֆիոզի* պետարներ: Այստեղ ներկայ 500 տարիւ ի վեր միասին ապրած բլլալով՝ անուանի դէպ պիտի շարունակեն գոյատեւելու եթէ եւ իրենի չվերահաստատուին իրբեւ Ուսախոյ պիտուտական պատակարգը:

ՍԱՀԱՉԴ

Տիկին Ժոզֆին Նաճարեան եւ դուստրը՝ Թալին
Տկր եւ տիկին Նագար Նաճարեան եւ զաւակունք
Տկր եւ տիկին Անդրանիկ Տուկճեան եւ զաւակունք
Տկր եւ տիկին գոր. Դաւիթ Մելքոն Ուրֆալեան եւ զաւակունք
Տկր եւ տիկին Ժորժ Թկուտոր եւ զաւակունք
Տկր եւ տիկին Միսակ Նաճարեան եւ զաւակունք
Տիկին Աննա Նաճարեան եւ զաւակունք
Սահակեան, Տկրտչեան եւ Մանուկեան ընտանիքներ
Միսակեան, Խուրի եւ Փանոս ընտանիքներ
եւ համայն ազգականներ կը սուգ են իրենց հօր, մեծ հօր, աներոջ, քեռայրին եւ հարազատին

ՄԻՇԷԼ ՆԱՋԱՐ ՆԱՃԱՐԵԱՆԻ

մահր. որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 17 Յուլիս 1998, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Շաբաթ, 18 Յուլիս, կէսօրէ ետք ժամը 4:30ին, Զալքայի Հայ Կաթողիկէ Մ Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Շաբաթ, եկեղեցւոյ սրահը, իսկ Կիրակի 19, Երկուշաբթի 20 եւ Երեքշաբթի 21 Յուլիսին հանգուցեալին զաւկին՝ Նազար Նաճարեանի բնակարանը, Խապուէ, «Մըրիալ» հիւանդանոցէն ետք. Մարտիրոսեան շէնք:

Optique
La Vista

MOSCHINO

ՀՐԱՅՐ ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵՏՔԷ

ԱՖՀԻԼի մօտ

•ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ սակերով
•ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
•Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

•Ամէն կարգի դասարաններու համար անգլերէն եւ գրականութիւն: Հեռ. 04/414792:

ՇԻՐԱԿ
ՏՊԱՐԱՆ-ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ

Ամէն որակի քարթերու ճոխ հաւաքածոյ:
Մաքուր տպագրութիւն:
Սերտուած գիներ:

Centre Harboyan, Bloc C, Bourj Hammoud
Telefax.: 449533, Cell.: 03-708035

ԿՈՒԶՈՒԻ

•Ոսկերչական գործատան մը համար, մոմի վրայ աշխատող գործաւորուհիներ: Հեռ. 03/702844:

ԾԱԽՈՒԷ

•Master Mallի մէջ. երկու ճամբու նայող խանութ մը, 250 քառ. մեթր. մատչելի գին, վճարման դիւրութիւն: Հեռ. 01/378801-5, 03/880190. 01/369052 (իրիկունները):

ԿՈՒԶՈՒԻ

Ընդհանուր յարաբերութեանց տնօրէնի մը կամ տնօրէնուհի մը (Public relations): Հեռաձայնել 09-743633 թիւին:

ՎԱՐԶՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Պուրճ Համուտ, «Արմինիա» շէնքի կից: 2 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշարան եւ զոյգ բաղնիք: Հեռ. 01/264794 եւ 03/882789:

STUDIO
Lantern

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ եւ passporth գունաւոր լուսանկարահանումներ:

Հեռ. 01-266866 եւ 03- 268852

ԾԱԽՈՒ Է

•215 քառ. մեթր Super De luxe յարկաբաժին (Տարր էլ Սուաճ):
•1500 քառ. մեթր հողաշերտ (Պասպտաթ):
•125-250 քառ. մեթր յարկաբաժիններ «Lilas» շինարարական ծրագիր (Տարր էլ Սուաճ):
Հեռ. 03/267637-03/249026-03/759944:

PROVIDEO
PAL - SECAM - NTSC
VIDEOի վերաբերեալ որեւէ հարցով դիմել ՓՐՈՎԻՏԷՕ հաստատութեան, Պուրճ Համուտ, Սինէ Սանթրալի դիմաց: Հեռ. 01/260739:

ԱՍՏՂԵՐԸ

ՀՈՒՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Երէ արուեստագէտ էք, այսօր կիերարկիցէք ձեր արուեստի յատուկ առեղծագործական աշխատանքի: Որքան յարմար է նաեւ այցելութիւն մը ատեղ երկար ատենէ ի վեր ձեզ չտեսած հարազատի կամ բարեկամի: Դրամական չահ ունիք այսօր:

ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Լաւատեսութեամբ պիտի ծաղկի՛ք այսօր: պիտի ունենաք նկատողի յատկութիւններ: պիտի գնահատի՛ք չորս կողմէն, որովհետեւ եղած էք գործունեայ եւ մարդասէր:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Խանդավառ էք եւ խաղաղ՝ ներքին ատեն: Ամէն կողմէ պիտի գնահատուի՛ք, որովհետեւ յաւ գործեր կատարած էք, օգնած էք րոպէին: Ապրի՛ք: Ներքնական չահ մը եւս ունիք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Կարգի վերաբերեալ յաջողութիւններ պիտի ունենաք, պիտի հանդիպի՛ք նոր պաշտօնակիցներու, որոնց հետ նոր համագործակցութիւն պիտի կրնա՛ք: Որը ունի նպատակներ ու պայմաններ:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Որը չատ նպատակասէր է ամէն մարդի մէջ: Կատարեցէ՛ք ինչ որ կ'ուզէ՛ք, որովհետեւ Աստուծոյ օրհնութիւնը ձեր գլխուն վերեւ է: Ներքնական եւ բարոյական նուաճումներ պիտի ունենաք:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Ընտանեկան իլ. սերտցնի՛ մարդերու մէջ յաջողութիւն պիտի ունենաք: Պիտի կատարէ՛ք ձեր սերած աշխատանքը եւ գրոյցի պիտի եկա՛ք համակրելի անձերու հետ՝ յաւ ուրախութիւններու չանգիստով:

ԿԱՇԻՒՌ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Պատչան մը ներսերուն մէջ կը գտնի՛ք: արձակուրդի մէջ կ'ե՛ք, բայց չկ'գիտե՛ք ո՞ր ուղղութեամբ երթալ: օդանաւով կամ շոգեկառքով պիտի ճամբորդի՛ք: Պիտի ընտրէ՛ք մէկն ու մէկը: որը հանգիստ է:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Ճամբորդութիւն մը: արձակուրդ մը կարկ է ունենաք այս շրջանին՝ հնարաւորով ձեր բարեկամներուն: Երբեմն պիտի՛ է պարզել ու բռնել կատարած հոգերը: որպէսզի նոր հանդիպումով ու ուրիշ յաւ առաջարկներ գործ:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Ձեր ամուսնիր կամ կինը: ձեր սիրելին մտապիր է ճանապարհ դուրս գալու: Հետեւեցէ՛ք անոր: ընդունեցէ՛ք իր առաջարկը: որովհետեւ գոհ պիտի մնա՛ք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Հետամուտ է ճոխութիւններու: պիտի հետեւի՛ք ձեր ներքին աշխատանքի՛ր իրագործելու: յաջողութեան: Ձեր պատմը պիտի պնահատի՛ք ու տոհր պիտի ունենաք նուաճութիւններով դէպի յաջող ճանապարհ:

ՄՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

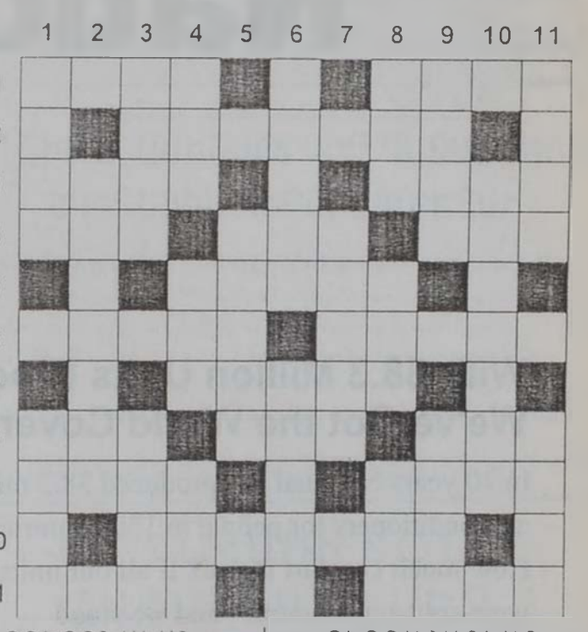
Կարճ ձեզի հետ անկեղծ եղի՛ք: հարցում ուղղեցէ՛ք ուրիշ մէկու եւ որոշեցէ՛ք թէ ինչ ուղղութիւն պիտի է որդեգրէ՛ք ձեր կեանքի յաջ ձեռով չարունակելու համար:

ՋՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Ընտանեկան յարկի տակ միասնաբար որոշում պիտի կայացնեն իրենց պիտի բլլա՛ք: միայն թէ վերջնական խօսքը մի քանի տնէ մնայ:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4025

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Բագմիպս. չաճախ - Դատիկոն:
2. Եղերութիւններ պրականորէն պնահատող:
3. Իպական ատար անուն - Վարենիկ:
4. Բուրդ - Առաջնորդական վիճակ - Լ. Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն:
5. Կնտակ:
6. Կարծրակեղեւ պտուղ - Մկունդ:
7. Մարտակերտի գիւղերէն:
8. Թաղիք - Էպ չուն - Բացուածք:
9. Կլայեկ - Փոքր, դոյգն:
10. Շրուչակ, ձիու վարժերիք:
11. Դահլիճ - Մանր ապարկաներ տեղահանելու ձառայող ձող:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Դրամ - Եղիշէ Չարենցի ծննդավայրը:
2. Մայրիներու երկիրը:
3. Իպական ատար անուն - Ինտոնեզիոյ կղզիներէն:
4. Պահեցողութիւն - Ազատակ - Իչխանական աթոռ:
5. Մեան:
6. Կրօնաւորի կչխանոց - Փուռ մաքրելու ձող:
7. Կտաւագործութեան թել:
8. Կրթնած - Հայոց կիրի եւ գրականութեան աստուածր - Կրտուած ոչխար:
9. Մեծագոյն ցամաքամասը - Յորենի կճեպ:
10. Միատեղ քնանալու սրահ:
11. Ջտուած կարագ - Շիրվանգադէի երկերէն:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ս	Լ	Ա	Ք	■	Կ	■	Ռ	Ա	Ջ	Մ
2	Գ	■	Մ	Ա	Ն	Ե	Ռ	Ո	Ր	■	Ա
3	Ա	Ռ	Է	Ջ	■	Ռ	■	Ձ	Փ	Ա	Կ
4	Ս	Ա	Ն	■	Կ	Ա	Գ	■	Ա	Լ	Ռ
5	■	Ջ	■	Հ	Ա	Ս	Ա	Կ	■	Ա	■
6	Ա	Մ	Ր	Ո	Ց	■	Կ	Ո	Ռ	Գ	Ռ
7	■	Ե	■	Ն	Ռ	Հ	Ա	Ր	■	Ա	■
8	Ե	Ր	Կ	■	Ն	Ռ	Ս	■	Ո	Մ	Ն
9	Ա	Գ	Ա	Գ	■	Ռ	■	Ա	Ր	Ա	Մ
10	Ր	■	Ս	Ա	Ց	Լ	Ո	Ր	Դ	■	Ա
11	Ա	Ս	Տ	Դ	■	Է	■	Տ	Ռ	Ռ	Ն

ԹԻՒ 4024

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

The most advanced technology of Audio and Video interphones with door-lock openers.

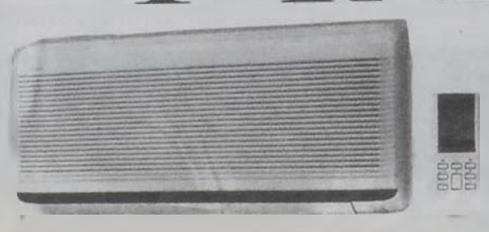

FERMAX
Made in Spain

- Elegant and compact design
-Infra - red detector CCD.
-100% weather proof
- 24 month warranty

GAS G. Ayanian & Sons
Dora, Tel: 255222/3/4/5/6 Cellular: (03) 627728/9
Gemayzeh, Tel: 447000 - 445429, Fax: (01) 265187 - 582357

FRIGOLIBAN

REFRIGERATION & AIR-CONDITIONNING SPARE PARTS AND EQUIPMENTS
• ՎՃԱՐՄԱՆ ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՒՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
1. ACCAOUI, GOURAUD STREET, AZIRIAN BLDG.
TEL: 01-448343, 01-564220, TEL/FAX:01-445884
2. BOURJ-HAMMOUD, CENTRE HARBOYAN BLOCK A.
TEL: 01-253665, CELL:03-711234 BEIRUT - LEBANON

AIR-CONDITIONS
•HEATING – COOLING
•SPLIT SYSTEMS
•WINDOW TYPES
•CENTRAL UNITS

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԷՋ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ՅԱՏՈՒԿ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 19 (ՌՈՅԹԵՐ).- Չեչենիոյ նախագահ Ասլան Մասխատով յաւելեալ 5000 անոպամներ պատրաստ վիճակի մէջ պիտի դնէ՝ անջատողական իր հանրապետութեան մէջ գինեալ խմբակներու դէմ պայքարելու համար, յայտնեց անոր բանբերը: Մայերպէք Վայսակաեւ, կիրակի օր:

Շարաթ օր, Մասխատով որոշած էր Յունիս 24ին հաստատուած կրակմարի դրութիւնը յաւելեալ 10 օրով երկարաձգել՝ ըսելով, որ այս քայլը անհրաժեշտ ոճիրներու դէմ, յատկապէս քարիւղի գողութեան դէմ պայքարելու համար:

Վերոյիշեալ քայլերը կը յաջորդեն Մասխատովի ապահովութեան ուժերուն եւ իսլամական ծայրայեղականներու միջեւ անցեալ չարաթ կուտերմէս քաղաքին մէջ տեղի ունեցած բախումներու, որոնց պատճառով 9 հոգի սպաննուած էր եւ 15 ուրիշներ վիրաւորուած:

Բախումները գուգադիպեցան մայրաքաղաք Կրոզնիի մէկ բանակն փախուստի դիմած մր: Ըստ ազգային ապահովութեան նախարար Ասլանպէք Արսաեւի, բանտապահներ 35 փտանգաւոր ոճրագործներ ազատ արձակած են եւ խոյս տուած՝ անոնց յայտնելով, որ «հանրապետութեան մէջ իշխանութիւնը կը փոխուի»:

Ըստ պաշտօնատարներու, ոճրագործներուն 14ր դարձեալ ձերբակալուած է:

Միւս կողմէ, «Իթար - Թասս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ Մասխատով Չեչենիայէն չարք մր մարդիկ արտաքսած է գինեալ ապօրինի միաւորներ կազմելու եւ կրօնական պայթափարախօսութիւն տարածելու յանգանքով, ընկերութիւնը երկիթեղուղիներ նպատակով:

Անջատողական հանրապետութեան մէջ առեւանգեալներու չարքին են րուիտանացիներ եւ հունգարացիներ, ինչպէս նաեւ՝ Չեչենիոյ մէջ Մոսկուայի յատուկ պատուիրակ Վալենթին Վլասով:

«Թասս» ըսաւ, որ հանրապետութիւնը քաղաքացիական պատերազմի մր սեմին կը գտնուի:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԻՆ ԱՄԻՈՅ ՄԷՋ

ԱԻԱՏԱՊԵՏԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԸ ՅԻՇԵՑՆՈՂ ՊՍԱԿ

Խրիզոլիտանի նախագահ Ասքար Աքաեւի տղան եւ Ղալախատանի նախագահ Նուրուլլան Նալարպաեւի կրտսեր աղջիկը երէկ Խրիզոլիտանի մէջ պսակուեցան:

Կեդրոնական Ասիոյ «տարուան պսակը» կը վերակենդանացնէ քաղաքական յարաբերութիւնները ընտանեկան կապերով ամրապնդելու շրջանային աւանդութիւնը:

Պաշտօնատարներ շեշտեցին, թէ կեդրոնական ասիական 2 եղբայր ապգերուն համար պսակը շատ կարեւոր է:

Ձիշդ 80 տարի առաջ Ասքար Աքաեւի հայրը Ղալախատան ժամանած է ղալախ աղջկայ մը հետ ամուսնանալու համար:

Այսօր եւ Ալիա քանի մր շաբաթէն պիտի մեկնին Մ. Նահանգներ, ուր Ալիա ճարտարագէտ համալսարանին մէջ ուսումը պիտի շարունակէ: Այսօր Մերիլենտի համալսարանին մէջ ան տեղեկագիտութիւն ուսած է:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՏԱՊՆԱՊ

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ՋԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐ

Սերպիոյ Քոսովօ նահանգին մէջ բախումները թափ առացան երէկ, յատկապէս Օրահովաչ քաղաքին շուրջ, որուն վրայ նահակալիտ կ՝ուզեն տպաւորել սերպական ոստիկանութիւնը եւ Եուկոսլաւիոյ բանակային ուժերը մէկ կողմէ եւ ալպանացի ահաբեկչական խումբերը՝ միւս կողմէ:

Երէկ սերպական պաշտօնական աղբիւրներ յայտնեցին, թէ եուկոսլաւ ուժեր ալպանական ահաբեկիչներ վրայ առնուազն 20 քառասնոց ալպանացիներ սպաննած են. ինչպէս նաեւ ակսած են անջատողական ալպանացիները հեռացնել նաեւ - արեւելեան Օրահովաչ քաղաքէն: Ականատես աղբիւրներու համաձայն, սպաննուած ալպանացիներուն թիւը շատ աւելի բարձր է: Անոնք կը փորձէին կէս գիշերուան մօտ Ալպանիայէն Քոսովօ անցնիլ:

Ինչ կը վերաբերի Օրահովաչի, Քոսովոյի Ազատագրութեան Բանակը Ուրբաթ օր յարձակած է անոր վրայ՝ շրջանին ոստիկանութիւնը գրաւելու եւ քաղաքը իր ճակատիին տակ առնելու համար: Անոր 20 հազար բնակիչներուն մեծամասնութիւնը ալպանացի է:

Յարձակումը զուգադիպած էր ԵԱՀԿի մէկ պատուիրակութեան շրջանային մայրաքաղաք Փրիշթինա այցելութեան: Կազմակերպութիւնը կը փորձէ վերակենդանացնել երկու կողմերուն միջեւ տիալոկը:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՌՈՒՍԻՈՅ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԱՊՆԱՊ

ԵԼՑԻՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՃԻԳԵՐԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 19 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Նախագահ Պորիս Ելցին ամառնային արձակուրդը սկսելէ առաջ Շարթի օր ստորագրեց 2 հրամանագիրներ Ռուսիոյ տնտեսութիւնը կայունացնելու համար: Սակայն վարչապետ Սերգէյ Քիրիենքօ ըսաւ, թէ անոր արձակուրդը պիտի ընդհատուի երկիրին ելեւմտական խախուտ վիճակին դէմ աշխատանքային նիստերու պատճառով:

Քիրիենքօ յաւելեալ յայտնեց, որ Պետական Տուման կառավարութեան մշակած ծրագիրին մաս կազմող բոլոր օրինագիծերը չէ վաւերացուցած: Ան ըսաւ, որ Ելցին եւ կառավարութիւնը պիտի փորձեն «բանը գլուխ գոցել»:

Ելցին Շարաթ օր հրամանագիրներ կնքած էր ոսկեղէց լմպելիներու վաճառքին եւ յարկի մեծապներու արտածումին մասին:

Դրամական Միջազգային Ֆոնտը Երկուշարթի օր (այսօր) պիտի որոշէ, թէ Մոսկուայի նոր փոխատուութիւն պիտի կատարէ: Ֆոնտը Ռուսիայէն կը պահանջէ, որ տուգանքներու գծով արմատական բարեկարգումներու եւ այլ խիստ միջոցառումներու ծրագիր մը գործադրութեան դրուի պետութեան պանճատուներ լեցնելու համար:

Միւս կողմէ, Կիրակի օրուան հանքագործները վերջ տուին անդրսիպերիական բանալի երկաթուղիին երկու շարթուան խափանումին, շրջանին մէջ տնտեսական տապնապ յուժելու կառավարութեան խոստումէն ետք:

ՀԱԿԱՌԱԿ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ՋԻՆԱՍՏԱՆԻ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ

ՄԱԿ ՍՏԵՂԾԵՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՃՐԱԳԱՏ ԱՏԵԱՆԸ

ՀԱՒԱՆԱ, 19 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- ՄԱԿի ընդհանուր բարտուղար Քոֆի Անան Շարաթ օր ողջունեց պատերազմական ոճրագործներ պատկասխանատուութեան դատարան ստեղծած միջազգային նոր ատեանը՝ ըսելով, որ անիկա «յոյսի նուէր մըն է», հակառակ անոր, որ Ա. Նահանգներ գայն մերժած էին եւ Չինգհասան գայն անիմաստ կոչած էր:

Անան Լատին Ամերիկայի շրջագայութեան ընդհատած էր եւ Հաւանայի մէկնած՝ յատուկ հանդիսութեան մը մասնակցելու համար. ՄԱԿի խորհրդատուներուն կողմէ ջախջախիչ մեծամասնութեամբ պաշտպանուած նոր ատեանը՝ Միջազգային Ոճրատան Ատեանի մը ստեղծումը:

Քանատացի յանձնախումբին ատենապետ՝ Ֆիլիփ Քիրշ ապրիլեան որոշումը ըսելով, թէ անիկա յուսացնիչ է, որ միջազգային համայնքը յուն պիտի չմնայ եւ պիտի չարատնէ, որ ցեղասպանութիւն, մարդկութեան դէմ ոճիրներ պատերազմական ոճիրներ եւ յարձակումներ անպատիժ մնան:

Ուշադրութիւն մերժուկ վերանշեալ ատեանին ստեղծումը եւ գոյացաց, թէ արդիւն պիտի մնայ համաչխարհային բեմին վրայ իր յանձնառութեանց գծով. այն մասնաւորաբար, թէ իր գիներուները կրնան քաղաքականացած ատեանի մը առջեւ հասնիլ՝ անիմաստ ամրաստանութիւններով:

Չինաստան եւ Իսրայէլ նաեւ դէմ քուէարկեցին ատեանին ստեղծումին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՐԱՎԱՆՏ

ՏՈՂԱՆՅՔԻ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ՏԱԳՆԱՊԻ ՊԱՏՃԱՌ

ՊԵԼՃԻՍԹ, 19 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Հիւսիսային Իրլանտայի մէջ բողոքականներու կողմէ, կաթողիկէ, հոծ բնակչութիւն ունեցող շրջան, որ տողանցելու հարցով 2 շաբթուան բանակցութիւնները կիրակի առաւօտ վերջ գտան առանց որեւէ համաձայնութեան. սակայն որոշ յառաջդիմութիւն մը արձանագրուեցաւ:

Բողոքական *Օրէնջ* կազմակերպութեան եւ փոքրամասնութեան Կարվըկի ճամբուն բնակիչներուն ներկայացուցիչներուն միջեւ՝ Յրդ կողմի մը միջոցով բանակցութիւնները շուրջ 15 ժամ տեւած են: Անոնք Երեքշաբթի օր (վաղը) պիտի շարունակուին:

Տողանցքին դէմ արգելքին պատճառով արիւնապի խռովութիւններ ծայր տուած էին նահանգին տարածքին:

ԲՆԱԿԱՆ ԱՂԵՏ ՓԱՓՈՒԱԶԻՒ ՄԷՋ

ՍԱԿԸՆԹԱՑԱՅԻՆ ԱԼԻՔՆԵՐ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ ՀԱԶԱՐ ՀՈԳԻ ԿԸ ՍՊԱՆՆԵՆ

Փափուագիի հիւսիս-արեւմտեան ծովափին վրայ աւելի քան 1000 հոգի կրնայ գոն գացած ըլլալ մակընթացային 3 ալիքներու, որոնք նաեւ բազմաթիւ գիւղեր քանդած են:

Երէկ փրկարար խմբակներ շարունակեցին Միասնաց «ծովափիճեն» դիակներ դուրս բերել գանոնք անմիջապէս թաղելու համար: Արդարեւ, արեւադարձային այդ շրջանին մէջ ջերմաստիճանները շատ բարձր են եւ դիակները արագօրէն կը նեխին, իսկ շուներ սկսած են դիակներ ուտել:

Աղէտը պատահած է Ուրբաթ գիշեր, ովկիանոսին մէջ տեղի ունեցած 7 աստիճան *richter* ուժգնութեամբ երկրաշարժէն ետք, որուն պատճառով ստեղծուած 3 ալիքներուն վերջինը՝ 10 մեթր բարձրութեամբ, «լափած է» կին, տղամարդ, երեխայ եւ անոնց տուները:

Առնուազն 6000 հոգի անտուն մնացած է եւ կան մեծ թիւով վիրաւորներ: (ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՍՊԱՆԴ՝ ԱԼՃԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

ԱԼԺԷ, 19 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Ալժէի հարաւը գտնուող գիւղի մը մէջ իսլամական պիւնեաններ 11 հոգի տորթեցին, ըսին կառավարական ուժերու աղբիւրներ կիրակի օր:

Ոեպայա գիւղին սպանդը պատահեցաւ նոյն վայրին մէջ կատարուած այլ սպանդէ մը 4 օր ետք: Անոր զոհ գացած էին 13 գիւղացիներ:

Միւս կողմէ, «Խապար» օրաթերթը յայտնեց, որ կառավարական ուժեր անտառի մը մէջ գտած են հաւանական 2 գերեզման, ուր թաղուած են աղջնակներ:

National Air Conditioners Wrap the World in Comfort

With 38.3 Million Units Produced, We've Got the World Covered

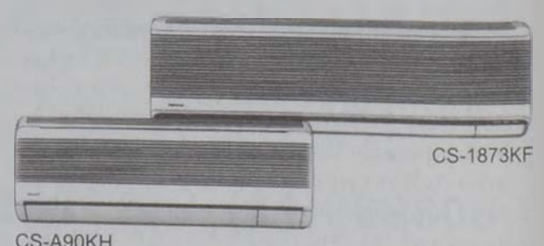
In 40 years National has produced 38.3 million air conditioners for people in 130 countries. How much comfort is that? If all our units were split-type models* and we stood them side,by side, they would almost circle the globe. Figures like that attest to levels of quality, performance and reliability that are strictly world-class. All around the world, National is the name for comfort.

*Calculated using our CS-1873KF model

Satisfying the World's Safety Standards

National air conditioners meet safety standards all around the world. We take great pride in delivering products that set high standards in safety, quality and comfort.

JAPAN · INTERNATIONAL ISO 9002 · U.S.A. UL
EUROPE CE · GERMANY · NORWAY NEMKO · SPAIN AENOR

CS-1873KF
CS-A90KH

40th Anniversary
ناشيونال National Air Conditioners since 1958

Making efforts through air conditioning to protect our environment and our planet, for future generations.

ناشيونال National
مكيفات هواء
Air Conditioners

National Panasonic
World Leaders In Japanese Technology